

ROMÂNIA

Acord de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile

pentru Sprijinirea Implementării Programului Operațional Capital Uman din România (POCU) 2014-2020

LIVRABIL 20.(3)

Raport final de documentare a actualizărilor cadrului de Asistență Tehnică

Noiembrie 2020

Clauză de limitare a responsabilității

Acest raport este un produs al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Băncii Mondiale. Constatările, interpretările și concluziile exprimate în acest document nu reflectă în mod obligatoriu părerile Directorilor Executivi ai Băncii Mondiale sau ale guvernelor pe care aceștia le reprezintă. Banca Mondială nu garantează acuratețea datelor incluse în prezentul document.

Prezentul raport nu reprezintă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Declarație privind drepturile de autor

Materialele din această publicație sunt protejate prin drepturi de autor. Copierea și/sau transmiterea anumitor secțiuni din acest document fără permisiune poate reprezenta încălcarea legislației în vigoare.

Pentru permisiunea de a fotocopia sau retipări orice secțiune a prezentului document, vă rugăm să trimiteți o solicitare conținând informațiile complete la: (i) Ministerul Fondurilor Europene (Șos. București-Ploiești nr. 1-1B, Sector 1, București, România); sau (ii) Banca Mondială - biroul din România (Str. Vasile Lascăr 31, Et. 6, Sector 2, București, România).

Acest raport a fost transmis în octombrie 2020, în limba engleză, în conformitate cu Acordul privind Serviciile de Asistență Tehnică pentru Sprijinirea Implementării Programului Operațional Capital Uman din România (POCU) 2014-2020, semnat între Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pe data de 12 octombrie 2017. Acesta corespunde Livrabilului 20 din acordul menționat mai sus.

Cuprins

LISTA DE FIGURI	4
LISTA DE TABELE	5
MULȚUMIRI	6
ABREVIERI	7
1. INTRODUCERE	10
2. CONTEXT	13
3. IMPACTUL COVID-19 ASUPRA BENEFICIARILOR AP1-5	17
3.1. <i>Metoda și eșantionul</i>	17
3.2.1 Proiecte suspendate vs. proiecte continuate	20
3.2.2 Obstacole în calea implementării din cauza pandemiei de COVID-19	24
3.2.3 Răspunsul AM POCU la criza COVID-19	24
4. IMPACTUL COVID-19 ASUPRA BENEFICIARILOR AP6	28
4.1 <i>Analiza cantitativă</i>	28
4.1.1 Metoda sondajului și eșantionul	28
4.1.2 Alcătuirea respondenților	28
4.1.3 Efectele imediate ale pandemiei de COVID-19 asupra proiectelor educaționale	33
4.1.4 Opinia beneficiarilor cu privire la sprijinul oferit de AM POCU pe perioada pandemiei și soluțiile propuse pentru provocările identificate	36
4.1.5 Provocări identificate de beneficiarii care au decis să continue implementarea	38
4.2 <i>Analiza calitativă</i>	42
4.2.1 Provocări specifice în sectorul educațional din România	42
4.2.2 Elaborare și metode	43
4.2.3 Rezultate	44
5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	56
5.1 <i>Concluzii</i>	56
5.2 <i>Concluziile analizei calitative a beneficiarilor AP6</i>	57
5.3 <i>Recomandări</i>	58
5.3.1 <i>Recomandări pe termen scurt</i>	58
5.3.2 <i>Recomandări pe termen lung</i>	59
ANEXE	61
<i>Anexa 1. Sondaj pentru beneficiarii proiectelor finanțate prin POCU în contextul crizei COVID-19</i>	61
Chestionar	66
Eșantionul final al sondajului beneficiarilor AP6	73
<i>Anexa 2. Ghid de interviu pentru beneficiarii proiectului</i>	74

LISTA DE FIGURI

Figura 1. Șase axe prioritare POCU	10
Figura 2. Numărul de cazuri confirmate de COVID-19 și de deces în România între martie și septembrie 2020, în medie pe șapte zile	13
Figura 3. Numărul de contracte de muncă suspendate pe sectoare, aprilie-iulie 2020	15
Figura 4. Respondenții la sondajul AP1-5, în funcție de tipul de entitate.....	17
Figura 5. Aria de experiență generală a organizațiilor (stânga) - Experiența specifică POCU a organizațiilor chestionate (dreapta)	18
Figura 6. Numărul de proiecte finanțate prin POCU gestionate de beneficiarii chestionați	18
Figura 7. Finanțarea POCU ca parte din bugetul organizației	19
Figura 8. Percepția beneficiarilor privind gravitatea impactului asupra proiectelor lor	19
Figura 9. Respondenții care și-au suspendat proiectele POCU (stânga) - Respondenții care și-au continuat proiectele POCU (dreapta).....	20
Figura 10. Principalele motive pentru care beneficiarii și-au suspendat proiectele	21
Figura 11. Percepția beneficiarilor asupra probabilității ca proiectele lor POCU să fie finalizate	21
Figura 12. Zonele de management al proiectului cele mai afectate de criza COVID-19 în cadrul proiectelor suspendate.....	22
Figura 13. Motive pentru continuarea implementării proiectelor POCU	23
Figura 14. Principalul obstacol în calea implementării proiectului în contextul crizei COVID-19	24
Figura 15. Evaluarea măsurilor luate de AM POCU în contextul crizei COVID-19	25
Figura 16. Surse de informații pentru beneficiarii POCU pe durata COVID-19	25
Figura 17. Canale de comunicare sugerate în timpul crizei COVID-19	26
Figura 18. Soluțiile potențiale evaluate de beneficiari pentru a atenua obstacolele legate de COVID-19, pe o scară de 1-6.....	27
Figura 19. Tipul proiectului (N = 101)	29
Figura 20. Stadiul implementării proiectului (N = 101).....	29
Figura 21. Proiecte suspendate/nesuspendate (N = 101).....	30
Figura 22. Estimarea recuperării activităților (proiecte suspendate, N = 59)	32
Figura 23. Ponderea beneficiarilor care prevăd un obstacol, pe activitate (N = 59)	33
Figura 24. Impactul estimat asupra managementului de proiect privind proiectele suspendate (stânga) - și proiectele nesuspendate (dreapta)	33
Figura 25. Impactul estimat asupra managementului financiar privind proiectele suspendate (stânga) și nesuspendate (dreapta).....	34
Figura 26. Impactul estimat asupra aspectelor juridice privind proiectele suspendate (stânga) și cele nesuspendate (dreapta)	35
Figura 27. Nevoi preconizate după izolare (%) ale beneficiarilor proiectelor suspendate (dreapta) - și ai proiectelor nesuspendate (stânga)	35
Figura 28. Percepția asupra nivelului de sprijin primit din partea AM/OI POCU MEC în rândul beneficiarilor proiectelor suspendate (stânga) și nesuspendate (dreapta).....	36
Figura 29. Procentul de proiecte care implementează activități specifice on-line (N = 42, proiecte nesuspendate).....	39

Figura 30. Principalele provocări pentru activitățile desfășurate on-line,% (N = 42, proiecte nesuspendate)	39
Figura 31. Impactul general perceput,% (N = 42, proiecte nesuspendate)	41

LISTA DE TABELE

Tabelul 1. Structura eșantionului sondajului beneficiarului AP6 (N = 101)	28
Tabelul 2. Sugestiile beneficiarilor POCU pentru abordarea provocărilor legate de COVID-19 cu care se confruntă în proiectele lor de implementare.....	54

MULȚUMIRI

Acest raport a fost elaborat în conformitate cu prevederile Acordului de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile pentru Sprijinirea Implementării Programului Operațional Capital Uman din România (POCU) 2014-2020 și a fost pregătit sub îndrumarea și supravegherea lui Cem Mete (Manager de practică, Protecție Socială și Muncă, Europa și Asia Centrală), și Tatiana Proskuryakova (Director de Țară, Ungaria și România). Acest raport a fost redactat sub coordonarea lui Sandor Karacsony (economist principal) și Manuel Salazar (specialist principal în protecția socială), liderilor de echipă și Zohar Ianovici (specialist în protecție socială). Contribuțiile principale au fost aduse de Loredana Radu (Expert), Damaris Bangean (Expert), Alexandra Lulache (Expert), Mikaela Kets (Expert) (AP1-5), Denisa Meiroșu (Expert), Ioana Ciucanu (Expert), Alina Roșu (Expert), Loredana Ivan (Expert), Flavia Durach (Expert) (AP6). Echipa a fost susținută de Iulian Bârsan, Silvia Pintilii, Laura Lăpugean și Andrei Zambor.

Echipa ar dori să-și exprime recunoștința pentru cooperarea excelentă, îndrumarea și feedback-ul în timp util oferit de reprezentanții Autorității de Management a Programului Operațional Capital Uman (AM POCU), în special dlui. Vlad Rovințescu și dnei. Amalia Dobrescu, dnei. Ela Ștefan și dnei. Doina Diaconescu. De asemenea, echipa ar dori să mulțumească tuturor beneficiarilor POCU, pentru deschidere și contribuții constructive furnizate în timpul sondajului online organizat pentru a colecta date pentru acest raport.

ABREVIERI

AdP	Apel de proiecte
AM	Autoritatea de Management
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AP	Axa Prioritară
AP	Acord de parteneriat
AT	Asistență Tehnică
BM	Banca Mondială
CE	Comisia Europeană
COVID-19	Noul coronavirus SARS-CoV-2
GAL	Grupuri de Acțiune Locală
GuvR	Guvernul României
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
OI	Organism Intermediar
OIR	Organism Intermediar Regional
ONG	Organizație neguvernamentală
PI	Prioritate de investiții
PO	Program Operațional
POCU	Programul Operațional Capital Uman
RASASA	Acord de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile
SATR	Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile
TIC	Tehnologia informației și comunicațiilor
UE	Uniunea Europeană

SUMAR EXECUTIV

1. Răspândirea pandemiei de COVID-19 în România și măsurile adoptate de Guvernul României (GuvR) au avut un impact major asupra gospodăriilor, comunităților și mediului de afaceri. Până în septembrie 2020, pandemia globală de COVID-19 a dus la pierderea a mai mult de 5000 de vieți în România. În plus, aplicarea treptată a restricțiilor privind activitățile sociale și economice, care a culminat cu o izolare la nivel național impusă între aprilie și iunie 2020, a provocat perturbări importante ale ocupării forței de muncă, activităților educaționale și funcționării instituțiilor publice. Până în iulie 2020, aproape 25% dintre angajați erau obligați fie să-și suspende contractele, fie să accepte o reducere a veniturilor, ceea ce a provocat îngrijorări legate de tulburări economice pe termen mediu.

2. Implementarea intervențiilor finanțate prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU) - principalul program din România finanțat de UE, care se concentrează pe educație, ocuparea forței de muncă și incluziune socială - s-a confruntat, de asemenea, cu obstacole considerabile. Mai mult de jumătate din proiectele finanțate prin POCU, în principal cele care vizează activarea pieței muncii, măsurile de educație și sănătate, și-au suspendat operațiunile în timpul izolării la nivel național. Deși unii, dar nu toți beneficiarii - entități publice și private contractate pentru implementarea intervențiilor finanțate de POCU - au fost capabili să-și reia activitățile, întârzierile și restricțiile impuse care au urmat, ținând cont de pandemie, pun sub semnul întrebării realizarea obiectivelor POCU.

3. Autoritatea de Management (AM) a POCU a luat măsuri pentru a aborda provocările emergente și pentru a sprijini beneficiarii. Comunicarea directă cu ofițerii de monitorizare POCU este de departe cea mai utilizată metodă de către beneficiarii care au nevoie de îndrumare pentru proiectele lor. Totuși, în timp ce beneficiarii și-au exprimat satisfacția față de calitatea interacțiunii lor cu OI-urile, aceștia au declarat, de asemenea, că procedurile legate de implementare și raportare ar putea fi simplificate și optimizate în continuare, în mod ideal, prin utilizarea instrumentelor digitale.

4. În ciuda sprijinului oferit de AM POCU, o parte semnificativă a beneficiarilor și-a exprimat îngrijorarea cu privire la capacitatea acestora de a atinge obiectivul pe care și l-au asumat ținând cont de criza actuală. Rezultatele celor două sondaje ale beneficiarilor au indicat faptul că o parte semnificativă a beneficiarilor se tem că nu vor putea atinge obiectivele pe care și le-au asumat, în ciuda amânării acordate prin suspendare. De asemenea, beneficiarii care și-au suspendat proiectele, în principal din cauza restricțiilor de distanțare socială, au declarat că se confruntă cu un stres financiar mai mare care le-ar putea afecta în cele din urmă capacitatea de a desfășura activități. Acesta este, de asemenea, cazul proiectelor gestionate de agenții publice care vizează fie activități de consolidare a capacităților, fie deservirea unui număr mare de persoane (de exemplu, înregistrarea persoanelor șomere, servicii comunitare integrate).

5. Pandemia de COVID-19 a afectat capacitatea beneficiarilor de a avea acces la grupurile țintă și de a atinge indicatorii proiectului, punând astfel în pericol finalizarea cu succes a acordurilor de proiect. Prin urmare, un grad mai mare de flexibilitate în aceste două zone - grupuri țintă și indicatori de proiect - este perceput de majoritatea respondenților ca fiind cheia unui management eficient al proiectului în contextul crizei COVID-19. Important de menționat este și că această flexibilitate nu ar trebui însoțită neapărat de sancțiuni sau corecții financiare - în măsura în care modificările ar putea fi justificate de constrângeri legate de criză. În general, beneficiarii se așteaptă la o mai mare flexibilitate (începând de la

Ghidul solicitantului - Condiții specifice și terminând cu contractul de finanțare) în implementarea proiectului și în modul în care se desfășoară activitățile, pentru a anticipa necesitatea adaptării la situații neprevăzute.

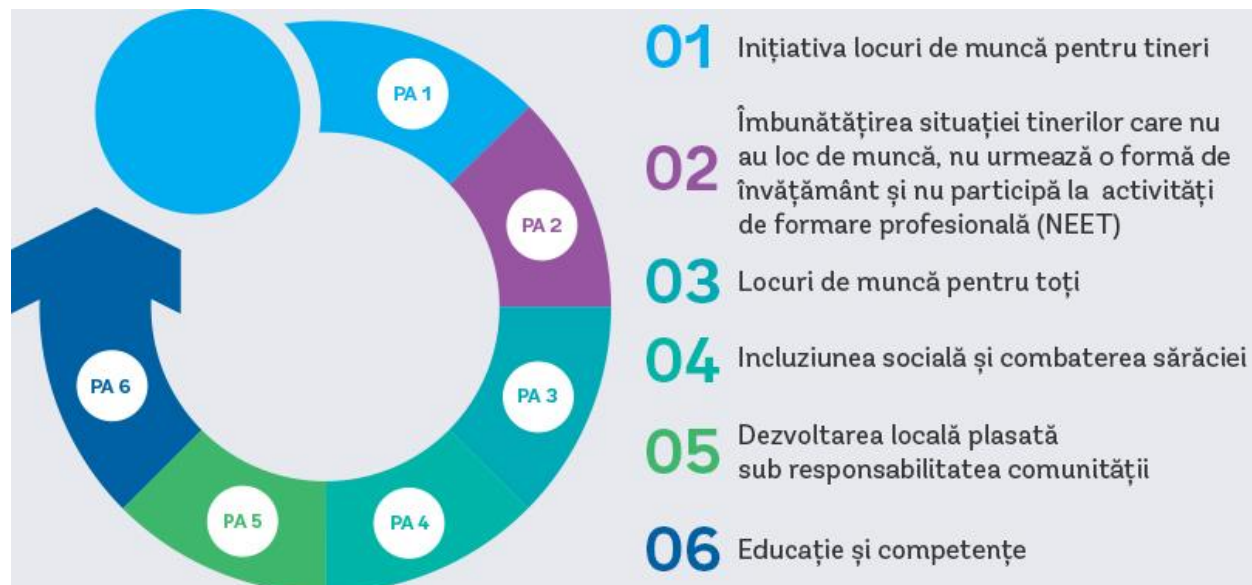
6. Pentru a aborda aceste provocări, AM POCU ar trebui să depună eforturi pentru a oferi mai multă flexibilitate beneficiarilor, astfel încât intervențiile în curs să fie mai aliniată la noua situație. Majoritatea beneficiarilor au subliniat necesitatea unor rute de aprobare mai scurte în ceea ce privește cererile de rambursare și modificările contractelor, precum și procese mai clare și mai puțin stricte pentru ajustarea indicatorilor și obiectivelor proiectului. În opinia acestora, o mai mare flexibilitate și simplificare a procedurilor de raportare ar trebui să devină regula, mai degrabă decât excepția, dacă AM POCU va sprijini mai bine perioada de recuperare post-COVID-19.

7. Dacă provocările persistente ale beneficiarilor nu sunt abordate în mod adecvat, acestea pot împiedica contribuția pe care POCU o poate avea la eforturile de ajutorare și recuperare atât de necesare, care îi vizează pe cei mai afectați. Din păcate, nu numai că perturbările cauzate de pandemie au afectat în mod disproporționat același grup pe care intervențiile POCU intenționează să îl susțină (populație de tineri, persoane cu un nivel scăzut de educație, comunități marginalizate), dar dificultățile suplimentare în implementarea intervențiilor planificate pot provoca daune semnificative beneficiarilor contractați și, chiar și mai mult, populației țintă care beneficiază de intervenții finanțate de POCU.

1. INTRODUCERE

10. Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU) este principalul program de investiții al Guvernului României care vizează intervențiile de capital uman în țară. POCU este unul dintre cele patru programe operaționale coordonate de Ministerul Fondurilor Europene (MFE)¹ pentru a îndeplini cele 11 priorități de investiții (PI) detaliate în Acordul de Parteneriat cu Comisia Europeană (CE)². Din 2014, sub coordonarea MFE și în conformitate cu cele șase Axe Prioritare tematice (AP) definite de către GuvR, AM POCU colaborează cu ministerele de resort competente pentru a aloca bugetul de 5,1 miliarde EUR³ al POCU către proiectele care vizează creșterea ratei ocupării forței de muncă la nivel național, îmbunătățirea rezultatelor învățământului terțiar și profesional pentru întreaga populație și abordarea provocărilor sociale și economice ale țării, în special în rândul comunităților defavorizate sau marginalizate (Error! Reference source not found.).

Figura 1. Șase axe prioritare POCU

Sursa: Livrabilul Băncii Mondiale 20.(1) - „Raport de evaluare a nevoilor finale”

11. Acest raport face parte dintr-un program de asistență cuprinzător pentru a sprijini implementarea POCU. Recunoscând necesitatea sprijinului în implementarea POCU, în octombrie 2017, MFE și BM au semnat un Acord de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile (ASA) intitulat „Sprijinirea Implementării Programului Operațional Capital Uman din România (POCU) 2014-2020”. Principalii beneficiari ai programului de asistență sunt AM POCU și cele nouă Organisme Intermediare (OI) care au, printre altele,

¹ Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, la momentul semnării asistenței tehnice în octombrie 2017.

² Acordul de Parteneriat pentru 2014-2020, semnat între GuvR și CE, detaliază modul în care GuvR intenționează să îndeplinească politica de coeziune socială a UE (2014-2020) pentru promovarea și susținerea „dezvoltării armonioase generale” a regiunilor și Statelor sale Membre.

³ din care 4,7 miliarde finanțate de Fondurile Sociale Europene și 400 de milioane de către GuvR.

sarcina de a servi drept puncte focale pentru beneficiarii POCU⁴. ASA este elaborat de o echipă diversificată de experți ai Băncii Mondiale (BM) și include un program cuprinzător pe o perioadă de trei ani, furnizat prin trei piloni tematici:

- 1) Sprijinirea reformelor instituționale și procedurale la nivelul AM POCU și OI-urilor;
- 2) Sprijinirea procesului de analiză și evaluare a propunerilor de proiecte POCU;
- 3) Îmbunătățirea elaborării și implementării apelurilor pentru propuneri de proiecte POCU.

12. Acesta este al patrulea și ultimul raport care se concentrează pe angajamentul AM POCU față de beneficiarii săi. Evaluarea Programului Operațional 2007-2013 (PO) care a precedat POCU și a finanțat intervenții⁵ similare a concluzionat că activitățile de implicare a clienților desfășurate de AM anterioară nu au mers suficient de departe pentru a oferi beneficiarilor un sprijin adecvat și, în consecință, au împiedicat realizarea obiectivelor programului. Răspunzând la aceste concluzii, ca parte a acestui program ASA, BM a desfășurat mai multe activități și a venit cu contribuții tehnice care au avut ca scop consolidarea capacității de implicare a beneficiarilor AM POCU. Activitățile și contribuțiile, documentate în cele trei rapoarte pe această temă, au avut o valoare adăugată semnificativă în creșterea capacității AM POCU și a OI-urilor de a face față provocărilor beneficiarilor⁶.

13. Mai exact, BM a colaborat îndeaproape cu AM POCU pentru a facilita lansarea mai multor intervenții. De la sfârșitul anului 2017, echipa BM a oferit asistență tehnică pentru mai multe apeluri de proiecte (AdP), mai multe fișe de proiect și ghiduri ale solicitantului referitoare la intervenții care vizau, printre altele: modernizarea dezvoltării și îngrijirii copiilor preșcolari (creșe), antreprenariat social, servicii de sănătate și stagiul de practică, programe de educație și formare profesională care oferă o a doua șansă. Contribuțiile furnizate către AM POCU și activitățile desfășurate (în principal, facilitarea consultărilor publice cu părțile interesate) sunt documentate în patru rapoarte prezentate ca parte a acordului ASA: Livrabilul 5, Livrabilul 12, Livrabilul 14.(2) și Livrabilul 19⁷.

14. Acest raport se axează pe prezentarea rezultatelor activităților de colectare a datelor desfășurate pentru a cerceta impactul pandemiei asupra beneficiarilor POCU și viabilitatea proiectelor lor. În conformitate cu obiectivele componente 1.4 din acest acord ASA („Furnizarea de contribuții tehnice pentru un cadru care să sprijine beneficiarii și solicitanților proiectelor”) și pentru a sprijini mai bine AM POCU în a răspunde la provocările emergente și persistente ale beneficiarilor, BM a colaborat cu AM POCU

---

⁴Există opt OI-uri regionale, unul pentru fiecare regiune de dezvoltare, precum și unul care acoperă proiectele legate de educație (AP6)

⁵ Evaluarea Comisiei Europene a Programului Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

⁶ Cele trei livrabile anterioare prezentate ca parte a acestei activități sunt: Livrabilul 6.(2) - „Studii de caz ilustrative privind bunele practici și lecțiile învățate din domeniul Asistenței Tehnice din România și din afara ei”, Livrabilul 8. (2) - „Evaluare și recomandări privind raportul cadru AT și documentarea actualizărilor” și Livrabilul 15.(1) - „Raport care documentează actualizarea cadrului AT”.

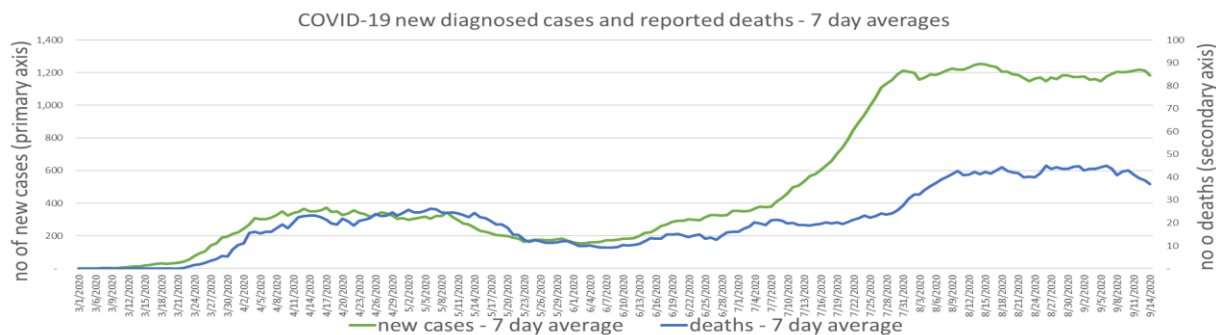
⁷ Livrabilul 5 - „Primul raport care documentează contribuțiile tehnice pentru elaborarea unui plan de derulare a apelurilor POCU”; Livrabilul 12 - „Raport care documentează contribuțiile tehnice pentru elaborarea unui plan de derulare a apelurilor de proiecte POCU”; Livrabilul 14.(2) - „Primul raport care documentează contribuțiile tehnice la elaborarea orientărilor în domenii precum: sănătate, educație, protecție socială, incluziune și piața muncii pe tot parcursul ciclului de elaborare a apelurilor de proiecte”; și Livrabilul 19 - „Raport final care rezumă contribuțiile tehnice pentru actualizările planului de derulare”.

pentru a supraveghea beneficiarii cu privire la impactul adecvat al pandemiei asupra implementării proiectelor lor finanțate prin POCU. Având în vedere că sunt necesare eforturi adecvate și direcționate pentru a depăși perturbările majore ale activităților educaționale (închiderea tuturor unităților de învățământ în a doua jumătate a anului școlar 2019-2020) cauzate de pandemia de COVID-19, echipa BM a decis să-și separe eforturile prin realizarea a două sondaje separate: un sondaj cantitativ adresat beneficiarilor AP1-5 și altul pentru beneficiarii AP6 care a fost completat de o analiză calitativă aprofundată folosind interviuri cu diferite părți interesate ale intervențiilor legate de educație. Ca atare, obiectivul acestui raport este de a prezenta rezultatele acestor activități de colectare a datelor și de a oferi recomandări relevante pentru a atenua impactul negativ al pandemiei asupra capacității beneficiarilor POCU de a atinge obiectivele proiectelor lor.

2. CONTEXT

15. Măsurile inițiale luate de GuvR pentru a încetini răspândirea pandemiei de COVID-19 s-au dovedit a fi de succes, dar relaxarea lor în iunie a dus la o creștere treptată a deceselor legate de COVID-19. La fel ca multe guverne din întreaga lume, la începutul lunii martie 2020, GuvR a introdus treptat restricții privind activitățile economice, călătoriile individuale și adunările sociale, culminând cu o „izolare” la nivel național⁸, ce a avut loc între mijlocul lunii aprilie și mijlocul lunii iunie. Din păcate, în timp ce rata infectării a scăzut inițial, la începutul lunii iulie, relaxarea măsurilor de izolare a inversat câștigurile obținute în reducerea răspândirii virusului. Până în septembrie, momentul redactării acestui raport, România a înregistrat aproape 5.000 de decese legate de COVID-19 și o rată de infectare zilnică de peste 2000 (Figura 2.). Într-adevăr, în timp ce impactul total al pandemiei asupra condițiilor sociale și economice din România este încă în evoluție, o analiză a impactului COVID-19 efectuată de BM a observat mai multe indicii ale unui impact negativ mai puternic asupra aceluiași grupuri țintă pe care intervențiile POCU urmăresc să le sprijine (de exemplu, șomeri, comunități rurale, tineri (16-24 ani) care nu au un loc de muncă, educație sau formare)⁹.

Figura 2. Numărul de cazuri confirmate de COVID-19 și de deces în România între martie și septembrie 2020, în medie pe șapte zile

Sursa: Grupul de Comunicare Strategică din România

16. Impactul negativ cauzat de închiderea impusă a activităților educaționale la toate nivelurile a fost mai mare în rândul familiilor cu venituri mici. La jumătatea lunii martie 2020, GuvR a forțat închiderea tuturor unităților de învățământ, atât private, cât și publice, și la toate nivelurile (de la creșă până la învățământul postliceal, atât public, cât și privat) și a încurajat educatorii să treacă la instrumente de învățare la distanță. Întrucât furnizorii de servicii de educație au respectat instrucțiunile, nu toate gospodăriile au avut acces similar la instrumentele de învățare la distanță. Conform rezultatelor sondajului PULS al BM (a se vedea Caseta 1) cu privire la impactul pandemiei asupra gospodăriilor, ponderea gospodăriilor care au utilizat instrumente de predare on-line a fost de 70% în rândul familiilor mai sărace (ultimii 40%) față de 86% în rândul gospodăriilor cu venituri mai mari (primii 60%). În mod similar, în timp

⁸ În perioada 15 martie - 15 iunie, un număr limitat de afaceri esențiale (magazine alimentare, farmacii) au fost autorizate să funcționeze, iar persoanelor fizice li s-a solicitat să completeze un formular care să justifice orice deplasare în afara gospodăriei.

⁹ A se vedea Livrabilul 19 - „Raportul final care documentează contribuțiile tehnice la planul de derulare”, prezentat în octombrie 2020, ca parte a acestui ASA.

ce în medie 39% dintre elevii înscriși au avut acces la un computer, iar 48% au avut acces la o tabletă sau un smartphone, copiii din mediul rural au avut șanse semnificativ mai mici de a utiliza un computer și mai degrabă de a utiliza o tabletă sau un smartphone decât colegii din mediul urban¹⁰ (Banca Mondială, sondaj PULSE, Etapa 2).

Caseta 1. Banca Mondială, Sondaj Pulse COVID-19

Pentru a evalua impactul COVID-19 asupra comunităților vulnerabile din România, BM a efectuat două sondaje:

- 1. Sondaj calitativ la nivel comunitar:** Au fost selectate 34 de comunități pe baza factorilor de risc și de atenuare a impactului negativ al COVID-19 în comunitate. Peste 130 de interviuri au avut loc în două etape separate între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie 2020 (în timpul izolării la nivel național). Printre intervievați s-au aflat oficiali ai administrației locale, furnizori locali de servicii și reprezentanți ai grupurilor societății civile. Prima etapă s-a axat pe provocările structurale cu care s-au confruntat comunitățile și pe modul în care comunitățile au funcționat în timpul izolării. Comunitățile au fost eșantionate în mod intenționat pentru a surprinde diferite niveluri de marginalizare. Au fost selectate și indexate în funcție de nivelurile sărăciei; accesul la servicii și infrastructură; și ponderea grupurilor vulnerabile din populație. Grupurile vulnerabile au fost definite ca fiind romii, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, persoanele cu risc de sărăcie și persoanele aflate în ultimii 40% în ceea ce privește distribuția veniturilor.
- 2. Sondaj cantitativ la nivel de gospodărie:** Acest sondaj a fost realizat în 4 etape în perioada mai 2020 - noiembrie 2020. Sondajul a fost realizat telefonic cu sprijinul unei companii locale de cercetare (Metro Media Transilvania). Prima etapă a reprezentat un sondaj care a implicat peste o mie de persoane și s-a concentrat pe impactul economic și pe cel asupra ocupării forței de muncă cauzate de izolarea la nivel național, pentru a înțelege mai bine ce tipuri de meserii au fost cele mai afectate. În etapa a doua au fost efectuate un total de 2241 de interviuri telefonice între iulie și august (după încheierea izolării) pentru a cerceta impactul durabil al pandemiei și izolării la nivel național asupra veniturilor gospodăriilor și accesului la educație și la serviciile de sănătate.

Sursa: Livrabilul 19 ASA POCU

17. Schemele de sprijin adoptate de GuvR pentru a contracara perturbările activităților economice au ajutat un număr mare de lucrători, totuși reducerile veniturilor au fost inevitabile. În paralel cu restricțiile privind activitățile economice și sociale, GuvR a introdus scheme de sprijin financiar pentru a restrânge impactul negativ al pandemiei asupra sectorului ocupării forței de muncă:

- a. ordonanța de urgență [OUG nr. 20/2020](#)¹¹ a introdus o schemă de „șomaj tehnic” care oferea angajatorilor fonduri publice pentru plata a până la 75% din salariile angajaților (brut), dar nu mai mult de 75% din salariul mediu pe țară (4072 lei, aproximativ 840 euro).

¹⁰Livrabilul 19 - „Raport final care rezumă contribuțiile tehnice pentru planul de derulare”, prezentat în baza acestui acord ASA în octombrie 2020 oferă o evaluare detaliată a impactului pandemiei asupra sectoarelor tematice ale POCU, și anume: educație, ocuparea forței de muncă și incluziune socială.

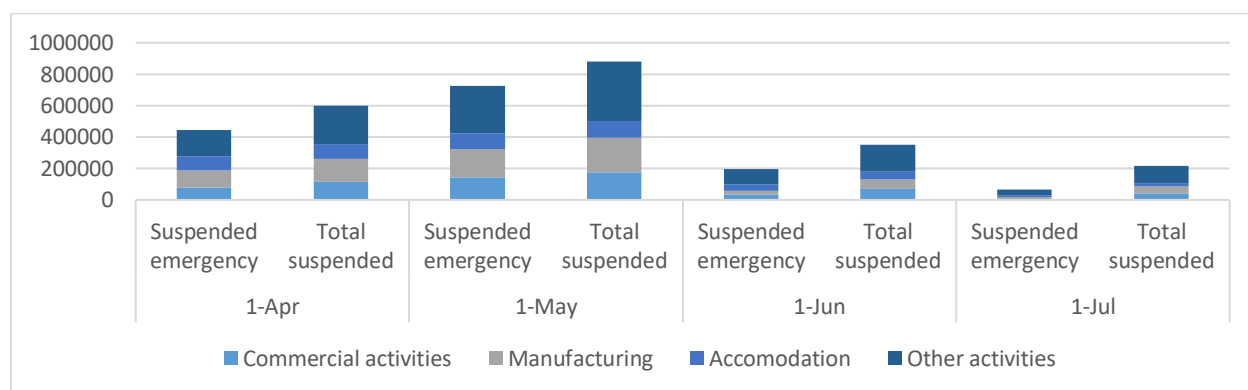
¹¹Schema a fost convenită la data de 21 martie și apoi modificată prin Hotărârea de Guvern nr. 32/2020 din 26 martie 2020.

- b. Ordonanța de urgență [OUG nr. 92/2020](#) adoptată două luni mai târziu a încurajat angajatorii eligibili să angajeze lucrători tineri (16-29 de ani) și mai în vârstă (peste 50 de ani) cu normă întreagă și fără o dată de încheiere prestabilită, oferind acoperirea a 50% din salariu. De asemenea, ordonanța a introdus o schemă de sprijin care oferea angajatorilor o finanțare de până la 41,5 din salariile angajaților lor (până la același nivel salarial stabilit în ordonanța anterioară).

Conform datelor transmise de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), până la începutul lunii septembrie 2020, peste 120 de mii de angajatori și 1,1 milioane de lucrători individuali beneficiau de programul de șomaj tehnic. În plus, ANOFM prognozează că până la sfârșitul anului 2020 mai mult de 1,6 milioane de lucrători vor beneficia de schema de sprijin introdusă în a doua ordonanță de urgență. În realitate, deoarece aceste măsuri nu acoperă mai mult de 1,2 milioane de liber profesioniști și duc la o reducere a veniturilor persoanelor cu cel puțin 25%, impactul asupra venitului gospodăriei este semnificativ.

18. Mai mult, în ciuda acestor eforturi, un număr semnificativ de angajatori au ales să suspende contractele de muncă, crescând numărul persoanelor șomere cu 10%. Creșterea semnificativă a contractelor de muncă suspendate între martie și mai 2020 indică faptul că măsurile guvernamentale menționate mai sus nu au fost suficiente pentru a preveni deteriorarea pieței muncii. Până la sfârșitul lunii aprilie 2020, numărul contractelor de muncă suspendate a fost mai mult decât dublat față de cifrele sale anterioare COVID-19. Numărul contractelor de muncă suspendate din cauza stării de urgență aproape s-a dublat la 725 de mii până la începutul lunii mai 2020, reprezentând mai mult de 10% din numărul total de lucrători salariați din țară în 2020 (Figura 3.). În plus, conform datelor ANOFM, numărul șomerilor înregistrați a crescut cu 30.000 între februarie și iulie 2020 (creștere cu peste 10%) și a fost cu 20.000 mai mare decât numărul din iulie 2019. Ca atare, combinația de venituri reduse temporar atât pentru lucrătorii cu contracte suspendate, cât și pentru beneficiarii măsurilor șomajului tehnic au avut un impact negativ asupra capacității lor de a-și acoperi cheltuielile de bază.

Figura 3. Numărul de contracte de muncă suspendate pe sectoare, aprilie-iulie 2020

Sursa: Livrabilul 19 utilizând registrele ANOFM

19. Se preconizează că impactul inegal al pandemiei asupra gospodăriilor cu venituri mici va accentua inegalitățile în ceea ce privește rezultatele privind capitalul uman. Reducerea veniturilor și întreruperile activităților educaționale au impus provocări mai mari familiilor cu venituri mici și celor angajați în activitățile economice cele mai afectate de izolare. În consecință, gospodăriile cu venituri mici se vor lupta

pentru a-și susține educația copiilor și, în special, pentru tranziția lor la învățământul terțiar. De asemenea, mulți lucrători angajați în activitățile economice cele mai afectate de pandemie se vor confrunta probabil cu provocări în ceea ce privește trecerea la alte activități economice din cauza lipsei de formare sau a conștientizării oportunităților de angajare.

20. Pentru a sprijini beneficiarii, AM POCU a oferit opțiunea de a suspenda proiectele pe durata izolării¹². Deși aproape jumătate dintre beneficiari au optat pentru suspendarea proiectului, impactul evenimentelor recente asupra capacității lor de a finaliza cu succes proiectul este incert. În martie 2020, peste o mie de beneficiari individuali se bazau pe finanțarea POCU pentru implementarea unuia sau mai multor proiecte în întreaga țară și într-o varietate de contexte. După cum s-a și întâmplat, pandemia și măsurile adoptate pentru limitarea răspândirii sale au motivat aproape jumătate dintre beneficiarii POCU să opteze pentru suspendarea proiectului. Cu toate acestea, opțiunile oferite de AM POCU nu au luat în considerare perturbările veniturilor și resurselor umane ale beneficiarilor pe care se bazează pentru a-și finaliza proiectul finanțat prin POCU. Astfel, întrucât realizarea cu succes a obiectivelor POCU depinde de capacitatea beneficiarilor de a-și implementa proiectele, este vital să identificăm provocările care persistă și să le abordăm în mod adecvat.

21. Pentru a oferi AM POCU o perspectivă cu privire la impactul pandemiei asupra beneficiarilor săi, Proiectul a inclus două sondaje pentru beneficiari. Un sondaj a vizat beneficiarii AP1-5 (Anexa 1), iar celălalt a fost conceput special pentru beneficiarii AP6 - educație și abilități (Anexa 2). Acesta din urmă este destinat să măsoare impactul asupra activităților educaționale (de exemplu, atât mediul preuniversitar, cât și universitar au fost supuse unor măsuri severe, profesorii, elevii și studenții fiind transferați într-un model de lucru on-line, ceea ce a condus la numeroase provocări pentru toate părțile interesate). Un total de 651 de beneficiari ai POCU au răspuns la sondajul on-line, dintre care 450 de beneficiari ai AP1-5 și 101 beneficiari ai AP6 - Educație și abilități. Ambele chestionare au fost autoadministrate și trimise electronic tuturor beneficiarilor (liderilor de proiect) finanțării din cadrul AP1-6 din baza de date AM POCU, cu ajutorul OI-urilor¹³. Rata de finalizare a fost de 100%.

22. Acest raport evaluează rezultatele celor două sondaje ale beneficiarilor pentru a oferi recomandări pentru AM POCU privind sprijinul ulterior pentru beneficiari. Prin colectarea feedback-ului direct cu privire la principalele provocări și riscuri ale beneficiarilor, precum și soluții potențiale pentru a aborda această perioadă critică, sondajul vizează: i) estimarea dependenței beneficiarilor de finanțarea POCU pentru continuarea operațiunilor; ii) măsurarea impactului acțiunilor COVID-19 asupra implementării proiectelor, bugetului acestora, echipei de proiect și grupului țintă; iii) evaluarea motivelor suspendării proiectului; iv) cuantificarea provocărilor cu care se confruntă beneficiarii care și-au continuat activitățile; și v) colectarea ideilor pentru soluții potențiale la provocările menționate anterior.

---

¹²Măsurile introduse de AM POCU includ: Instrucțiunea nr. 4/12.03.2020 pentru o abordare unitară cu privire la implementarea proiectelor finanțate prin POCU în contextul crizei COVID-19; Instrucțiunea nr. 5/19.03.2020 pentru stabilirea regulilor pe care trebuie să le urmeze beneficiarii care optează pentru suspendarea proiectului; și o Notă de clarificare la Instrucțiunile nr. 4 și nr. 5, care a furnizat detalii cu privire la modul în care beneficiarii POCU ar putea implementa instrucțiunile menționate mai sus.

¹³OI-urile regionale au trimis chestionarul on-line beneficiarilor POCU pe AP1-5, în timp ce OI pentru Educație a trimis chestionarul on-line Beneficiarilor POCU pe AP6.

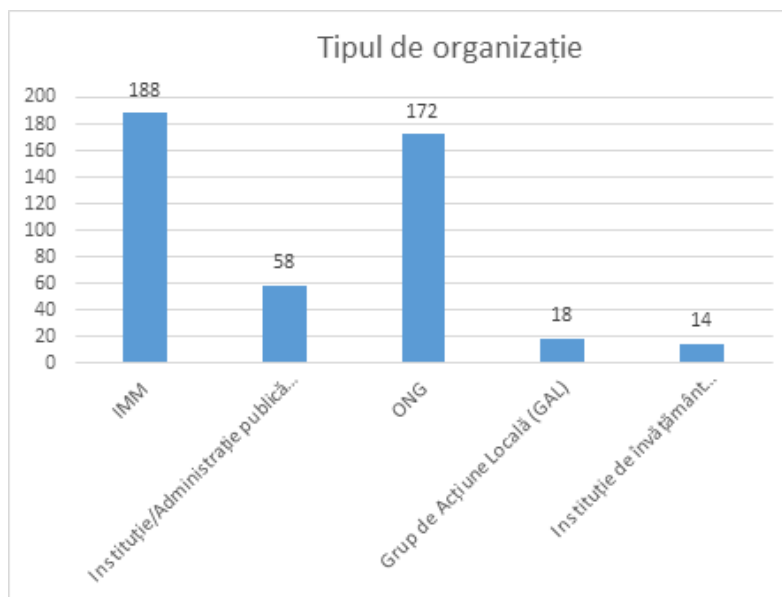

3. IMPACTUL COVID-19 ASUPRA BENEFICIARILOR AP1-5

3.1. Metoda și eșantionul

23. Ca răspuns la solicitarea AM POCU, OI-urile au diseminat un chestionar on-line în cadrul AP1-5. Sondajul a inclus 21 de întrebări cuprinse în patru grupe tematice. Prima grupă explorează informații despre caracteristicile proiectelor. A doua se concentrează pe impactul estimat al crizei din sănătate asupra diferitelor aspecte ale managementului de proiect. Întrebările din cea de-a treia grupă acoperă aspecte legate de sprijinul AM acordat beneficiarilor în această perioadă și soluțiile propuse de către respondenți pentru a depăși provocările pe care aceștia le-au identificat. În cele din urmă, cea de-a patra grupă analizează cele mai semnificative provocări cu care se confruntă proiectele care au continuat implementarea. Întrebările oferă răspunsuri cu mai multe variante, scară de evaluare, listă derulantă, scară Likert și întrebări deschise. Cei 450 de beneficiari care au răspuns la sondajul on-line se încadrează în cinci tipuri de entități: Întreprinderi Mici și Mijlocii (IMM-uri - 42%), organizații neguvernamentale (ONG-uri 38%), agenții de administrație publică (13%), grupuri de acțiune locală (GAL - 4%) și instituții de învățământ (3%) ().

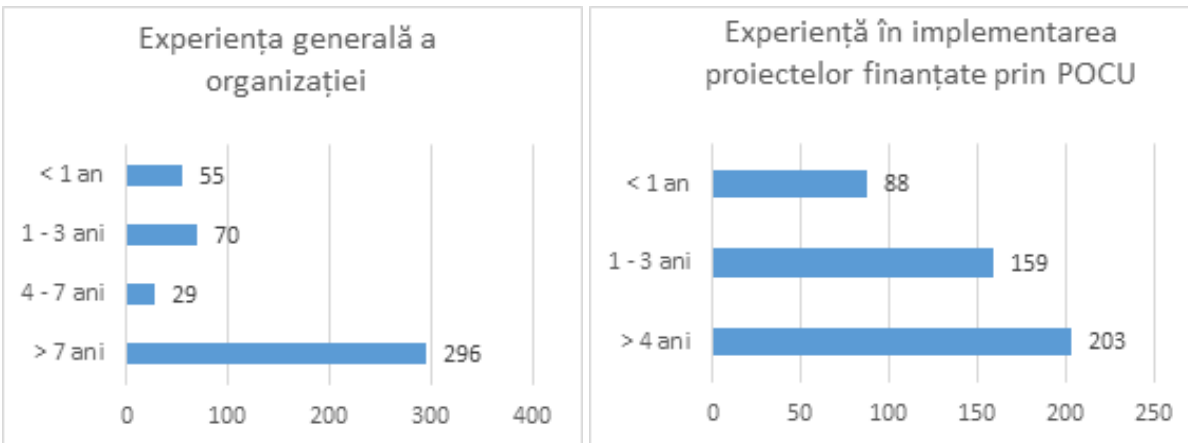
Figura 4. Respondenții la sondajul AP1-5, în funcție de tipul de entitate

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

24. Majoritatea beneficiarilor desfășoară activități de câțiva ani, deși mai mult de jumătate au o experiență modestă în ceea ce privește implementarea unui proiect finanțat prin POCU. Majoritatea respondenților au peste șapte ani de experiență generală (66%), în timp ce 28% au mai puțin de 3 ani de experiență, 12% având sub un an de experiență (). Doar 6% dintre respondenți se încadrează în categoria 4-7 ani de experiență generală. În ceea ce privește experiența în implementarea proiectelor finanțate prin POCU, 45% dintre respondenți au peste 4 ani de experiență, în timp ce 55% sunt mai puțin experimentați în managementul proiectelor finanțate de UE prin POCU ().

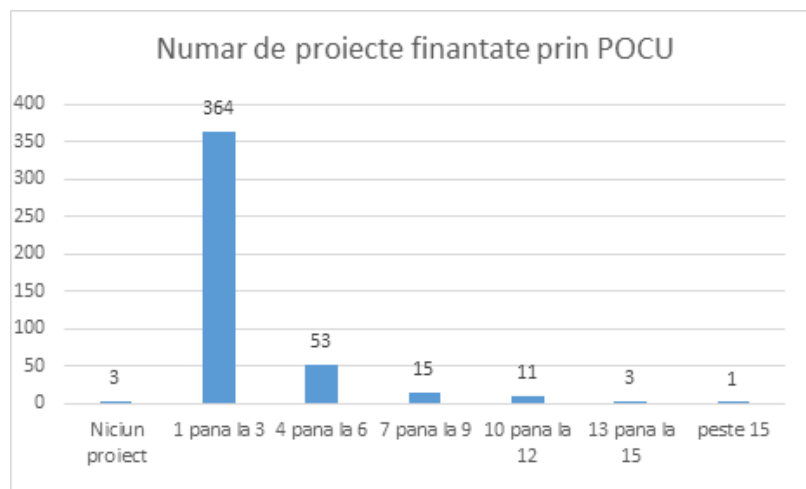
Figura 5. Aria de experiență generală a organizațiilor (stânga) - Experiența specifică POCU a organizațiilor chestionate (dreapta)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

25. Mai mult de patru din cinci respondenți implementează un număr mic de proiecte. Din această majoritate, 50% dintre respondenți au implementat doar un proiect POCU, în timp ce 20% au două proiecte în desfășurare, iar 10% au trei proiecte curente (.). În plus, mai mulți respondenți (12%) au între 4 și 6 proiecte în derulare, în timp ce o minoritate (adică aproximativ 6%) are în derulare 7 sau mai multe proiecte POCU în curs de implementare. Un singur respondent la sondaj a raportat că are peste 15 proiecte POCU în derulare, iar 3 respondenți nu au deloc proiecte în desfășurare (.).

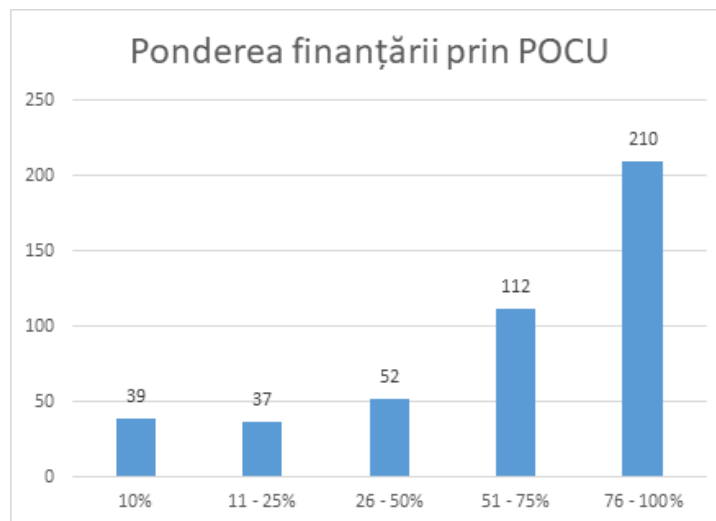
Figura 6. Numărul de proiecte finanțate prin POCU gestionate de beneficiarii chestionați

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

26. Finanțarea POCU tinde să cuprindă o parte semnificativă din bugetele organizațiilor chestionate. Pentru 72% dintre beneficiarii chestionați, finanțarea POCU cuprinde peste jumătate din bugetul organizației. Mai precis, pentru 47% dintre respondenți, finanțarea POCU semnifică între 76 și 100% din buget, în timp ce constituie între 51% și 75% din bugetul organizației pentru încă 25% din respondenți (.).

Figura 7. Finanțarea POCU ca parte din bugetul organizației

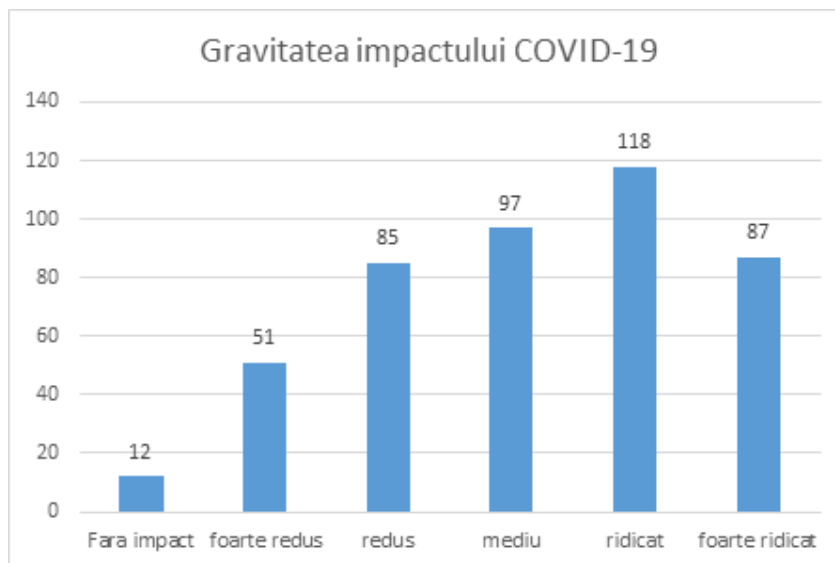

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

3.2. Impactul COVID-19 asupra beneficiarilor POCU

27. Mulți beneficiari au trecut prin întreruperi considerabile ale activităților programate ale proiectului lor, evaluând impactul pandemiei ca un impact mediu spre foarte ridicat (67%). Aproape jumătate dintre respondenți au evaluat impactul pandemiei ca fiind sever sau mai grav¹⁴ (). Cu toate acestea, o treime dintre respondenți au indicat că se confruntă cu o gravitate de la zero până la scăzută a impactului pandemiei asupra operațiunilor lor.

Figura 8. Percepția beneficiarilor privind gravitatea impactului asupra proiectelor lor

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

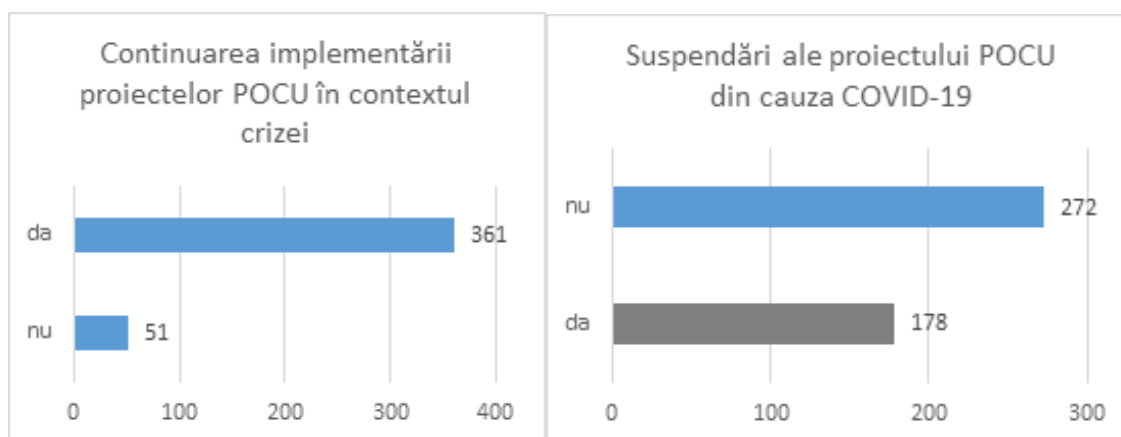
¹⁴Respondenților li s-a solicitat să evalueze gravitatea impactului pe baza unei scale care i-a ajutat să evalueze cel mai adecvat nivelul de impact. A se vedea chestionarul din Anexa 1 pentru mai multe detalii.

3.2.1 Proiecte suspendate vs. proiecte continuate

Proiecte suspendate

28. Severitatea crizei a fost reflectată de situația proiectelor finanțate prin POCU. În timp ce 40% dintre respondenți au declarat că au optat pentru suspendarea unora dintre proiectele lor, aproape 90% au ales să continue cel puțin o parte din proiectele lor (**Error! Reference source not found.**). Acest lucru, împreună cu dovezile privind importanța finanțării POCU pentru bugetul total al beneficiarilor săi, indica faptul că dependența organizațiilor de finanțarea POCU ar fi putut să le determine să renunțe la suspendarea operațiunilor, încercând să ajusteze sau să regândească intervențiile lor pentru a se adapta la noul context.

Figura 9. Respondenții care și-au suspendat proiectele POCU (stânga) - Respondenții care și-au continuat proiectele POCU (dreapta)

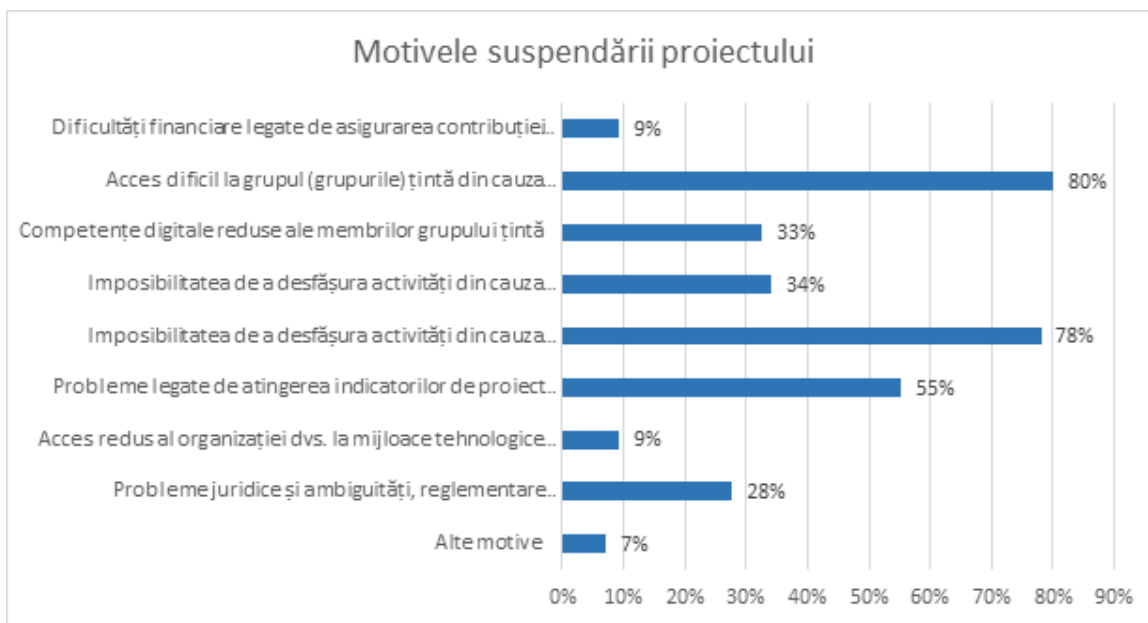
Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

29. Restricțiile impuse adunărilor publice reprezintă principala motivație pentru decizia beneficiarilor de a-și suspenda proiectul. Principalele motive pentru care se optează pentru suspendarea proiectului implică dificultățile întâmpinate la accesarea grupului (grupurilor) țintă din cauza restricțiilor legate de COVID-19 (80%) și imposibilitatea de a desfășura activități din cauza distanțării sociale (78%) (). Aceste provocări cauzează probleme privind atingerea indicatorilor proiectului (55%), deoarece majoritatea sunt legate de grupurile țintă - astfel, incapacitatea de a ajunge la grupul țintă se traduce prin probleme privind îndeplinirea indicatorilor proiectului. Abilitățile digitale reduse ale membrilor grupului țintă (34%) și dotarea tehnologică inadecvată a membrilor grupului țintă (33%) sunt, de asemenea, motive importante pentru suspendarea proiectelor. Cu toate acestea, se pare că beneficiarii au toate dotările tehnologice și digitale necesare, deoarece „accesul redus al organizațiilor beneficiare la mijloacele tehnologice care ar permite transferul activităților în mediul on-line” este indicat de doar 9% dintre respondenți ca motiv pentru suspendarea proiectului.

30. Aproape o treime dintre respondenți au indicat ambiguități juridice sau procedurale în ceea ce privește implementarea proiectului în cadrul excepțional al crizei COVID-19 drept motive ale suspendărilor. În mod special, multitudinea de reglementări și acte normative emise în timpul situației de urgență a restricționat mai multe activități, ceea ce a făcut ca beneficiarii să nu poată realiza o parte din proiectul lor, în special acele activități care implică interacțiuni directe cu grupurile țintă. Cu toate acestea,

lansarea rapidă și operaționalizarea noilor reguli au dus la o confuzie și mai mare în perioadele de incertitudine deja sporită. Lipsa capacității beneficiarilor de a sprijini proiectele din resursele lor financiare din cauza veniturilor diminuate în timpul crizei a fost menționată de doar 9% ca motiv pentru suspendarea proiectului. Prin urmare, s-ar putea deduce că obstacolele tehnice și juridice par să cântărească mai mult în deciziile de suspendare decât resursele financiare.

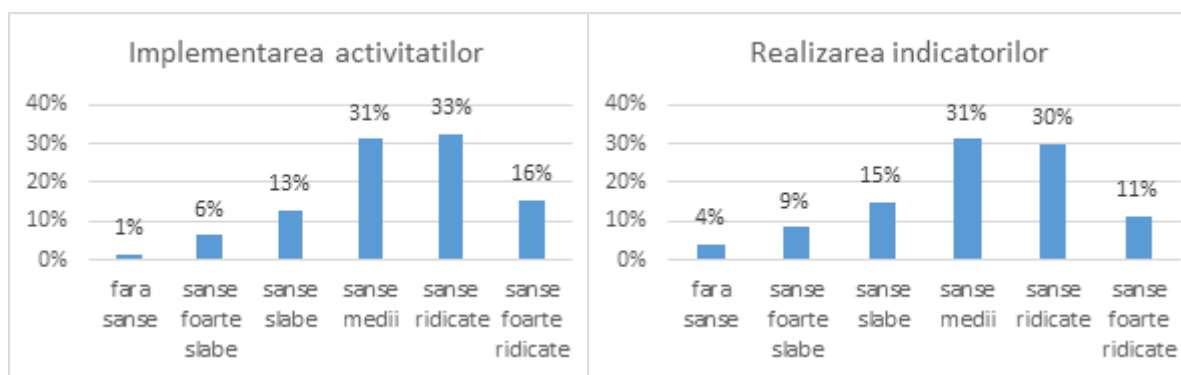
Figura 10. Principalele motive pentru care beneficiarii și-au suspendat proiectele

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

31. Majoritatea beneficiarilor care și-au suspendat proiectele s-au confruntat cu dificultăți în implementarea activităților cu grupurile țintă, acest lucru fiind în concordanță cu principalele motive pentru care beneficiarii POCU au optat pentru suspendarea proiectelor lor. Între timp, restricțiile financiare și bugetare s-au dovedit a fi cele mai puțin afectate de zonele de management al proiectelor pentru beneficiari ().

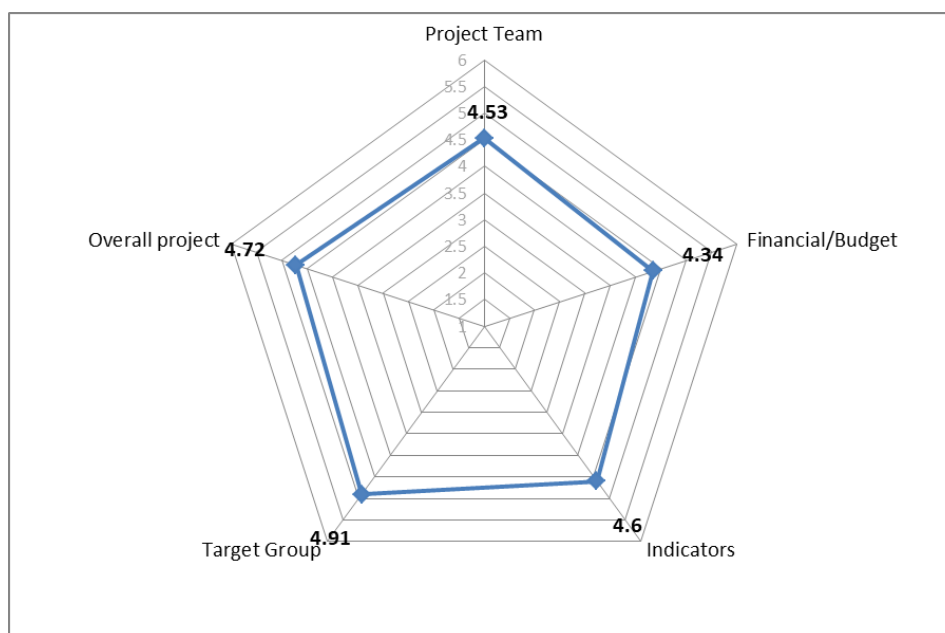
Figura 11. Percepția beneficiarilor asupra probabilității ca proiectele lor POCU să fie finalizate

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

32. În ciuda acestor provocări, beneficiarii sunt ușor optimiști că vor putea să-și finalizeze proiectele cu succes după ce vor putea să reia activitățile. Aproape jumătate dintre respondenți (49%) au răspuns că există șanse mari sau foarte mari ca activitățile proiectului să fie finalizate. În ceea ce privește realizarea indicatorilor de proiect obligatorii, respondenții sunt mai puțin optimiști, 41% considerând că există o probabilitate ridicată sau foarte ridicată de realizare a indicatorilor de proiect.

Figura 12. Zonele de management al proiectului cele mai afectate de criza COVID-19 în cadrul proiectelor suspendate

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

Beneficiarii POCU care au ales să continue operațiunile în timpul izolării

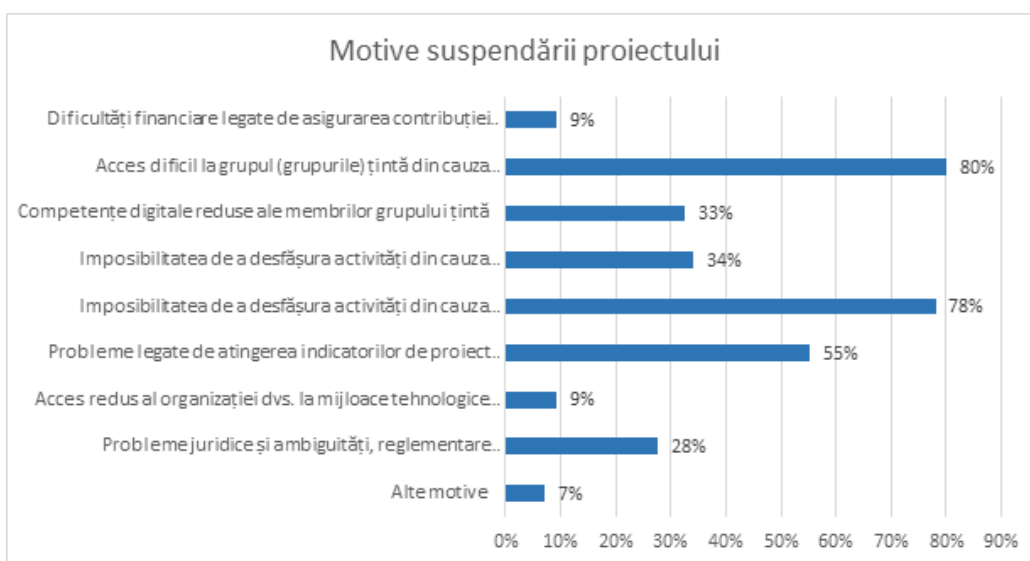
33. Deși există diferențe între beneficiari în ceea ce privește etapa de implementare în care se află proiectele, în martie 2020, majoritatea beneficiarilor erau aproape de a-și încheia activitățile. Multe dintre activitățile care implică interacțiuni directe cu grupurile țintă fuseseră deja încheiate până la începutul anului 2020. Beneficiarii care s-au aflat în această etapă târzie a procesului de implementare, s-au putut concentra asupra sarcinilor administrative legate de finalizarea proiectului care puteau fi finalizate cu ușurință prin metode on-line. Astfel, beneficiarii care au finalizat deja activitățile care necesită interacțiunea cu indivizii grupului țintă sunt mai predispuși să renunțe la suspendarea proiectului.

34. În medie, beneficiarii care au renunțat la suspendarea proiectelor lor raportează că criza COVID-19 a avut un impact mediu asupra operațiunilor lor. Beneficiarii au fost rugați să clasifice severitatea perturbării cauzate de pandemia COVID-19 pe cinci componente diferite de managementul de proiect (în ceea ce privește proiectele finanțate prin POCU). Rezultatul indică faptul că, în medie, „Grupul țintă” și „Managementul general al proiectelor” au fost componentele cele mai afectate, având un scor de 3,83

din 6¹⁵). Componenta „Financiară/bugetară” s-a clasat pe locul al doilea în topul celor mai afectate componente, cu un scor de 3,73. „Indicatorii” sunt puțin mai puțin afectați, cu un scor mediu de severitate de 3,69 din 6 - între scăzut până la mediu, în timp ce componenta „echipa de proiect” (resurse umane) a fost componenta cel mai puțin afectată (3,36 din 6).

35. O treime dintre beneficiari au renunțat la suspendarea proiectelor lor, deoarece au putut să își adapteze activitățile. Cu toate acestea, o parte semnificativă, deși mai mică, a făcut-o, datorită dependenței lor sau a grupurilor țintă de finanțarea POCU. În ceea ce privește motivele cheie pentru continuarea proiectului, cele mai citate sunt legate de capacitatea organizațiilor de a se adapta mai ușor la noile condiții de criză (37%). Un alt motiv principal pentru continuarea proiectului este că grupul (grupurile) țintă depind(e) de finanțarea POCU și ar fi fost grav afectat(e) de o posibilă suspendare a proiectului (3).

Figura 13. Motive pentru continuarea implementării proiectelor POCU¹⁶

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

36. Majoritatea proiectelor aflate într-un stadiu avansat de implementare au continuat activitățile, transferând o parte dintre acestea în mediul on-line și reducând astfel impactul asupra bugetelor. Pentru 18% dintre respondenți, etapa de implementare a proiectului a fost prea avansată pentru a se opri atunci când a început pandemia. Alții au atribuit continuarea proiectului unui bun management (14%). Mulți au ales să-și continue proiectele, deoarece suspendarea lor ar fi avut un impact financiar drastic asupra angajaților și grupurilor țintă (10%) și digitalizării (9%). Alți 10% au menționat că o bună comunicare cu ofițerii de proiect i-a ajutat să se adapteze la riscuri.

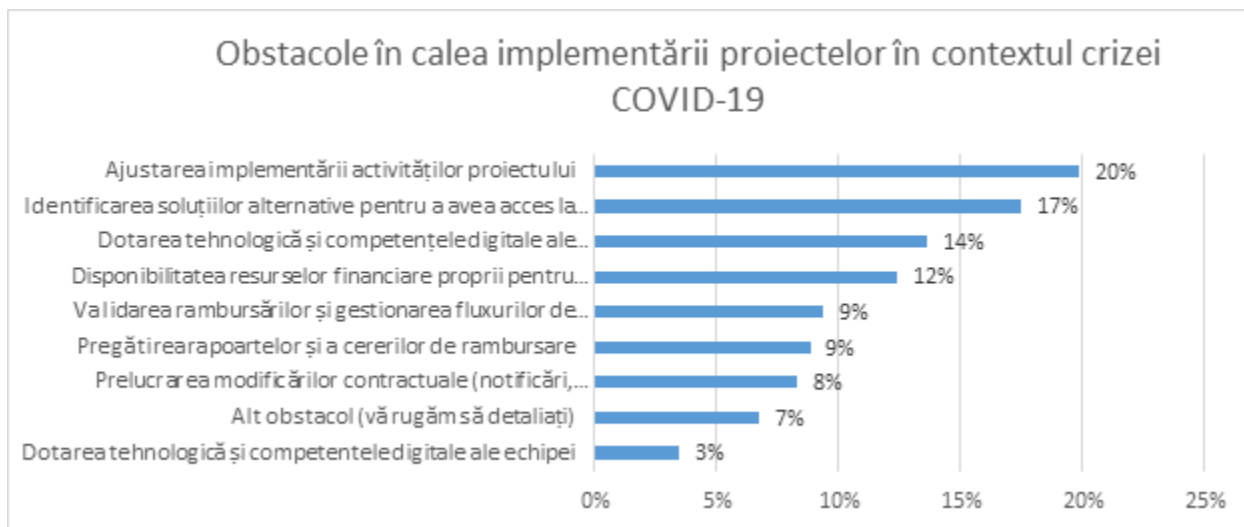
¹⁵Respondenții au fost rugați să evalueze severitatea impactului asupra mai multor zone de management al proiectului pe o scară de la 1 la 6, unde 1 = fără impact, 2 = impact foarte scăzut, 3 = impact scăzut, 4 = impact mediu, 5 = impact ridicat și 6 = impact foarte ridicat.

¹⁶Datorită rotunjirii numerelor, totalul este 101%.

3.2.2 Obstacole în calea implementării din cauza pandemiei de COVID-19

37. Beneficiarii care nu și-au suspendat proiectele încă se confruntă cu numeroase obstacole. Beneficiarii au fost întrebați dacă întâmpină obstacole în timp ce își continuă activitățile pe perioada izolării. 20% dintre respondenți au menționat „Urgența alinierii activităților proiectului la restricțiile privind adunările publice” drept principalul obstacol cu care s-au confruntat, în timp ce un procent ușor mai scăzut (17%) au menționat „Nevoia de a identifica noi mijloace de accesare a grupurilor țintă (Figura 14). O pondere mai mică a respondenților a menționat „lipsa de viziune și concordanță între legile emise de multe ori ducând la confuzie și interpretarea greșită a legislației” (16%) și „abilități digitale limitate ale grupurilor țintă” (14%). Doar o pondere minoră a respondenților a menționat „provocări suplimentare” (cum ar fi faptul că se străduiesc să îndeplinească indicatorii de angajare) (8%), procesarea lentă a cererilor (6%) și birocrăția excesivă (4%).

Figura 14. Principalul obstacol în calea implementării proiectului în contextul crizei COVID-19

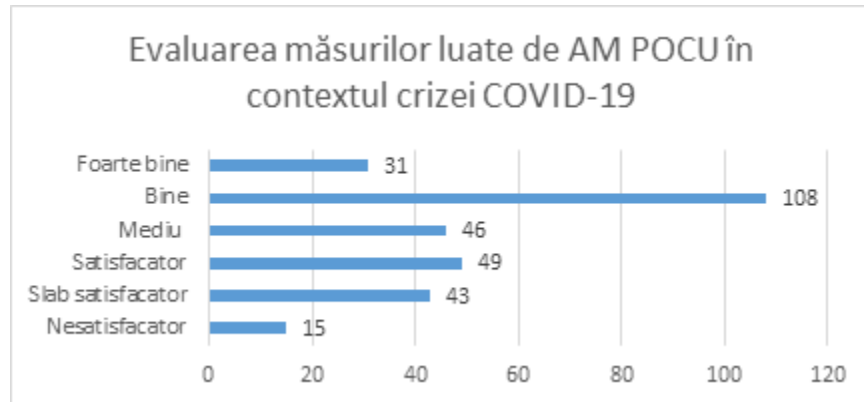
Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

3.2.3 Răspunsul AM POCU la criza COVID-19

38. Beneficiarii chestionați indică un nivel foarte ridicat de conștientizare a măsurilor luate de AM POCU ținând cont de criza COVID-19. Mai precis, din totalul respondenților la întrebarea privind familiarizarea cu măsurile (instrucțiuni, informații de pe site) luate de AM POCU în contextul crizei COVID-19, 93% au răspuns că sunt familiarizați cu măsurile luate. Aproximativ 80% din răspunsuri variază de la „Satisfăcător” în sus la „Foarte bine”. Cu toate acestea, 20% dintre răspunsuri s-au aflat sub răspunsul neutru de „Satisfăcător”, 5% prezentând o estimare deosebit de nesatisfăcătoare a măsurilor luate (39. Figura 15).

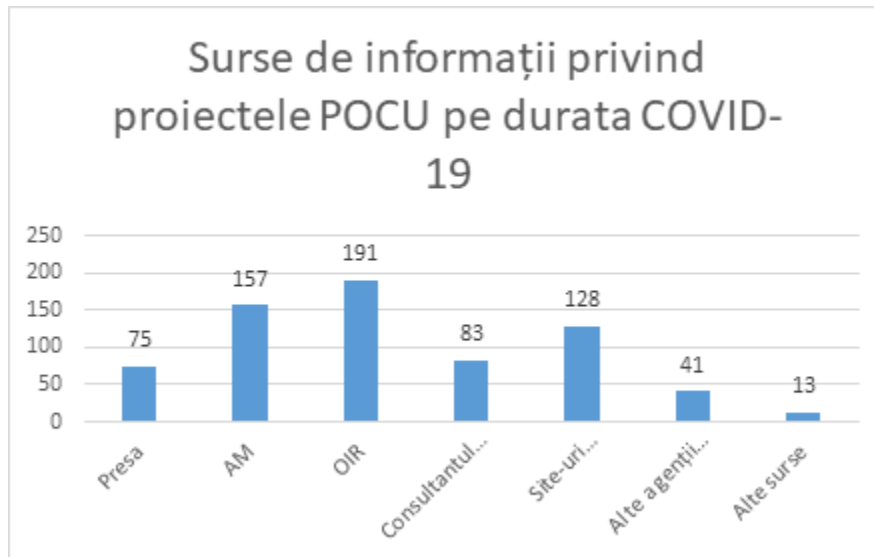
Figura 15. Evaluarea măsurilor luate de AM POCU în contextul crizei COVID-19

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

40. OI-urile au reprezentat una dintre sursele primare de informații pentru beneficiari în timpul crizei COVID-19. Alte site-uri web specializate s-au dovedit, de asemenea, utile, în timp ce consultanții de proiecte și presa generală au deținut poziții aproape egale ca surse de informații pentru beneficiari în timpul crizei. Alte surse și agenții guvernamentale s-au dovedit a fi cele mai puțin consultate surse de informații ().

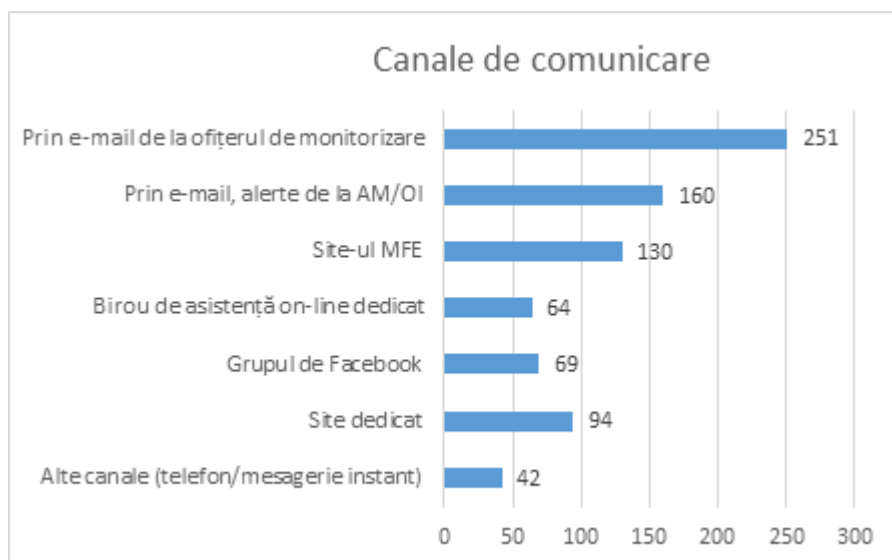
Figura 16. Surse de informații pentru beneficiarii POCU pe durata COVID-19

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

41. În contextul crizei COVID-19, majoritatea beneficiarilor preferă să primească e-mailuri direct de la ofițerul lor de monitorizare desemnat. Astfel, ofițerii de proiect din OI-uri rămân cele mai importante canale de comunicare pentru beneficiarii POCU. E-mailurile și alertele de la OI/AM au fost al doilea mod de comunicare cel mai preferat pentru beneficiarii POCU, urmat de site-ul web al MFE. Un birou de asistență (help-desk) on-line dedicat este preferat de 12% dintre respondenți, în timp ce canalele de comunicare, cum ar fi o pagină de Facebook, un site dedicat, sau alte opțiuni s-au dovedit mai puțin preferate ().

Figura 17. Canale de comunicare sugerate în timpul crizei COVID-19¹⁷

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

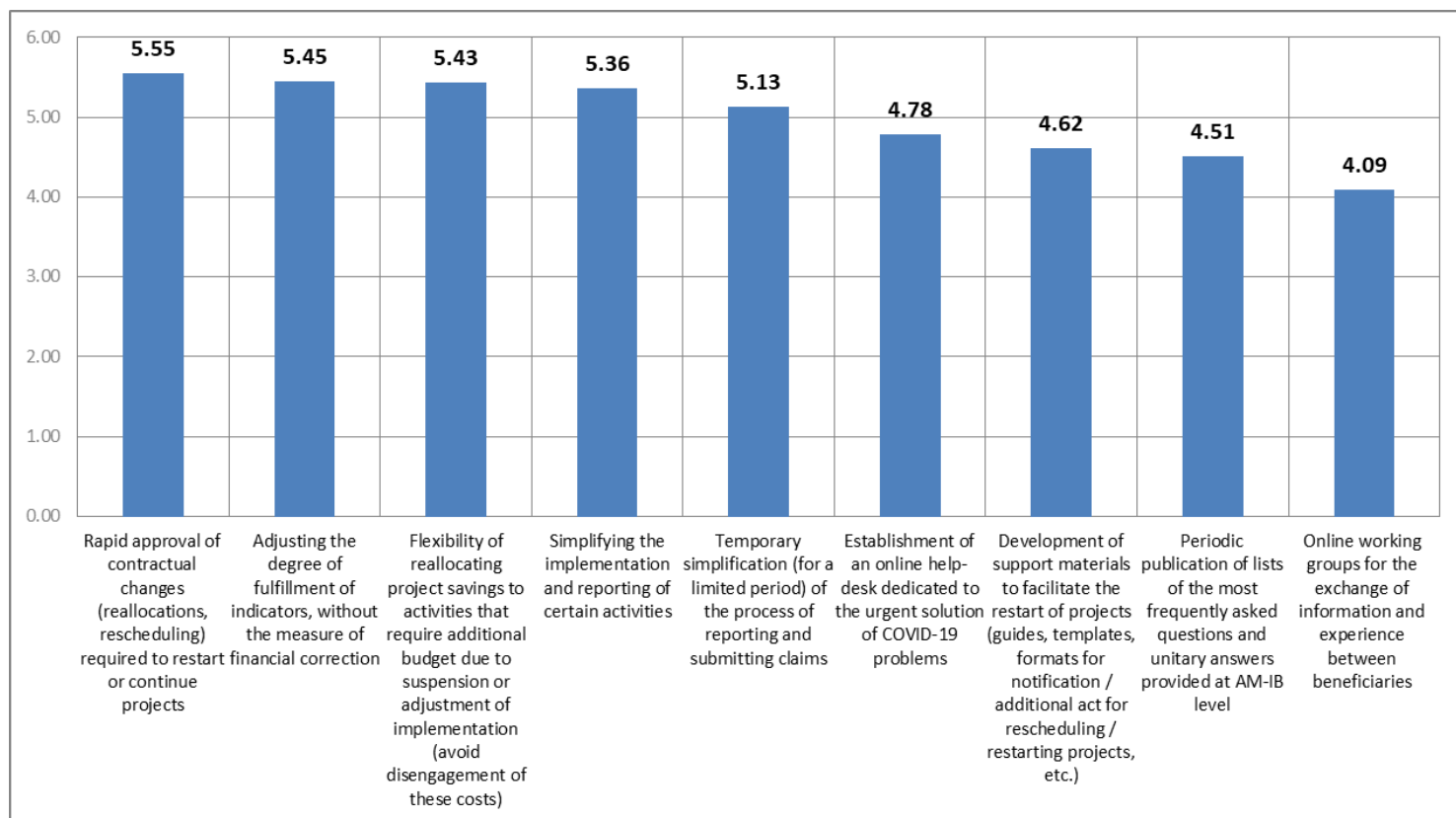
42. Beneficiarii chestionați consideră că AM POCU ar putea încuraja implementarea proiectului și îi va ajuta să depășească multe provocări prin mai multe soluții propuse. Aceste soluții potențiale includ: i) aprobarea rapidă a modificărilor contractuale (realocări, replanificare) necesare pentru reluarea sau continuarea proiectelor; (5,55 scor mediu de utilitate din maxim 6); ii) ajustarea gradului de îndeplinire a indicatorilor, fără măsura corecției financiare (5,45 scor mediu de utilitate din maxim 6¹⁸); iii) flexibilitatea realocării economiilor proiectului către activități care necesită un buget suplimentar datorită suspendării sau ajustării implementării pentru a evita dezangajarea acestor costuri (5,43 scor mediu de utilitate din maxim 6); și iv) simplificarea implementării și raportării anumitor activități (5,36 scor mediu de utilitate din maxim 6) -

¹⁷Datorită rotunjirii numerelor, totalul este 101%.

¹⁸ Respondenții au fost rugați să folosească soluțiile potențiale, utilizând o scară de la 1 la 6, unde 1 = inutil și 6 = foarte util.

43. Figura 18. Din răspunsurile deschise, 30% dintre respondenți doresc mai multă flexibilitate și reguli mai puțin restrictive în timpul implementării în contextul COVID-19.

Figura 18. Soluțiile potențiale evaluate de beneficiari pentru a atenua obstacolele legate de COVID-19, pe o scară de 1-6

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP1-5 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

44. Cea mai recurentă sugestie de măsuri care ar facilita implementarea proiectului în timpul crizei este modificarea sau extinderea termenelor, activităților și indicatorilor proiectului. Un alt punct subliniat a fost scurtarea timpilor de verificare și procesare pentru raportare-plăți prin simplificarea procedurilor AM/OI (9%). Un accent similar a fost pus pe creșterea digitalizării și simplificarea procedurilor de raportare (6%). În cele din urmă, respondenții au sugerat introducerea unui act adițional care să le permită să modifice numărul de angajați și regulile de lucru, pentru a depăși costurile de impozitare ale pandemiei (4%). Ca măsură financiară, 3% dintre respondenți au subliniat necesitatea de a face a doua rundă de finanțare mai accesibilă.

4 IMPACTUL COVID-19 ASUPRA BENEFICIARILOR AP6

4.1 Analiza cantitativă

45. Pandemia COVID-19 a creat probleme grave pentru proiectele în curs finanțate prin POCU în cadrul AP6. Deoarece majoritatea proiectelor din cadrul AP6 aveau profesori și elevi ca grupuri țintă, izolarea impusă între martie și iunie 2020 a fost deosebit de dificilă. Trecerea rapidă și pe scară largă la lucrul de la distanță de acasă a cauzat perturbări semnificative ale proiectelor în curs, necesitând schimbări bruște ale modurilor de lucru pentru a rămâne eficiente. S-au observat diferențe clare în ceea ce privește efortul de adaptare, 116 proiecte fiind suspendate dintr-un total de 286 de proiecte care erau în curs de implementare în momentul izbucnirii COVID-19.

4.1.1 Metoda sondajului și eșantionul

46. Au fost primite în total 101 de răspunsuri în intervalul de timp dat, mai mult de jumătate dintre acestea provenind din școlile primare și secundare și universități, principalii beneficiari ai AP6. Eșantionul final al sondajului a fost reprezentat de cele 101 organizații. Majoritatea beneficiarilor sunt școli (învățământ preuniversitar) și universități. Al doilea tip de beneficiari sunt organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) - aproape o cincime dintre beneficiarii proiectului, în timp ce, pe locul al treilea, sunt organizațiile private ca beneficiari ai proiectelor (11%). Doar un procent din beneficiari sunt organizații profesionale. Procentul beneficiarilor din cadrul autorităților publice locale este destul de mic (7%). Structura eșantionului (tipul de proiecte și tipul de instituții care au participat la sondaj sunt prezentate în Tabelul 1).

Tabelul 1. Structura eșantionului sondajului beneficiarului AP6 (N = 101)

Tipul de proiect	Procent	Număr
Proiecte competitive	88,1	88
Proiecte necompetitive	11,9	12
Tipul de instituție		
ONG	18,8	19
Autoritate publică locală	6,9	7
Școală/Universitate	51,5	52
Părțile interesate din sectorul public în educație și formare	5,9	6
Organizații private	10,9	11
Minister/Agenție în subordinea ministerului	5	5
Asociație profesională	1	1

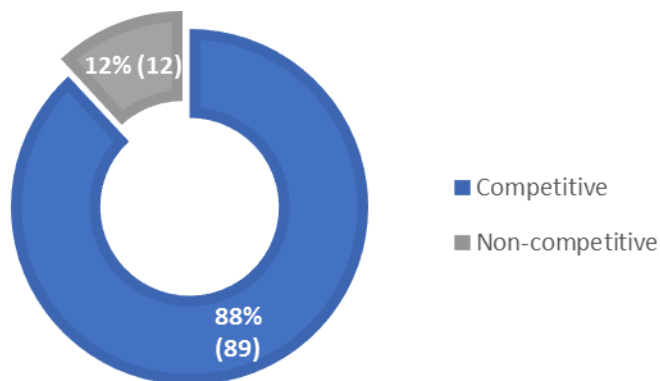
Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

4.1.2 Alcătuirea respondenților

47. Eșantionul final include în cea mai mare parte beneficiari care implementează proiecte competitive. Această abordare reflectă caracteristicile mecanismului de alocare a finanțării bazate pe un singur apel de propuneri cu mulți beneficiari de proiecte față de proiectele necompetitive (un singur apel de propuneri cu un beneficiar de proiect). 88% din proiectele din eșantion au fost proiecte competitive, în timp ce 12% au fost proiecte necompetitive (). Un număr mai mare de răspunsuri a venit de la beneficiarii care implementează proiecte în cadrul următoarelor apeluri de propuneri: Școala pentru Toți

- 15 beneficiari; Măsurile integrate pentru creșterea participării elevilor din categoriile vulnerabile la programele antreprenoriale - 13 beneficiari; Profesori motivați - 14 beneficiari; Programul național de reducere a ESL (Abandon școlar timpuriu) - 12 beneficiari; Sprijin pentru doctoranzi și cercetători post-doctorat - 7 beneficiari; Măsurile de optimizare a programelor academice de sprijinire a capacității de angajare - 6 beneficiari.

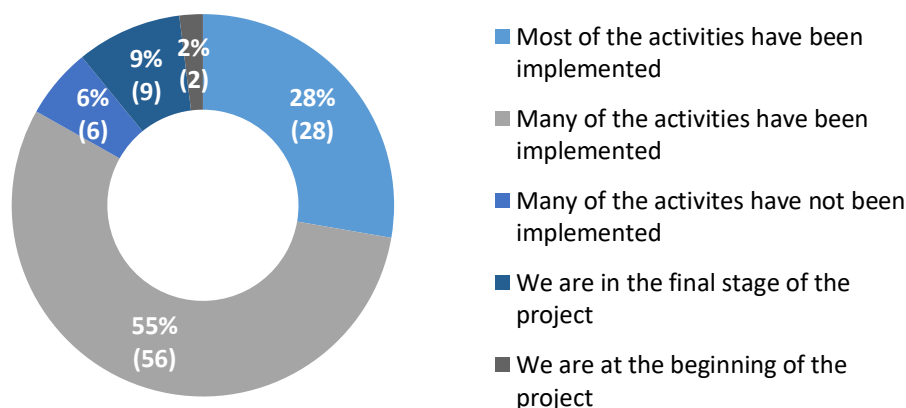
Figura 19. Tipul proiectului (N = 101)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

48. Majoritatea respondenților se aflau într-un stadiu avansat de implementare la momentul sondajului. Sondajul a constatat că 55% din proiectele eșantionate se aflau în stadiile avansate de implementare și multe dintre activități au fost deja implementate. Aproape o treime din proiecte au reușit să implementeze majoritatea activităților. Conform răspunsurilor, 9% din proiecte se află în etapa finală de implementare, restul de 8% din proiecte aflându-se la începutul implementării sau într-o etapă în care multe dintre activități nu au fost implementate ().

Figura 20. Stadiul implementării proiectului (N = 101)

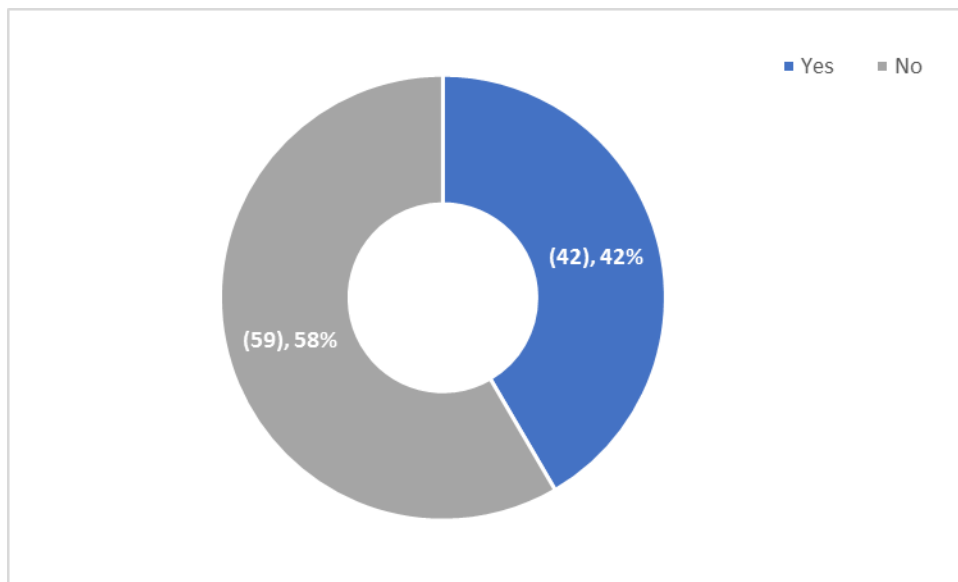

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

49. Majoritatea respondenților au optat pentru suspendarea proiectelor până la instrucțiuni ulterioare. 58% dintre beneficiarii chestionați au declarat că și-au suspendat proiectele, deși se aflau într-

un stadiu avansat de implementare (ceea ce înseamnă că multe dintre activități erau deja finalizate) (). Următoarele paragrafe discută argumentele oferite de fiecare tip de beneficiari atât ai proiectelor suspendate și cât și nesuspendate.

Figura 21. Proiecte suspendate/nesuspendate (N = 101)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

50. Pandemia de COVID-19 a avut un impact negativ asupra capacității beneficiarilor POCU de a-și desfășura activitățile planificate și a dus în cele din urmă la suspendarea proiectelor. Motivația beneficiarilor de a-și suspenda proiectele finanțate prin POCU a rezultat din izolarea la nivel național a altor parteneri/instituții implicate în proiect, din incertitudinea din jurul crizei din sănătate și din îngrijorarea pentru bunăstarea echipei și a grupurilor țintă:

- a. În general, beneficiarii au declarat că proiectele lor au fost afectate de noile restricții și reglementări impuse în timpul stării de urgență. Restricțiile au făcut imposibilă implementarea unor activități cheie, în special a celor care au necesitat interacțiuni față-în-față cu grupul țintă. Numeroase activități care vizează comunitățile defavorizate, unde decalajul digital este persistent, nu au putut fi implementate on-line cu succes. Organizarea de evenimente live, precum conferințe și planificarea stagiilor de practică devenise la fel de dificilă. Respondenții au reflectat asupra acestor provocări speciale:

„Profesorii și elevii au fost reticenți să ia parte la orice activități de grup.”

„Unele dintre activitățile proiectului nostru nu pot fi implementate on-line. Este cazul excursiilor, cursurilor de formare pentru profesori, taberelor, consilierii individuale, vizitelor comunitare pentru a preveni abandonul școlar [...]”.

„Nu am reușit să organizăm stagiile de practică planificate în cadrul companiilor private.”

- b. Obstacolele cele mai des menționate de beneficiari includ: preocupări pentru sănătatea și siguranța participanților, lipsa accesului direct la grupul țintă, suspendarea activității părților

interesate și a serviciilor publice sau incertitudinea privind eligibilitatea activităților desfășurate on-line au fost considerate obstacole în calea implementării proiectului;

- c. O vulnerabilitate care duce la oprirea proiectelor este suspendarea activității organizațiilor partenere. În cazul companiilor private, acestea și-au suspendat sau transferat activitățile în mediul on-line, făcând imposibilă implementarea stagiilor de practică;
- d. Alții au analizat cu atenție impactul muncii on-line asupra calității rezultatelor și au considerat că continuarea implementării proiectului on-line, deși teoretic posibilă, ar presupune un compromis în ceea ce privește calitatea și integritatea rezultatelor;
- e. Odată cu închiderea școlilor și universităților, proiectele conexe au fost private de accesul direct la grupurile țintă: „*Grupul nostru țintă este format din elevi, iar pandemia de COVID-19 a dus la închiderea școlilor și a școlilor profesionale*”. Proiectele care vizează studenții s-au confruntat cu provocări datorate faptului că universitățile au decis să amâne examenele de absolvire. Anticiparea unei crize economice care se conturează ar avea un impact negativ asupra perspectivelor scăzute de angajare după absolvire. Provocările menționate anterior afectează în mod direct indicatorii proiectului, ducând la decizia de a amâna proiectul în ansamblu;
- f. Unii beneficiari și-au exprimat îngrijorarea cu privire la siguranța, sănătatea și bunăstarea persoanelor implicate în proiecte, precum membrii echipei proiectului, reprezentanți ai grupului țintă, experți sau colaboratori;
- g. Incertitudinea pe care pandemia a creat-o privind luarea deciziilor programatice a fost un factor major pentru ca beneficiarii să ia în considerare suspendarea proiectelor lor. Incertitudinea din jurul crizei a variat de la proceduri operaționale, ramificații juridice și punerea în discuție în mod clar a protocoalelor de sănătate adecvate:

 „Lipsa informațiilor despre modul în care se vor desfășura activitățile educaționale în viitorul apropiat”,

„Context juridic neclar legat de eligibilitatea și oportunitatea pentru activitățile on-line”,

„Lipsa reglementărilor privind stagiile de practică on-line”;

51. Respondenții care au fost mai bine pregătiți să se adapteze la situație au renunțat la suspendarea proiectului, dar au prevăzut provocări constante pentru finalizarea proiectului. Răspunsurile care susțin decizia de a continua proiecte au fost legate de ușurința de a trece activitățile în mediul on-line, relația cu grupul țintă și etapa proiectului, așa cum se prezintă mai jos.

- a. Principalul motiv pentru continuarea proiectelor provine din natura și capacitatea de a continua activitățile în mediul on-line. Atâta timp cât activitățile rămase pot fi desfășurate on-line sau amânate până la sfârșitul stării de urgență, nu a existat niciun motiv pentru suspendare:

 „Multe dintre activitățile noastre pot fi implementate în timpul crizei COVID-19.”

„Toate activitățile noastre au fost transferate on-line cu ușurință, de la cursuri la acreditări, elaborarea metodologiilor, activități promoționale, etc.”

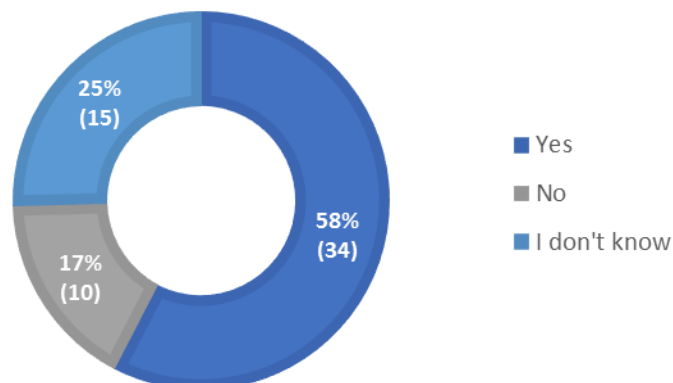
„În acest timp, nu am avut aproape nicio activitate față-în-față cu grupul țintă. Restul a fost ușor de realizat on-line. ”

- b. În general, proiectele cel mai puțin afectate de noile restricții au fost cele care au o componentă on-line semnificativă (de exemplu, utilizarea platformelor on-line, crearea de rețele de învățare electronică (e-learning) la nivel național) sau cele care vizează facilitarea tranziției la învățare electronică pe perioada stării de urgență. În aceste cazuri, echipa proiectului a evidențiat „nevoia părinților și a copiilor lor de a primi sprijin și îndrumare pentru accesarea activităților on-line”, sau necesitatea de a sprijini profesorii în activitățile lor cu ajutorul experților în învățare electronică;
- c. În cazul proiectelor aproape de finalizare, continuarea activităților nu a reprezentat nicio provocare specială. În aceste situații, majoritatea activităților au fost implementate înainte de urgență: „Ne-au mai rămas doar câteva luni de implementare și nu mai aveam activități ulterioare cu grupul țintă”. Când activitățile planificate au implicat grupul țintă, natura acelor activități a permis implementarea on-line pentru perioada rămasă;
- d. Un alt grup de motive este legat de efectele negative pe care proiectele suspendate le-ar avea asupra grupului țintă. Principalele preocupări care au determinat decizia de a continua au fost acelea că: a) activitățile cu grupul țintă ar fi puse în pericol printr-o suspendare și b) membrii actuali ai grupului țintă ar fi pierduți (de exemplu, în cazul elevilor în an terminal care se apropie de absolvire);
- e. În cele din urmă, unii beneficiari s-au simțit obligați de prevederile din Acordurile de grant să finalizeze proiectul sau să evite riscurile implicate de o eventuală suspendare a activităților: „Suspendarea activităților ar fi pus în pericol implementarea lor corespunzătoare, astfel cum se prevede în Acordul de grant”.

52. Se estimează că aproape două treimi dintre beneficiarii care și-au suspendat proiectele vor respecta termenul prevăzut, recuperând perioada de suspendare. Cu toate acestea, pentru un sfert dintre proiectele care și-au suspendat activitățile este incertă recuperarea timpului pierdut. În cazul a 17% dintre proiecte, beneficiarii estimează că nu vor putea recupera timpul pierdut, rezultând aproximativ 42% din proiecte care raportează dificultăți în a respecta termenul ().

Figura 22. Estimarea recuperării activităților (proiecte suspendate, N = 59)

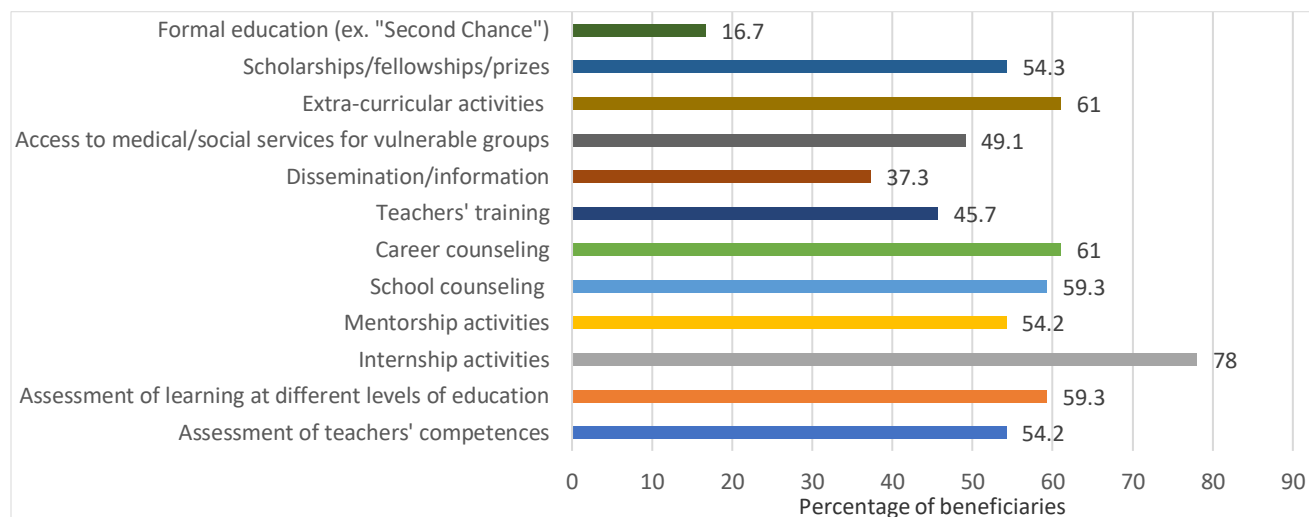

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

53. Activarea forței de muncă și intervențiile legate de educație au fost cele mai afectate de suspendarea proiectelor finanțate prin POCU. Aproape 80% dintre beneficiarii chestionați prevăd că pandemia va crea obstacole în calea implementării proiectelor care vizează facilitarea stagiilor de practică

(). O parte relativ mai mică a beneficiarilor a estimat că programele "A doua șansă" vor fi afectate de noile circumstanțe. Prin urmare, este important ca beneficiarii POCU să fie sprijiniți în tranziția activităților către mediul on-line.

Figura 23. Ponderea beneficiarilor care prevăd un obstacol, pe activitate (N = 59)

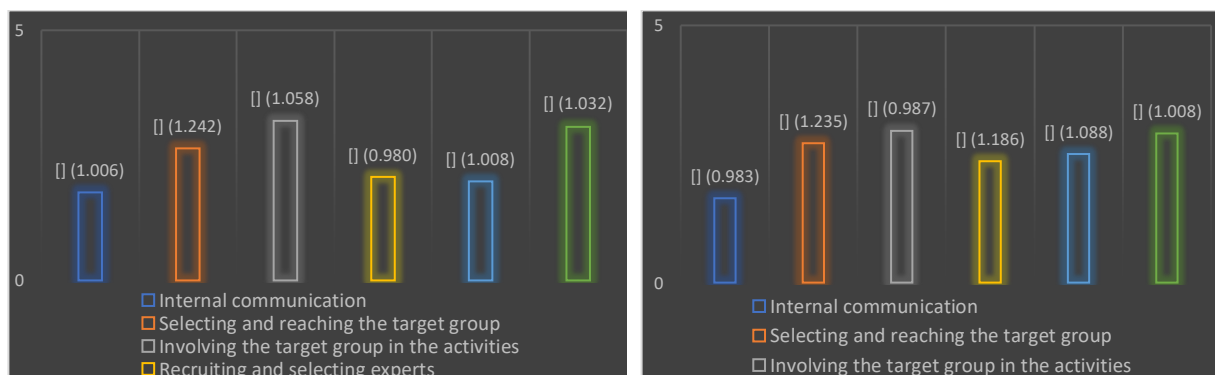

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

4.1.3 Efectele imediate ale pandemiei de COVID-19 asupra proiectelor educaționale

54. Respondenții din grupul de proiecte suspendate estimează că COVID-19 va avea un impact deosebit asupra realizării indicatorilor și implicării grupurilor țintă în activitățile proiectului. Nu au existat diferențe semnificative între răspunsurile celor două grupuri de respondenți cu privire la impactul COVID-19 asupra managementului de proiect (**Error! Reference source not found.**). Cu toate acestea, comparația răspunsurilor a arătat că reprezentanții proiectelor suspendate erau mai preocupați decât cei ai celor nesuspendate de faptul că nu vor putea implica grupurile țintă în activități și nu vor atinge indicatorii de impact.

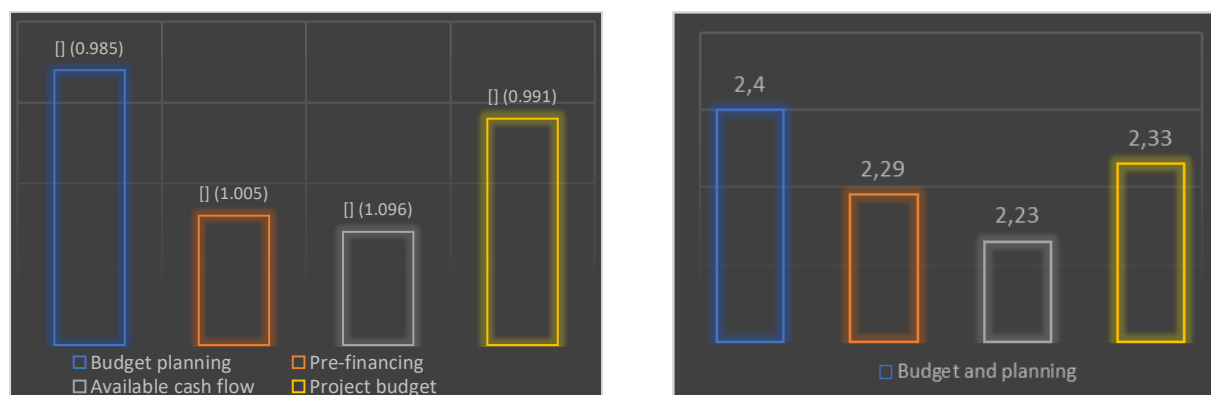
Figura 24. Impactul estimat asupra managementului de proiect privind proiectele suspendate (stânga) - și proiectele nesuspendate (dreapta)¹⁹

¹⁹Abaterea medie și standard

55. Reprezentanții proiectelor nesuspendate au arătat mai multă îngrijorare cu privire la impactul asupra managementului financiar al proiectului, comparativ cu proiectele care au suspendat implementarea. Beneficiarii care au decis să continue proiectele în acest timp au fost mai preocupați de prefinanțare, alocarea bugetară și de rambursarea plăților. Prin comparație, în proiectele suspendate, beneficiarii erau în general mai puțin îngrijorați de rambursare, alocarea bugetară și managementul financiar. O posibilă explicație a fost faptul că, în momentul suspendării, multe dintre proiecte erau încă în faza incipientă, multe activități nefiind încă implementate. Există într-adevăr o asociere între decizia de suspendare a activităților și stadiul proiectului) - proiectele în care a existat o decizie de suspendare a implementării au fost, de asemenea, cele care aveau multe activități care urmau să fie implementate. Iar proiectele care nu au fost suspendate se aflau în etapa finală de implementare sau aveau multe activități finalizate ().

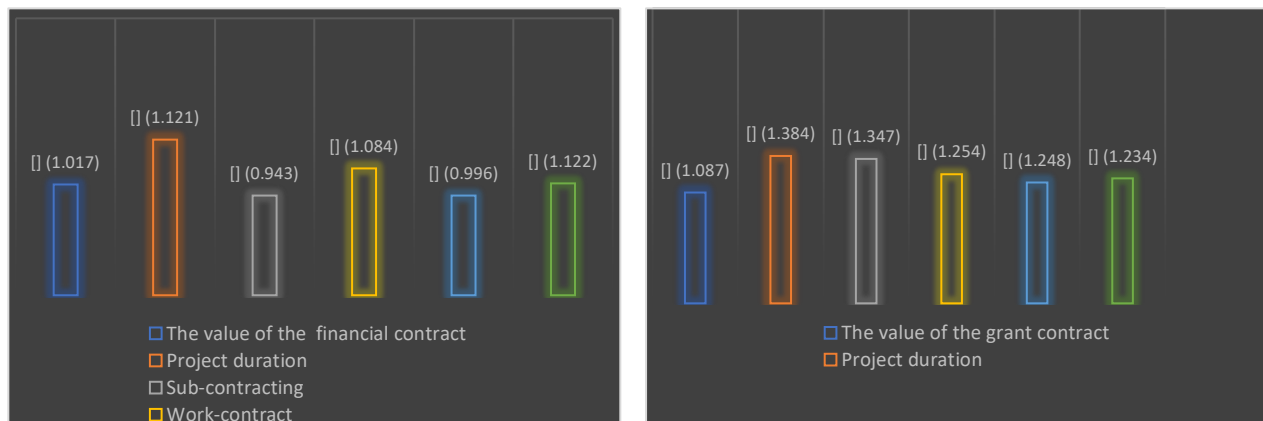
Figura 25. Impactul estimat asupra managementului financiar privind proiectele suspendate (stânga) și nesuspendate (dreapta)²⁰

56. Preocupările legate de impactul asupra aspectelor juridice ale proiectului au fost exprimate mai des de către cei care au decis să continue implementarea. Beneficiarii care nu au suspendat implementarea erau preocupați de plăți și rambursări, deoarece erau îngrijorați de problemele juridice pe care le-ar putea întâmpina cu subcontractanții și experții din echipele de proiect care aveau contracte de muncă în curs. Aceste proiecte se aflau într-un stadiu avansat de implementare și realizaseră deja majoritatea activităților din planurile de lucru.

²⁰Abaterea medie și standard

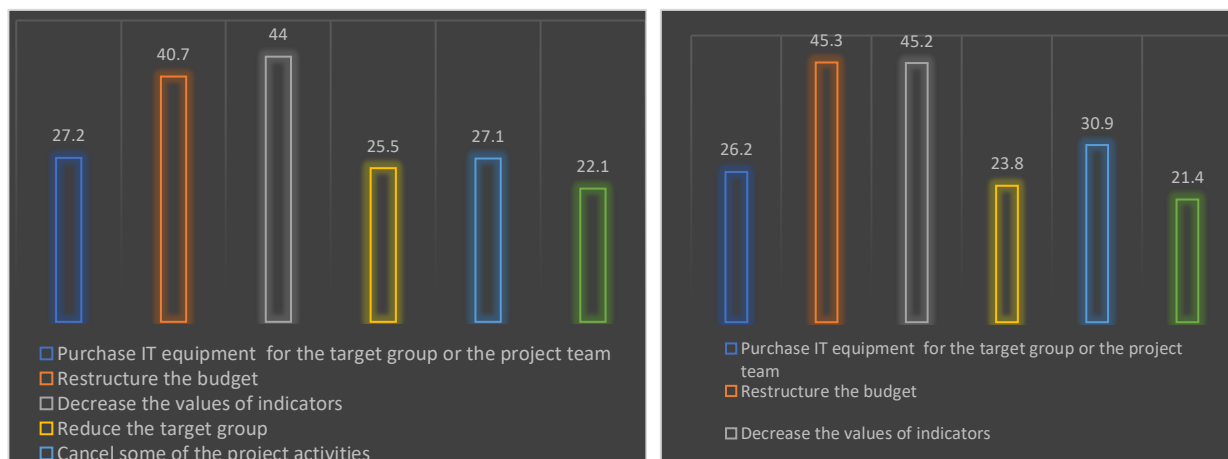
Figura 26. Impactul estimat asupra aspectelor juridice privind proiectele suspendate (stânga) și cele nesuspendate (dreapta)²¹

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

57. Ambele grupuri de beneficiari par să fie de acord cu necesitățile preconizate după izolare, cu o singură excepție, restructurarea bugetului, care, pentru beneficiarii care nu au suspendat proiectele pare mai relevantă. Beneficiarii, care au decis să continue implementarea, au prevăzut reorganizarea cheltuielilor lor (). Acest lucru se referă la faptul că proiectele din grupul nesuspendat s-au aflat în mai mare parte în etapa finală a implementării, așa cum am subliniat anterior. Datele au arătat că se estima ca un număr mare de proiecte să scadă indicatorii de impact (aproximativ 45% în cele două grupuri) și să anuleze unele dintre activități (aproximativ o treime din proiecte). Aproximativ o treime dintre beneficiari estimează că ar trebui să achiziționeze echipamente IT (pentru membrii echipei sau grupul țintă) ().

Figura 27. Nevoi preconizate după izolare (%) ale beneficiarilor proiectelor suspendate (dreapta) - și ai proiectelor nesuspendate (stânga)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

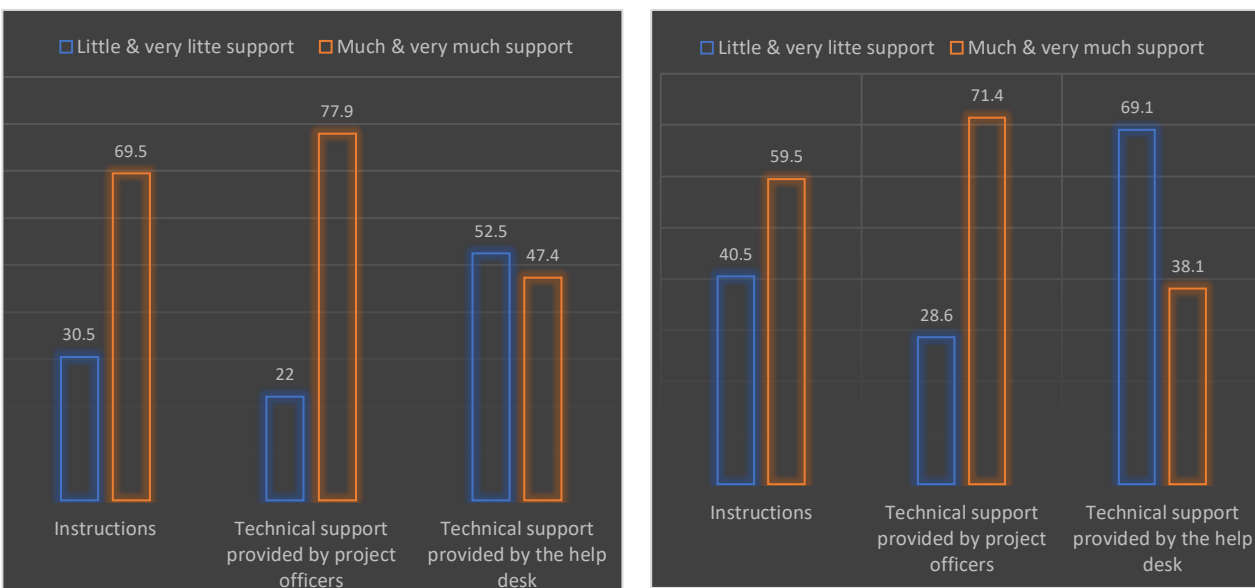
²¹ Abatere standard

4.1.4 Opinia beneficiarilor cu privire la sprijinul oferit de AM POCU pe perioada pandemiei și soluțiile propuse pentru provocările identificate

58. Această secțiune prezintă analiza răspunsurilor cu privire la percepția beneficiarilor asupra sprijinului AM POCU pe perioada pandemiei și sugestii de îmbunătățire.

59. Beneficiarii au raportat că au primit un sprijin substanțial din partea AM POCU pe perioada izolării, dar beneficiarii cu proiecte suspendate au considerat că au nevoie de mai mult sprijin din partea biroului de asistență și, în general, mai multă claritate a instrucțiunilor și liniilor directe privind implementarea. Beneficiarii proiectelor suspendate au considerat că au primit mai puțin sprijin din partea AM POCU în comparație cu beneficiarii proiectelor nesuspendate. Rezultatele sunt aceleași în ceea ce privește sprijinul referitor la liniile directe și instrucțiuni - cei cu proiecte suspendate au evaluat un astfel de sprijin ca fiind „puțin și foarte puțin”, comparativ cu cei cu proiectele nesuspendate. Totuși, aceiași beneficiari au apreciat sprijinul primit de la ofițerii de proiect desemnați ai programului POCU; cu alte cuvinte, serviciul de asistență și liniile directe trebuie îmbunătățite (a se vedea).

Figura 28. Percepția asupra nivelului de sprijin primit din partea AM/OI POCU MEC în rândul beneficiarilor proiectelor suspendate (stânga) și nesuspendate (dreapta)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

Sugestii care reies din proiecte suspendate

60. O parte semnificativă din răspunsurile beneficiarilor s-a concentrat pe necesitatea ca AM POCU să acționeze cu rapiditate și flexibilitate în ceea ce privește sprijinul financiar. Datorită evoluției rapide, continue a pandemiei de COVID-19, orice schimbări în implementarea proiectului trebuie aprobate rapid prin canalele corespunzătoare pentru a ține pasul cu situația. În același timp, este necesar să se asigure un flux financiar continuu în cadrul proiectului. Beneficiarii consideră că AM POCU/OI POCU MEC²² îi poate

²² OI POCU MEC este OI care se concentrează pe intervenții legate de educație.

sprijini în acest sens „respectând termenele stabilite pentru cererile de plată, cererile de rambursare, cererile de prefinanțare și pentru evaluarea achizițiilor”. Aceștia solicită organismelor de conducere să scurteze termenele de procesare pentru rapoartele tehnice și financiare și să aprobe rapid orice modificare necesară a acordurilor de grant:

„Am dori să vedem mai multă deschidere către implementarea modificărilor prin acte adiționale, care sunt instrumente utile [...]”

61. Respondenții au oferit sugestii cu privire la modul în care AM POCU ar putea reevalua cerințele proiectului. Răspunsurile au abordat problemele legate de capacitatea lor de a atinge obiectivele prevăzute pentru indicatorii proiectului. Aceștia solicită în mod explicit sprijin și consiliere pentru îndeplinirea acestor ținte în contextul pandemiei. Având în vedere că beneficiarii nu au control asupra noilor circumstanțe, au sugerat scăderea așteptărilor pentru evaluarea succesului proiectului prin oferirea de noi definiții pentru unii indicatori, o reducere a procentului de prag de la 90% la 70%, criteriile mai relaxate pentru atingerea indicatorilor, și o metodologie revizuită pentru aplicarea corecțiilor financiare privind indicatorii care nu sunt îndepliniți.

62. La fel de important, participanții la sondaj și-au exprimat necesitatea de a prelungi durata proiectelor, proporțional cu perioada de urgență și cu suspendarea activităților. În cazul în care grupul țintă este format în principal din elevi, soluțiile posibile includ „aprobarea unei suspendări continue a proiectului până la redeschiderea școlilor și universităților pentru activități față-în-față”. Prelungirea perioadei de implementare este justificată de necesitatea de a atinge indicatorii și rezultatele preconizate și de a finaliza proiectul. Alte răspunsuri au reflectat necesitatea unei comunicări îmbunătățite între AM, OI și beneficiarii proiectului. Sugestiile în acest sens s-au concentrat asupra instrumentelor de sprijin al beneficiarilor (cum ar fi platforma de comunicare on-line) și sprijin pentru clarificarea problemelor administrative.

63. Respondenții ar saluta reducerea documentelor suplimentare și simplificarea procesului de aprobare a modificărilor bugetare. Au sugerat acceptarea modificărilor în MySMIS fără a adăuga documentația tipărită necesară. Acest lucru ar reduce volumul documentației justificative necesare prin simplificarea unora dintre procedurile de raportare. Având în vedere importanța crescută a activităților desfășurate on-line și a lucrului la distanță pentru a continua cu succes activitățile proiectului pe perioada crizei COVID-19, beneficiarii au nevoie de permisiunea de a face redistribuiri bugetare pentru achiziționarea de echipamente IT pentru învățare electronică/lucru la distanță:

„Unele activități, cum ar fi cursuri pentru profesori și părinți, tabere și excursii, trebuie reorganizate. Economii rezultate pot fi apoi redistribuite pentru achiziționarea de echipamente IT extrem de necesare în școli (adică table interactive, software de învățare electronică, tablete de desen) și pentru utilizarea de către profesori și elevi (laptopuri și tablete).”

În același sens, răspunsurile subliniază importanța încurajării implementării metodelor alternative de predare și a metodelor de lucru inovatoare.

Sugestii care reies din proiecte nesuspendate

64. Beneficiarii și-au arătat îngrijorarea cu privire la inflexibilitatea AM POCU, în ciuda circumstanțelor schimbătoare. În fața circumstanțelor în continuă schimbare (în principal, restricții asupra adunărilor publice), beneficiarii au solicitat o mai mare flexibilitate, instrucțiuni clare și sprijin, și redefinirea criteriilor pentru realizarea indicatorilor proiectului.

65. Beneficiarii au formulat sugestii pentru îmbunătățirea comunicării lor cu AM POCU și pentru simplificarea sarcinii birocratice legate de implementarea proiectului. De exemplu, în ceea ce privește comunicarea, beneficiarii au declarat că „*trebuie luate în considerare cererile beneficiarilor*” și „*să se răspundă mai rapid la întrebări*”. Potrivit beneficiarilor, o mai mare disponibilitate pentru dialog între beneficiari și reprezentanții AM ar contribui în mare măsură la discutarea problemelor și la găsirea celor mai potrivite soluții. În realitate, răspunsurile indică faptul că beneficiarii pun la îndoială eficiența comunicării instituționale:

„Nu reușim să primim răspunsuri pertinente la întrebările noastre. Considerăm că provocările cu care ne confruntăm nu sunt comunicate de către Organismul Intermediar Autorității de Management. Organismul Intermediar trebuie să ne reprezinte mai bine interesele”.

66. Sugestiile suplimentare ale beneficiarilor se concentrează pe procesarea mai rapidă a cererilor. Sugestii suplimentare prezentate de beneficiari indică faptul că beneficiarii ar putea beneficia de șabloane și instrucțiuni clare pentru depunerea actelor adiționale la acordurile de finanțare POCU. În mod similar, beneficiarii au exprimat faptul că permiterea partenerilor să-și încarce direct documentația în MySMIS, și acceptarea semnăturilor electronice pe fișele de pontaj și livrabile ar putea avea o mare valoare adăugată. În cazul erorilor materiale, retrimiteră întregului document necesită mult timp; permiterea trimiterii unor mici modificări ar fi mai rapidă și mai eficientă.

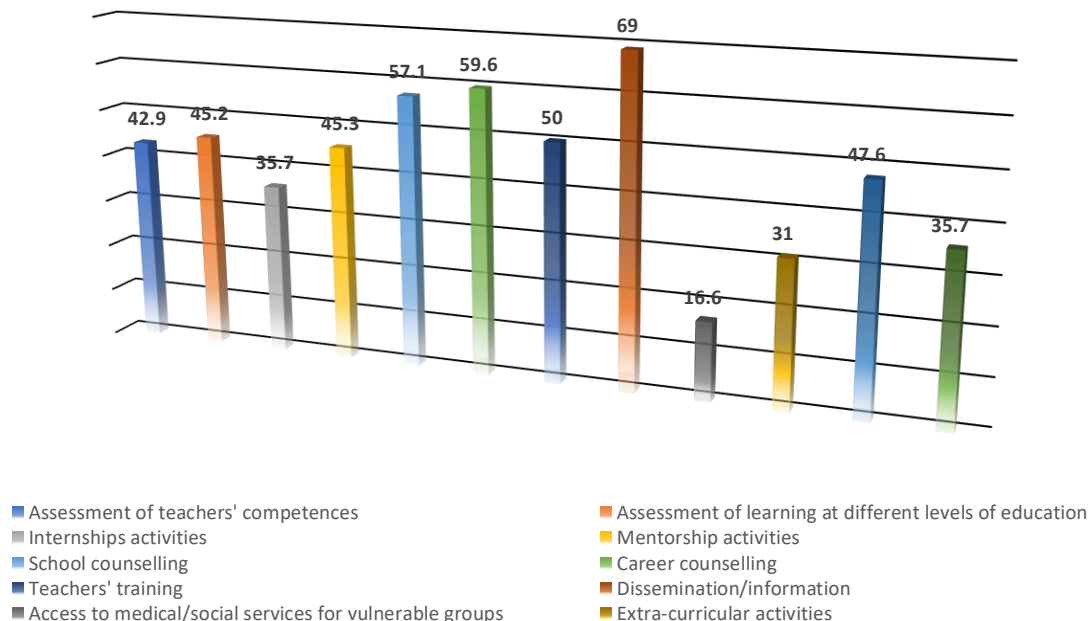
67. În cele din urmă, beneficiarii au solicitat dispoziții bugetare pentru achiziționarea de echipamente IT pentru activități de învățare electronică. Restricțiile cu privire la adunările publice au sporit nevoia de a se baza pe echipamentele de comunicații digitale. Având în vedere acest lucru, beneficiarii și-au exprimat nevoia ca AM POCU să depună eforturi pentru a ridica limita pentru achiziționarea de echipamente IT, prevăzută în prezent în acordul de finanțare POCU.

4.1.5 Provocări identificate de beneficiarii care au decis să continue implementarea

68. Următoarea secțiune prezintă analiza proiectelor nesuspendate cu privire la provocările cu care se confruntă organizarea activităților on-line.

69. Printre activitățile proiectului care au fost desfășurate on-line în intervalul de timp dat, diseminarea și informarea, consilierea școlară și consilierea în carieră au avut cel mai mare succes, potrivit beneficiarilor care nu au suspendat implementarea. Activitățile extracurriculare, stagiile de practică și programele „A doua șansă” au fost mai puțin implementate datorită naturii activităților (așa cum este cazul pentru stagiile de practică care necesită practică într-un mediu specific - a se vedea Figura 29).

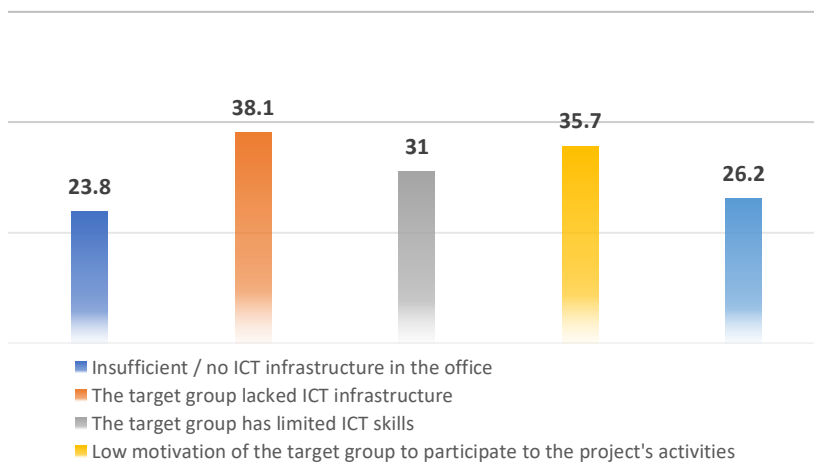
Figura 29. Procentul de proiecte care implementează activități specifice on-line (N = 42, proiecte nesuspendate)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

70. În cazul proiectelor nesuspendate, principalele provocări întâlnite la trecerea către mediul on-line au fost lipsa infrastructurii și menținerea motivației grupului țintă. Aproximativ 38% dintre beneficiarii chestionați au menționat lipsa infrastructurii tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) pentru grupurile țintă drept o problemă serioasă. De asemenea, menținerea motivației grupului țintă de a participa la diferite activități ale proiectului a reprezentat o provocare (a se vedea).

Figura 30. Principalele provocări pentru activitățile desfășurate on-line,% (N = 42, proiecte nesuspendate)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

71. Utilizarea diverselor platforme on-line pentru comunicarea cu grupurile țintă, implementarea activităților și comunicarea internă între membrii proiectului a permis continuarea activităților proiectului. Beneficiarii care au continuat cu implementarea proiectelor au fost rugați să împărtășească experiența lor cu instrumentele on-line într-o manieră aprofundată, printr-o întrebare deschisă. Pentru a comunica și a lucra cu grupurile țintă, beneficiarii au folosit apelurile telefonice, e-mailurile, grupurile de WhatsApp și Facebook și platformele on-line (de exemplu, clasa Google pentru schimb de documente, Zoom și Google Meet pentru întâlniri, Formulare Google). O abordare de succes a fost de a ajunge la grupul țintă în mediul ales: „Ei (elevii) preferă aplicațiile de mesagerie instantanee în defavoarea e-mailului”. Platforma Moodle a fost utilizată în o treime din proiecte - cel mai probabil pentru că este prezentată ca o platformă dedicată scopurilor de învățare. Pentru o implementare rapidă a activităților proiectului, beneficiarii au folosit un set de instrumente foarte divers: platforme educaționale on-line (I-earn.ro, digital.educd.ro), platforme de videoconferință (Zoom, Google Meet), platforme de colaborare (Microsoft Teams), social media (Facebook), aplicații de mesagerie instantanee (Facebook Messenger, WhatsApp). În general, activitățile proiectului au fost adaptate pentru implementarea on-line:

„Am folosit platforme profesionale pentru organizarea cursurilor, atelierelor de lucru și concursurilor.”

„Împreună cu mentorii de stagiu, am decis să oferim activități de consiliere on-line. În acest scop, discuțiile prin telefon, WhatsApp și Zoom au oferit rezultate concrete.”

„Membrii grupului țintă au participat la conferințe virtuale”.

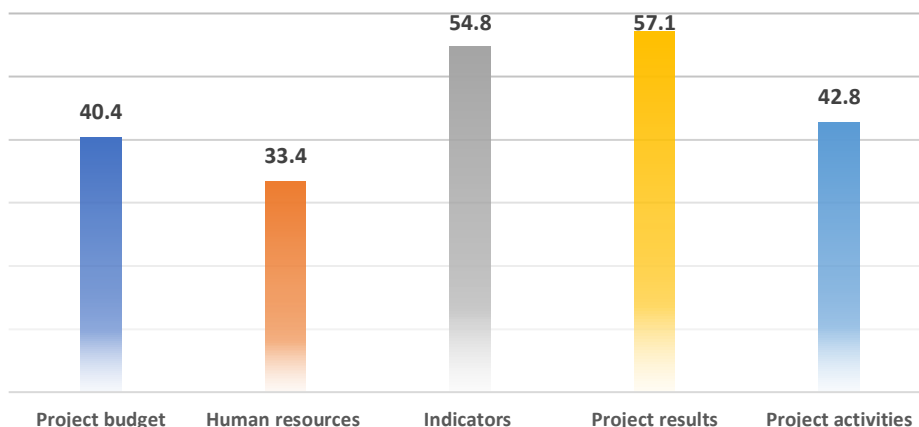
72. Tranziția către alte instrumente de comunicare a necesitat o mai mare monitorizare a experților proiectului. Pentru comunicarea internă, au fost utilizate platforme de videoconferință (WhatsApp video, Zoom, Skype). Întâlnirile tehnice cu echipa de implementare au avut loc în mod regulat, utilizând pe deplin disponibilitatea instrumentelor de comunicare on-line. Cu toate acestea, unii beneficiari au raportat un efort mai mare întreprins de echipa de management pentru a monitoriza activitatea experților proiectului.

73. Activitățile on-line erau în continuare văzute ca opțiuni secundare de către beneficiarii care continuă implementarea. La întrebarea dacă activitățile on-line (predare on-line, consiliere, formare) au fost mai eficiente, 40 din cei 42 de beneficiari care și-au continuat proiectele în perioada COVID-19 prin organizarea de activități on-line, cel puțin parțial, nu sunt de acord cu ideea că activitățile on-line sunt mai eficiente decât activitățile față-în-față. Aceasta este o problemă serioasă care merită investigații suplimentare pentru a înțelege modul în care activitățile on-line ar putea fi îmbunătățite pentru a îndeplini obiectivele proiectelor din domeniul educației.

74. În ciuda deciziei de a nu-și suspenda proiectele, mai mult de jumătate dintre beneficiari percep că este grav afectată de perturbări capacitatea lor de a atinge țintele pentru care și le-au asumat. Similar beneficiarilor AP1-5, mai mult de jumătate dintre beneficiarii AP6 au declarat că capacitatea lor de a atinge rezultatele proiectului și de a îndeplini indicatorii (de exemplu, numărul de persoane care au trecut prin servicii de consiliere sau au realizat un stagiu de practică) a fost afectată negativ de evenimentele recente (

75. Figura 31). O treime a expus dificultățile legate de resursele umane (echipe de implementare a proiectului, de exemplu: ofițeri de proiect, personal administrativ și consilieri).

Figura 31. Impactul general perceput,% (N = 42, proiecte nesuspendate)

Sursa: Sondajul beneficiarilor AP6 privind COVID-19 al Băncii Mondiale

Observații finale care rezultă din proiecte suspendate

76. Răspunsurile generale reiterează comentariile anterioare și reflectă impactul negativ al crizei COVID-19 asupra proiectelor lor. Criza a dus la o mai mare imprevizibilitate, stres și schimbări în componența echipei. Dacă restricțiile continuă, respondenții se așteaptă la dificultăți mai mari în ceea ce privește implementarea, în special în ceea ce privește grupul țintă. Ca reacție la acest nou context, flexibilitatea și adaptarea sunt răspunsul pentru finalizarea cu succes a proiectelor. Există o mare nevoie de a regândi activitățile proiectului, de a prelungi durata proiectului, de a adapta definițiile și pragul procentelor pentru indicatori și de a primi consiliere cu privire la modul de gestionare a întârzierilor proiectului.

77. În ceea ce privește grupul țintă, unii menționează contexte particulare care trebuie luate în considerare cu atenție. De exemplu, studenții vor avea dificultăți în asigurarea unui loc de muncă după absolvire din cauza crizei economice preconizate. Acest lucru, la rândul său, va afecta indicatorul de proiect corespunzător. Alte grupuri țintă provenind din comunități cu resurse insuficiente au dificultăți în accesarea activităților on-line cum ar fi învățarea electronică, ceea ce duce la finalizarea fără succes a activităților proiectului.

Observații finale care rezultă din proiecte nesuspendate

78. Unii dintre beneficiarii care nu au suspendat implementarea au ales să evidențieze și efectul pozitiv al crizei: „Grupul țintă a fost mai ușor de mobilizat on-line. Mai mult, am reușit să înregistrăm toate interacțiunile pentru o utilizare viitoare.” „[...] Ne-am depășit limitele. Am înțeles ce ne lipsește și ce trebuie îmbunătățit.”

79. Alte răspunsuri au ilustrat provocările care au variat de la aspecte tehnice, financiare și programatice:

- a. Beneficiarii au discutat despre cea mai evidentă provocare ca fiind tranziția la activitățile desfășurate on-line, o practică care „este depășită doar de interacțiunile față-în-față”;
- b. Alții au înregistrat întârzieri semnificative în cadrul mai multor activități, în special în cadrul celor care necesită o interacțiune strânsă (formare, ateliere de lucru, întâlniri, conferințe);

- c. Răspunsurile au subliniat, de asemenea, dificultățile în menținerea fluxului de numerar constant în cadrul proiectului, în special pentru acoperirea salariilor și achizițiilor. În general, beneficiarii au descris incertitudinea cu privire la modul în care activitățile vor fi evaluate de către autoritățile de management;
- d. Dificultatea de a lucra cu grupul țintă din cauza „lipsei de acces la comunitățile defavorizate”, „lipsei de motivație a grupului țintă” și „obstacolelor în munca în echipă și schimbul de bune practici” a fost, de asemenea, menționată în mod repetat;
- e. Unii au anticipat un impact negativ al crizei asupra rezultatelor proiectului (de exemplu, numărul de studenți care vor avea asigurat un loc de muncă până la sfârșitul proiectului, participarea la conferințe, publicații, participarea la activități interne și internaționale);
- f. Având în vedere dificultățile în implementare și atingerea rezultatelor, beneficiarii își reiterează sugestia de a prelungi durata proiectului pentru a maximiza șansele de succes.

4.2 Analiza calitativă

4.2.1 Provocări specifice în sectorul educațional din România

80. Pandemia de COVID-19 a creat probleme grave pentru implementarea proiectelor în curs de desfășurare în cadrul POCU în domeniul educației (AP6). Tranziția rapidă și pe scară largă la munca de la distanță a provocat perturbări semnificative ale proiectelor în curs finanțate prin POCU în cadrul AP6. Aproape jumătate din cele 286 de proiecte implementate în cadrul AP6 (118 proiecte mai exact) au optat pentru suspendare.

81. Se preconizează că pandemia de COVID-19 va afecta în mod deosebit participarea și rezultatele educaționale ale celor mai defavorizați, care chiar și înainte de criză prezentau perspective pesimiste. Numărul copiilor neșcolarizați (cu vârste cuprinse între 6-18 ani)²³ s-a dublat de la criza financiară din 2009. Cel mai mare număr de abandon școlar se înregistrează între nivelurile de educație; de exemplu între studiile primare și gimnaziale sau între studiile gimnaziale și liceu. Trecerea de la un nivel de învățământ la altul, în special de la clasa a VIII-a la liceu, pune probleme, deoarece trecerea la nivelul următor este condiționată de promovarea examenelor naționale.²⁴ Mai mult, în 2018, elevii români au atins o performanță sub media UE la citire/lectură cu 54 de puncte²⁵ PISA (aproape 1,5 ani de școlarizare). Aceasta înseamnă că 41% dintre elevii în vârstă de 15 ani sunt sub nivelul de competență de bază la citire/ lectură. În anul școlar 2018/2019, media generală la nivel național la examenul de clasa a 8-a a fost de 5,81, scăzând astfel cu 0,4 puncte începând cu 2014/2015 (media generală 6,2). Datele arată că patru din zece (41,5%) elevi obțin note mici (primind o notă de 6 sau mai mică) în timp ce doar doi din zece (17%) obțin note mari (o notă de 8,5 și mai mare). Privind în zonele urbane și rurale, se poate observa că elevii din mediul rural rămân cu mult în urmă, 59% dintre aceștia având o notă mică, comparativ cu 28% dintre elevii din mediul urban. Cei mai vulnerabili sunt, de asemenea, printre cei cu acces limitat la conexiunea IT sau echipamente IT și cu abilități digitale slabe, prin urmare pierderea învățării se așteaptă să fie mare.

---

²³ Banca Mondială, 2019

²⁴ OCDE, Studiu privind evaluarea și examinarea în domeniul educației, România, 2017

²⁵ PISA 2018 și UE, 2018

82. Accentul intervențiilor POCU în cadrul AP6 se pune pe cei mai vulnerabili, care sunt susținuți prin angajarea diferitelor apeluri pentru a accesa, participa și îmbunătăți rezultatele lor școlare; în contextul pandemiei, este de așteptat ca măsurile de distanțare și închiderea școlii să afecteze în primul rând acest grup țintă. Nu se cunoaște măsura în care proiectele și grupurile țintă vor fi afectate, deoarece studiile disponibile nu oferă o analiză aprofundată a experienței proiectelor în timpul unei pandemii și chiar mai puțin a implicațiilor sau efectelor pe care le poate declanșa o astfel de criză. Pentru a oferi măsuri adecvate pentru elevii susținuți de proiectele POCU, în special pentru elevii cu risc, și pentru a le activa prompt pentru a depăși efectele pandemiei, este necesar să se înțeleagă mai întâi complexitatea experiențelor și percepțiile celor care sunt în prima linie a implementării: manageri de proiect.

4.2.2 Elaborare și metode

83. Apelurile de proiecte „Profesori motivați în școlile defavorizate” și „Școala pentru toți” au fost vizate de studiu, deoarece proiectele finanțate prin aceste apeluri intervin în special în comunitățile defavorizate, unde se consideră că pandemia va avea efecte negative substanțiale asupra participării și rezultatelor. Selecția celor două apeluri a servit scopului acestei cercetări: intervențiile lor se desfășoară, în cea mai mare parte, în școli vulnerabile, clasificate în funcție de riscul de vulnerabilitate în conformitate cu Indicele de vulnerabilitate școlară²⁶. Proiectele vizează promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar, prevenirea și reducerea abandonului școlar, creșterea calității educației prin atragerea cadrelor didactice calificate în școlile cele mai defavorizate. Printre activitățile desfășurate - Școală după școală, activitățile recreative, programele A doua șansă, cursurile de formare a profesorilor, consilierea atât pentru elevi, cât și pentru părinții lor, furnizarea de sprijin financiar și material, etc. - sunt cele mai implementate. Grupul țintă este format din copii cu vârste cuprinse între 0-18 ani, unii dintre ei din grupurile cu risc²⁷ și profesori din cele mai vulnerabile școli identificate prin apelurile de proiecte²⁸.

84. Activitatea de colectare a datelor a inclus interviuri semistructurate cu beneficiarii. Deoarece scopul a fost analizarea și înțelegerea motivației, experienței și percepției, rezultatele studiului sunt interpretate ca opiniile și ipotezele participanților care trebuie testate în studii ulterioare. A fost generat un eșantion de 24 de proiecte din 158 de proiecte implementate în cadrul celor două apeluri de proiecte. Exercițiul a urmărit să asigure participarea tuturor beneficiarilor cheie la educație (inspectorate școlare, unități școlare, ONG-uri, universități și unități administrativ teritoriale) din proiecte de toate dimensiunile (mic, mediu, mare) și din toate regiunile în curs de dezvoltare. Astfel, pentru a genera eșantionul, au fost aplicate următoarele criterii: tipul de beneficiari, valoarea proiectului și aria de implementare. Eșantionul final este prezentat în Anexa 1. Au fost efectuate interviuri semistructurate prin telefon cu reprezentanți ai 24 de proiecte POCU în perioada 30 iunie - 15 iulie 2020. Interviurile au fost efectuate pe parcursul a două săptămâni de către trei interviuatori, în urma unui amplu exercițiu de planificare. A fost utilizat un

---

²⁶Banca Mondială, instrument de măsurare a riscului de abandon școlar, a nivelului educațional al cadrelor didactice, a nivelului de educație al copiilor și a nivelului de dezvoltare socio-economică a localității.

²⁷ probabilitate mai mare de a eșua din punct de vedere școlar sau de a abandona școala din motive precum nivelul de venit redus al părinților, nivelul scăzut de educație al părinților, victimele violenței domestice

²⁸ Conform Indicelui Vulnerabilității Școlare

ghid de interviuri semistrukturat (a se vedea Anexa 2). Toate interviurile au fost efectuate prin telefon și înregistrate audio și toate au fost transcrise textual pentru a asigura validitatea datelor colectate. În consecință, citatele redau fidel răspunsurile respondenților la întrebări sau reflecțiile acestora, chiar dacă, uneori, unele dintre opiniile acestora vor fi dificil de urmat. Durata medie a interviurilor a fost de 30 de minute. Toți participanții au fost informați despre detaliile studiului, iar anonimatul participanților a fost garantat. Pentru a asigura confidențialitatea, participanții au primit un cod. Doar persoanele interviuate au avut acces la date.

85. Analiza conținutului a fost aplicată pentru analiza datelor colectate. Procesul utilizat pentru analiza datelor a implicat o studiere a conținutului transcrierilor textuale printr-un proces sistematic de clasificare a codificării și identificării temelor și tiparelor. Acesta a fost ales pentru a contribui la aprofundarea înțelegerii percepțiilor și experiențelor. Analiza a fost efectuată de trei experți, ca formă de triangulare a rezultatelor. Datele au fost codificate independent și separat unele de altele, iar următorul pas a fost realizarea unei organizări finale a datelor pentru a obține un consens cu privire la rezultate.

4.2.3 Rezultate

86. Potrivit respondenților, în general, implementarea proiectelor era pe drumul cel bun înainte de pandemie, fără blocaje majore sau abateri de la calendarul stabilit. 20 din 24 de respondenți au declarat că, înainte de criza COVID-19, implementarea era pe drumul cel bun în ceea ce privește domeniul de aplicare, bugetul și calendarul. Au fost menționate câteva probleme minore, referitoare la mici întârzieri, modificări în componența echipei, realocări bugetare, schimbări ale partenerilor educaționali și participarea grupului țintă. În ciuda acestor abateri ocazionale de la planuri, proiectele au reușit să obțină rezultate intermediare bune, cum ar fi:

„Participare bună la activitățile educaționale „Școală după școală”(ONG);

„Scăderea ratei abandonului școlar” (ONG);

„Angajamentul pozitiv al părinților” (ONG).

87. În timpul carantinei COVID-19, din cele 24 de proiecte din eșantion, 7²⁹ au fost suspendate oficial, în timp ce continuarea celor 17 proiecte rămase a implicat schimbări majore, cum ar fi amânarea unor activități și implementarea on-line a altora. Întrucât majoritatea intervențiilor au fost programate să aibă loc în școli și au implicat grupuri mari de elevi și profesori, liderii de proiect au fost obligați să se adapteze noilor reglementări din starea de urgență. Decizia de a suspenda sau de a continua implementarea a fost luată după o analiză atentă, implicând discuții complete cu ofițerii de proiect și consultări cu părțile interesate.

88. Decizia de a renunța la suspendarea proiectelor a fost influențată de mai mulți factori, cum ar fi etapa în care se afla proiectul, o tranziție destul de ușoară pentru a transfera activitățile on-line, accesul

---

²⁹ 4 din cele 7 proiecte suspendate în timpul stării de urgență și-au reluat parțial activitățile începând cu 15 mai, după încheierea stării de urgență.

la internet și nevoile grupului țintă. Următoarea listă detaliază, în continuare, fiecare dintre aceste subiecte:

- a. *Etapa din ciclul de viață al proiectului.* În cazul proiectelor aproape de finalizare, activitățile rămase ar putea fi implementate on-line. În majoritatea cazurilor, indicatorii și rezultatele au fost obținute înainte de criză. Dacă sunt suspendate, aceste proiecte riscă să piardă contactul cu grupul țintă;
- b. *Natura activităților.* Când liderii de proiect și-au dat seama că pot amâna unele activități, le pot transfera în mediul on-line sau pot menține distanțarea socială, au continuat implementarea. Este cazul activităților precum: mentoratul și consilierea, pregătirea ghidurilor și materialelor didactice și, în unele cazuri, activitățile „Școală după școală”/„A doua șansă” cu elevi și adulți. În cazul cursurilor de formare acreditate pentru profesori a fost necesar ca acestea să urmeze o nouă și lungă procedură de acreditare de către Ministerul Educației (MEC);
- c. *Acces facil la instrumente digitale și echipamente digitale.* Evaluările la fața locului au indicat faptul că membrii grupului țintă aveau diferite niveluri de acces la instrumente și echipamente digitale. Rezultatele acestor evaluări au influențat profund decizia de a amâna unele activități și de a reorganiza altele pentru continuarea cu succes a proiectului;
- d. *Dependența grupului țintă de activitățile proiectului.* Unele familii defavorizate erau complet dependente de proiect prin pachetele de îngrijire, sprijinul financiar, mesele calde și educația de remediere;
- e. *Evaluări subiective.* Experiențele anterioare, efortul administrativ de a iniția și aproba acte adiționale, calitatea relației cu partenerii educaționali, gradul de sprijin din partea administrației locale și alți factori subiectivi au influențat decizia finală a beneficiarilor de a suspenda sau de a continua cu implementarea. În circumstanțe relativ similare, alegerile lor au arătat o mare diversitate.

89. Decizia de a suspenda oficial proiectele a fost luată din cauza incertitudinii situației, a îngrijorărilor legate de sănătate, a accesului limitat la instrumentele digitale și de teamă că aspectele calitative ale activităților ar fi compromise. Următoarea listă detaliază în continuare fiecare dintre aceste subiecte:

- a. *Incertitudinea.* În absența unui cadru legal clar pentru educația on-line furnizat de MEC sau a unor instrucțiuni clare privind eligibilitatea cheltuielilor furnizate de AM, unii beneficiari au considerat că este prea dificil să continue activitățile proiectului;
- b. *Motive de sănătate.* Beneficiarii au dorit să reducă la minimum riscurile infecțiilor cu COVID-19;
- c. *Acces limitat la instrumente digitale și echipamente digitale.* Evaluările la fața locului au indicat că numărul elevilor care au avut acces la instrumente și echipamente digitale a fost prea mic pentru a trece activitățile educaționale în mediul on-line;
- d. *Oportunități limitate pentru intervenții sociale complexe.* Beneficiarii au considerat că trecerea de la activități față-în-față la activități on-line ar împiedica complexitatea și calitatea intervențiilor.

Impactul COVID-19 asupra proiectelor

90. Indiferent de continuarea sau suspendarea proiectelor, toți respondenții au subliniat impactul semnificativ al crizei COVID-19 asupra proiectului. Au fost zone în care impactul crizei a fost mai mare, dar s-au găsit câteva soluții în mediul dificil:

- a. *Managementul de proiect.* Unii (în special profesorii) au întâmpinat dificultăți în procesul de raportare, cauzate de obstacole în comunicarea cu membrii echipei și/sau grupul țintă și de indisponibilitatea anumitor documente, depozitate, adesea, în școli;
- b. *Bugetul proiectului.* Alții au înregistrat costuri suplimentare cu tipărirea materialelor și distribuția către grupul țintă, precum și un buget redus pentru costurile indirecte (calculate ca pondere a salariilor) care a fost un efect al volumului redus de muncă desfășurată;
- c. *Programul.* Închiderea școlilor și declararea stării de urgență au provocat întârzieri semnificative în activitățile cu grupul țintă. În consecință, unii beneficiari au optat pentru solicitarea unei prelungiri a perioadei de implementare. De atunci, au fost create planuri de acțiune pentru recuperarea întârzierilor și multe activități au fost reorganizate;
- d. *Suspendarea activităților cheie.* Nu toate activitățile ar putea fi implementate în noile circumstanțe. Este cazul cursurilor de formare acreditate pentru profesori (care necesită reacreditare drept cursuri on-line), taberelor de vară, excursiilor, atelierelor de lucru pentru elevi și seminariilor pentru părinți;

„Proiectul nostru nu poate funcționa în afara sistemului de învățământ. Mai ales că partenerii noștri educaționali sunt școli și municipalități. [...]. Toate interdicțiile și toate reglementările care le afectează ne afectează și pe noi.” (ONG)

- e. *Achiziții.* Mai multe servicii pentru grupul țintă (de exemplu, catering, evenimente precum ateliere de lucru, tabere, călătorii și cazare) fuseseră contractate înainte de izolare, dar activitățile nu mai puteau avea loc. Conform prevederilor Ghidului actual pentru beneficiari, economiile rezultate din această situație sunt considerate cheltuieli suportate, care nu pot fi realocate pentru alte activități. Contractele anulate au, de asemenea, un impact major asupra furnizorilor de servicii pentru evenimente și catering;
- f. *Catering.* O preocupare recurentă a persoanelor intervievate a fost aceea de a nu putea oferi elevilor o masă caldă zilnică. Acest serviciu făcea de obicei parte din programul „Școală după școală”, jucând un rol important în motivația lor de a participa la activitățile de după-amiază;

„Pentru mulți copii, aceasta a fost singura masă caldă pe care au primit-o în timpul zilei.” (ONG)

91. În funcție de modul în care au decurs negocierile cu furnizorul de servicii de catering, aproape jumătate din proiecte au continuat să livreze această masă acasă sau să o transforme în tichete de masă, ca măsură de compensare. În alte cazuri, nu s-a găsit nicio soluție adecvată în limitele contractului cu furnizorul. Deoarece primirea prânzului a fost condiționată de continuarea activităților educaționale, elevii au pierdut acest beneficiu special în proiectele în care aceste activități au fost amânate sau suspendate.

- a. *Obiective, indicatori și rezultate.* În general, deși beneficiarii se așteaptă să realizeze livrabilele și indicatorii în termeni cantitativi, ei consideră că va fi mai scăzută calitatea acestora. Mulți beneficiari au subliniat limitările educației on-line, în special pentru elevii defavorizați. Eficacitatea învățării la distanță este percepută ca fiind destul de slabă:

„Din experiența mea ca profesor de matematică și director de școală, vă pot mărturisi că eficiența activităților on-line este scăzută, în ciuda tuturor eforturilor depuse de profesori. Elevii cu risc de abandon școlar, vizați de proiectul nostru, au deficiențe majore care sunt greu de soluționat prin educația on-line.” (unitate administrativ-teritorială).

b. *Grup țintă.* Alții experimentează o scădere a numărului de participanți activi din grupul țintă:

„Numărul de participanți a scăzut la 40-50% pentru toate tipurile de activități.” (ONG)

c. *Impact negativ asupra accesului și participării.* În general, experții în implementare au făcut eforturi considerabile ca să ajungă la grupurile țintă. În unele cazuri, aceștia au fost împiedicați să facă acest lucru de către următorii factori: lipsa accesului la servicii de internet în zonele rurale îndepărtate, lipsa de echipamente digitale și abilitățile digitale slab dezvoltate ale profesorilor și elevilor. A fost menționată și lipsa sprijinului părinților;

d. *Formarea profesorilor.* Programul de formare pentru profesori a întâmpinat unele întârzieri, deoarece implementarea formării on-line desfășurate de Casa Corpului Didactic a fost condiționată de aprobarea prealabilă a MEC, o procedură care a durat mult.

92. În afară de impactul negativ al crizei COVID-19, respondenții au identificat și unele efecte pozitive, cum ar fi asigurarea sustenabilității proiectului fără efort, o mai bună gestionare a resurselor sau dezvoltarea personală. Potrivit unora dintre respondenți, criza a declanșat dezvoltarea de soluții îmbunătățite. Comunicarea internă sprijinită de aplicații sau platforme dedicate a funcționat mai bine decât înainte de criză. Gestionarea timpului a fost îmbunătățită și, în consecință, sarcinile restante, cum ar fi redactarea rapoartelor, arhivarea și alte activități conexe au fost furnizate prompt managerilor de proiect, ajutându-i să recupereze întârzierile în procesarea plăților. Platformele digitale dezvoltate de proiecte au fost deosebit de utile în timpul măsurilor de distanțare, deoarece nu numai că au ajutat echipa să rămână în legătură cu grupul țintă în mod regulat, dar au servit și pentru a spori sustenabilitatea proiectului, deoarece toate resursele și rezultatele proiectului au fost încărcate și puse la dispoziția profesorilor on-line.

„Ieșirea din zona de confort a însemnat să învețe și lucruri noi”;

„Ne-am dat seama că am avut niște resurse pe care nu le-am folosit până atunci: am fi putut crea grupuri și păstra practic legătura cu copiii și în perioada de dinainte de criză”

Experiența implementării proiectului în timpul pandemiei

93. După cum s-a detaliat anterior, participarea la activități educaționale a fost mai redusă ca urmare a tranziției la formatul digital. Unele activități precum Școală după școală, activități de consiliere sau ateliere de vară au fost adaptate la formatul on-line, cu toate acestea, participarea grupului țintă la activități a fost mai mică decât într-un cadru tradițional. Au existat și activități precum tabere și excursii care nu au putut fi organizate, dar care au un rol cheie în motivarea copiilor să participe la activitățile proiectului. Formarea cadrelor didactice și a managerilor de școli organizată de Casa Corpului Didactic a continuat on-line, dar cu întârzieri semnificative, deoarece formatul lor on-line a trebuit să fie aprobat mai

întâi de MEC. Alte cursuri de formare (non-formale) organizate de alți furnizori au fost ușor transferate în mediul on-line.

94. Aproape jumătate dintre respondenți au raportat că principalul obstacol în timpul distanțării sociale a fost accesul limitat al grupului țintă la echipamentele IT. Accesul limitat la o conexiune la internet pentru copii și profesori în zonele rurale, izolate, competențe TIC limitate sau lipsa motivației profesorilor de a continua activitățile de la distanță, au fost celelalte două obstacole cele mai frecvent menționate. Alte obstacole menționate de către beneficiari includ:

- a. anularea activităților extracurriculare cum ar fi tabere, ateliere de lucru, excursii;
- b. dificultatea de a acorda bursele grupului țintă;
- c. comunicarea cu grupul țintă care s-a dovedit mai puțin eficientă decât comunicarea față-în-față;
- d. rezistența la schimbare a școlilor/cadrelor didactice implicate în proiect;
- e. lipsa sprijinului părinților;
- f. dificultăți în efectuarea evaluărilor lunare privind îmbunătățirea participării sau a rezultatelor elevilor cu risc;
- g. Solicitarea AM de a dovedi activitatea desfășurată de la distanță cu documente justificative.

95. O varietate de instrumente digitale au fost utilizate pentru a se potrivi nevoilor grupului țintă și pentru motivarea de a participa la activitățile proiectului. Platformele digitale au fost alese pe baza vârstei, abilităților digitale și accesului la tehnologie al membrilor grupului țintă. În mod frecvent, activitățile proiectului (activități după școală) au folosit aceeași platformă pe care a folosit-o școala, permițând elevilor să folosească platforme cu care erau deja familiarizați:

„Pentru acei elevi care au folosit platforme educaționale pentru școală, am păstrat aceeași platformă pentru activitățile de după școală. În grădinițe, unde educatorii se bazează pe WhatsApp, Messenger și e-mail, am urmat aceeași abordare, astfel încât activitățile proiectului să se integreze în restul activităților școlare” (Inspectoratul).

96. În situațiile în care grupurile țintă au avut acces limitat la internet, s-au depus eforturi suplimentare pentru a se continua educația elevilor atunci când a fost posibil. Pentru acei elevi la care nu se putea ajunge prin alte mijloace, materialele educaționale tipărite și foile de lucru au fost distribuite din ușă în ușă ca soluție de ultimă instanță. Alte soluții găsite au fost lăsarea documentelor tipărite în punctele cheie de colectare: magazin alimentar, biserică.

„Pentru elevii care nu aveau deloc instrumente digitale, am făcut posibil ca profesorii din apropierea lor să ajungă la ei cu foi de lucru, teste și alte materiale educaționale și să le recupereze pentru evaluare.” (Inspectorat)

97. Alți beneficiari au reușit să identifice soluții din mers, în timpul crizei pentru elevii cu risc, inclusiv livrarea de pachete de îngrijire, lecții organizate în aer liber. Livrarea de pachete de produse de îngrijire, produse de igienă personală și haine a continuat, cu puține excepții, în timpul crizei COVID-19. Unii beneficiari menționează *„grupuri de studiu în aer liber care implică un număr mic de participanți”* (ONG), *„un program de vară [...] pentru educație compensatorie, joc, petrecerea timpului liber și educație pentru sănătate”* (ONG).

98. Părinții au avut un rol cheie pe perioada izolării, dar comunicarea cu aceștia s-a dovedit uneori dificilă. Echipele de proiect au reușit să mențină o comunicare permanentă cu grupurile lor țintă, chiar și atunci când activitățile proiectului au fost suspendate, de teama de a nu pierde participanții. Comunicarea cu grupurile țintă (copii și părinți) a fost dificilă, o situație întâlnită adesea în comunitățile mai defavorizate în care au existat proiecte. Experții proiectului, cum ar fi psihologii, asistenții sociali și consilierii, au menținut, acolo unde a fost posibil, o legătură zilnică cu ei, prin telefon:

„Experții noștri au sunat zilnic părinții, ținând legătura cu aceștia și spunându-le cât de important este să susținem eforturile depuse.” (ONG).

99. Aproape jumătate dintre proiecte au găsit soluții pentru dotarea grupurilor țintă cu dispozitive IT.

Echipele IT și alte servicii IT au fost achiziționate din bugetul proiectului sau din alte surse (primăria, inspectoratul școlar, surse private) pentru a asigura accesul și participarea elevilor și profesorilor la activitățile proiectului. Pe lângă echipamentele IT, achiziționarea de produse sanitare, acordarea de burse sociale a fost asigurată și de unele dintre proiecte.

100. Problemele privind achizițiile au limitat eforturile mai largi de asistare a celor dezavantajați din punct de vedere economic. În alte cazuri, echipa de management al proiectului a luat în considerare pe scurt achiziția de echipamente digitale din fondurile proiectelor, dar s-a răzgândit din trei motive principale: procesul complex de modificare a bugetului proiectului, lipsa infrastructurii de internet în comunități și din îngrijorare că familiile elevilor ar vinde sau ar folosi abuziv echipamentul.

101. Abordarea acordării stimulente, burse școlare sau premii a fost diferită de la proiect la proiect. Mai mult de jumătate din proiecte au confirmat că bursele sau premiile pentru grupul țintă au fost furnizate chiar și în timpul pandemiei și unii au menționat că este proporțional cu participarea la activitățile proiectului. Alții au raportat că acordarea de sprijin financiar profesorilor nu a fost posibilă, deoarece a fost condiționată de activitatea desfășurată în clasă.

Impactul COVID-19 asupra participării și rezultatelor celor mai vulnerabili

102. Când li se cere să evalueze impactul învățării la distanță asupra copiilor cu risc, toți beneficiarii sunt de acord că vor fi afectați negativ. Accesul lor la educație, deja precar, este mult mai dificil sau chiar imposibil în condiții de învățare de la distanță, contribuind la aprofundarea problemelor existente (absenteism, performanță scăzută, probleme comportamentale etc.) și discrepanțe socio-educative. Deși se fac eforturi pentru a le include în anumite forme de activități on-line, mulți dintre ei nu au acces la instrumente și echipamente digitale sau la o conexiune stabilă la internet. Când au acces la echipamente, de obicei un smartphone, trebuie să-l împartă cu ceilalți frați sau să aștepte ca părintele să vină acasă pentru a-l putea folosi. S-a raportat, de asemenea, că unii dintre profesori au lucrat doar cu cei care au reușit să țină pasul și să se adapteze mai rapid la instrumentele digitale în detrimentul celor cu performanțe reduse. Elevii cu risc sunt privați de condițiile adecvate pentru a studia acasă (de exemplu, un loc liniștit pentru a studia; asistența din partea unui adult mai în vârstă educat pentru a învăța și a-și face temele). Unii dintre ei sunt ocupați cu treburile casnice sau cu munca agricolă, cu consecințe grave asupra viitorului lor:

„Acești copii se vor pierde aproape complet în ceea ce privește cunoștințele nou dobândite, deoarece le este mult mai greu să asimileze informațiile în acest fel” (unitate administrativ-teritorială)

103. Măsurile de distanțare socială au făcut să fie dificil ca proiectele să îi ajute pe cei mai vulnerabili cu pachete de sprijin (mese calde, activități extracurriculare). Din experiența beneficiarilor, proiectele POCU au jucat un rol important pentru copiii cu risc, permițându-le să experimenteze un mediu diferit, pozitiv pentru dezvoltare personală și pentru învățare. În afară de activitățile educaționale, pachetul de sprijin pentru grupul țintă a inclus mese calde sau activități extracurriculare al căror scop era reducerea riscului de înfometare și dezvoltarea abilităților de viață. Închiderea școlilor i-a privat de toate aceste beneficii suplimentare, dar esențiale.

„Când decideți să implementați aceste tipuri de intervenții, o faceți pentru că ați identificat o anumită nevoie [...] Când proiectul este suspendat, nevoia [...] reapare.” (unitate administrativ-teritorială)

104. Mai mulți respondenți consideră că, pentru copiii cu risc (principalul grup țintă al proiectelor analizate), activitățile școlare față-în-față sunt vitale. Prezența la școală în persoană poate contribui la o motivație mai bună pentru învățare, oferind un mediu adecvat de învățare ca alternativă la mediul lor familial scăzut. În situația de a ține școlile închise și de a începe anul școlar prin mijloace digitale, problemele copiilor cu risc (absenteism, performanțe slabe) se vor adânci și mai mult, iar riscul pierderii beneficiilor înregistrate anterior în cazul acestora este foarte mare.

105. Principalele obstacole conform respondenților în calea participării copiilor la activitățile proiectului pe perioada închiderii școlii au fost următoarele:

- a. Mediul familial nefavorabil (venituri familiale reduse, nivel scăzut de educație a părinților, copii solicitați să ajute la treburile casnice sau în agricultură, abuzuri, etc.);

„Ceea ce experimentează participând la activitățile școlare sau la un proiect care este complementar activităților școlare reprezintă o evadare din acel mediu și conexiunea cu alte tipuri de experiențe. Ei bine, acest lucru nu s-a întâmplat în această perioadă [criza COVID-19] și nu i-a ajutat deloc”.

- b. Absența echipamentelor TIC, conexiunii IT, uneori a electricității;
- c. Dificultate de a continua măsurile care îi motivează să participe (mesele calde, excursiile, etc.).

106. Întreruperile suplimentare ale activităților educaționale vor avea un impact mai accentuat asupra celor mai vulnerabili elevi. Dacă o creștere a numărului de infecții cu COVID-19 va motiva Guvernul să impună o a doua izolare, copiii cu risc vor fi afectați cel mai mult, iar riscul, de a pierde ceea ce au realizat cu sprijinul proiectului, va fi ridicat.

„Un flux educațional întrerupt poate avea consecințe importante asupra traiectoriei educaționale a acestor copii, iar riscul de abandon școlar va fi mai mare”.

107. Unii beneficiari au considerat că nu se poate oferi sprijin suplimentar elevilor cu risc, chiar dacă este necesar. Se simt limitați în capacitatea lor de a implementa măsuri suplimentare pentru acești elevi:

„Nu avem mijloacele de a îi sprijini nici în ceea ce privește resursele umane, resursele financiare, nici în ceea ce privește procedurile de implementare. [...] Chiar dacă ne-am imagina o formă de sprijin suplimentar [...], ne-ar fi destul de dificil să inițiem un Act Adițional la Acordul de grant, să regândim activitățile, să realocăm resursele și să obținem aprobarea la timp.” (unitate administrativ-teritorială)

Percepția provocărilor proiectului după redeschiderea școlii

108. Aproape jumătate dintre respondenți consideră că proiectele pot fi implementate în cadrul aceluiași buget, dar într-un program extins care le va permite să recupereze timpul pierdut. Unii respondenți consideră că bugetul proiectului va fi afectat, deoarece continuarea activităților într-un format tradițional va necesita achiziționarea de costuri suplimentare, cum ar fi măști, produse sanitare, în timp ce economiile nu vor fi suficiente pentru a acoperi costurile suplimentare.

109. Nevoile identificate în faza de elaborare a proiectului sunt încă relevante și, deși introducerea de noi activități nu este considerată o necesitate, modificarea planului de activități este o necesitate. Aproape jumătate dintre beneficiari consideră că introducerea de noi activități pentru grupul țintă nu este necesară, dar au specificat alte nevoi; unii beneficiari (4 din 24 de respondenți) au declarat că finanțarea pentru achiziționarea de echipamente TIC sau pachete de igienă va fi printre noile activități necesare, dar introducerea lor în planurile de activitate este încă luată în considerare, deoarece depinde de bugetul disponibil. Sprijinul AM pentru aprobarea acestor modificări este esențial:

„Nevoile au rămas cu siguranță relevante, deoarece o comunitate nu se schimbă în 3 ani cu un proiect. Potrivit specialiștilor, este nevoie de două cicluri educaționale, nouă ani, pentru ca o intervenție să producă o schimbare ... Trebuie să iei un copil de la clasa zero și să-l duci până la clasa a opta pentru a-i oferi șansa la educație” (unitatea școlară)

„Dacă se aprobă, una dintre soluțiile pe care le-am găsit pentru a pregăti copii pentru digitalizare este utilizarea economiilor din proiect.” (ONG), „Ceea ce avem cu adevărat nevoie, este redistribuirea fondurilor [...] pentru achiziționarea de telefoane, tablete - în funcție de bugetul pe care îl avem.” (O unitate administrativ-teritorială)

110. Diferitele scenarii privind redeschiderea școlii³⁰, fie pentru a furniza educația exclusiv on-line, fie pentru a avea o redeschidere parțială, vor continua să fie o provocare pentru beneficiarii proiectului. Indiferent de scenariu, componenta on-line din ambele scenarii este cea mai dificil de implementat.

---

³⁰În momentul realizării acestui studiu și în absența instrucțiunilor definitive din partea MEC, beneficiarii se pregăteau pentru cele mai probabile două scenarii: (1) educație exclusiv on-line sau (2) o redeschidere parțială a școlilor.

„Grupul țintă provine în principal din medii defavorizate, iar pentru acești copii și familiile lor este foarte dificil să participe la activități on-line de acasă” (ONG).

„Activitățile vor trebui reorganizate în aer liber, atât timp cât vremea este bună. După aceea, nu știu [ce vom face]. Sperăm că ni se va permite să lucrăm din nou în școli” (unitate administrativ-teritorială).

111. Cu toate acestea, există o preocupare cu privire la capacitatea de a sprijini învățarea on-line, mai ales că există o mare incertitudine cu privire la restricțiile viitoare. Toți beneficiarii sunt de acord că va fi afectată calitatea măsurilor implementate, deși indicatorii vor fi atinși. În primul scenariu, în care sălile de clasă virtuale sunt utilizate exclusiv, rezultatele învățării vor fi afectate. În clasa tradițională, se stabilește o legătură subtilă între profesori și elevi. Indiciile non-verbale și contextuale permit profesorilor să evalueze dacă elevul face progrese, dacă are nevoie de ajutor suplimentar sau dacă se plictisește:

„În cadrul tradițional din clasă, profesorul poate depune eforturi pentru a motiva elevul; [...] el poate accelera învățarea, în ciuda voinței elevului. Chiar dacă elevul nu vrea să învețe, profesorul îl poate conduce către un câștig educațional minim.” (unitate administrativ-teritorială).

„Am crezut că [educația on-line] este un proces pseudo-educațional, am făcut-o doar pentru a nu îngheța anul școlar, dar nu cred că acești copii au reușit să acumuleze și să atingă obiectivele educaționale stabilite în planul de învățământ” (unitatea școlară).

„Zoom nu este educație on-line, avem nevoie de material didactic digital (unitatea școlară).”

„Există prea multe lucruri imprevizibile, independente de AM, implementatori sau copii, dar în funcție de evoluția pandemiei ... Fără previzibilitate, se elaborează un plan și atunci poate că întreaga intervenție ar trebui suspendată până când școlile se vor putea redeschide ... De asemenea, este necesar, în primul rând, un program de alfabetizare digitală pentru profesori, dintre care majoritatea nu au competențele TIC necesare, în special cei din zonele rurale.”

112. Atunci când reflectăm asupra provocărilor viitoare³¹, acestea sunt legate în principal de eficiența educației on-line, de menținerea grupului țintă în activitățile proiectului și de incertitudinea în legătură cu implementarea în general. Cele mai importante provocări identificate de respondenți în noul an școlar au fost:

- Eficiența formării și educației on-line, măsura în care abilitățile vizate au fost îmbunătățite și obiectivele educaționale atinse, în comparație cu formarea de tip față-în-față;
- Comunicarea cu părinții/copiii din comunitățile vizate este profund afectată de distanțarea socială, ceea ce face foarte dificilă menținerea și recrutarea grupului țintă;

---

³¹În noul an școlar 2020-2021

113. Majoritatea beneficiarilor AP6 au fost, în general, mulțumiți de sprijinul pe care l-au primit din partea ofițerilor de proiect ai AM POCU și OI MEC. Cei incluși în acest studiu și-au exprimat satisfacția cu privire la sprijinul, ajutorul și informațiile primite de la AM POCU în primele faze ale crizei COVID-19. Ofițerii de proiect au acționat ca principali piloni de sprijin. Activitatea lor a fost descrisă în termeni foarte favorabili:

„Există un aflus de îmbunătățire, atât cu privire la documentele suplimentare, cât și la notificări, iar „în ultima lună se pare că a îmbunătățit fluxul financiar”;

„Ei [ofițerii de proiect] au fost foarte amabili de fiecare dată, ne-au ajutat cu adevărat. Vrem să le mulțumim”. (Centrul de Formare a Profesorilor);

„Am avut o relație excelentă din punctul meu de vedere. Ei [OI] au făcut eforturi pentru a găsi soluții cot la cot cu noi.” (unitate administrativ-teritorială);

„Ofițerii de proiect au fost foarte deschiși și înțelegători în această situație excepțională” (unitate administrativ-teritorială).

Percepția generală a fost că autoritățile de management au înțeles excepționalitatea situației și au lucrat la stabilirea unei bune colaborări cu beneficiarii pentru a depăși criza.

114. De asemenea, beneficiarii au confirmat că digitalizarea raportării a fost satisfăcătoare. Un alt aspect pozitiv este că beneficiarii au perceput îmbunătățiri în procesul de raportare (inclusiv timpii de răspuns). Digitalizarea raportării, determinată de criza COVID-19, a fost îmbrățișată cu entuziasm:

„Faptul că nu mai trebuie să trimiți versiunea tipărită a documentelor este grozav. Trimiterea lor prin e-mail este mult mai rapidă. Aceasta este o mare îmbunătățire”(ONG)

115. Cu toate acestea, percepțiile au fost mixte în ceea ce privește modul în care au fost date instrucțiunile. Vizualizările pozitive se concentrează pe claritatea și utilitatea instrucțiunilor:

„În ceea ce privește instrucțiunile - nu au fost atât de multe - nu am avut probleme în interpretarea lor, în înțelegerea lor.” (O unitate administrativ-teritorială)

În alte cazuri, beneficiarii au considerat că instrucțiunile au venit „prea târziu” (unitate administrativ-teritorială), „nu sunt suficient de explicite” (ONG) sau „sunt prea vagi” (ONG).

116. Într-un număr limitat de cazuri, beneficiarii au întâmpinat întârzieri în validarea cererilor de rambursare și a rapoartelor tehnice. 3 respondenți la sondaj nu au fost la fel de mulțumiți de sprijinul pe care l-au primit din cauza lipsei de expertiză și a îndrumării slabe privind cazurile individuale. Respondenții au spus că, în mod special, ofițerii tehnici și financiari nu aveau expertiză. În plus, aceștia nu au reușit să ofere soluții nuanțate unor cazuri specifice.

117. Temele recurente care au apărut din recomandările beneficiarilor către AM și OI privind îmbunătățirea implementării proiectelor în contextul pandemiei:

- Îmbunătățirea eficienței în verificarea și aprobarea modificărilor proiectului și, în general, a tuturor cererilor de modificare depuse de beneficiari - informații, notificări și acte adiționale;
- Simplificarea cerințelor de raportare, reducerea volumului excesiv de documente justificative necesare și, în general, simplificarea verificării și validării rapoartelor tehnice și financiare;
- Prioritizarea achizițiilor de echipamente TIC necesare pentru a facilita accesul grupului țintă la activitățile on-line, prin suplimentarea bugetului sau creșterea limitei pentru cheltuielile FEDR peste 10% din valoarea directă a proiectului.

Respondenții au oferit numeroase alte sugestii detaliate în .

Tabelul 2. Sugestiile beneficiarilor POCU pentru abordarea provocărilor legate de COVID-19 cu care se confruntă în proiectele lor de implementare

Durata proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • posibilitatea de a prelungi perioada de implementare cu mai mult de 3 luni, de preferință 6-9 luni; • prelungirea perioadei de sustenabilitate; includerea posibilității de a continua cu noi finanțări pentru a produce o schimbare reală.
Bugetul și cheltuielile	<ul style="list-style-type: none"> • creșterea bugetului proiectului pentru a permite achiziționarea de echipamente digitale necesare pentru implementarea activităților on-line și a altor materiale sanitare și de igienă necesare pentru activitățile față-în-față; • permiterea utilizării economiilor din procedurile de achiziții pentru noile nevoi ale proiectelor.
Prelucrarea și aprobarea cererilor și rapoartelor beneficiarilor	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea timpilor de răspuns pentru cererile de rambursare, cererile de plată, cererile de prefinanțare, rapoartele tehnice; • implementarea unei proceduri de raportare mai adaptabile și mai flexibile; • îmbunătățirea interfeței utilizatorului MySMIS.
Indicatori și rezultate	<ul style="list-style-type: none"> • revizuirea cerințelor privind numărul minim de persoane din grupul țintă; • în cazul în care rezultatele nu sunt îndeplinite din cauza situației extraordinare, evaluați eforturile proiectului de a implementa activitățile pentru a ajunge la rezultate în loc să aplicați corecții financiare.
Instrucțiuni și reglementări	<ul style="list-style-type: none"> • emiterea instrucțiunilor luând în considerare provocările celor care implementează proiecte educaționale în timpul acestei crize COVID-19 fără precedent; • punerea în aplicare a deciziilor/recomandărilor/soluțiilor/instrucțiunilor unitare pentru toate proiectele implementate în cadrul POCU AP6; • oferirea unor îndrumări mai clare și unitare privind desfășurarea activităților on-line.
Asistență pentru beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • să se ofere îndrumare și formare a echipelor de proiect în ceea ce privește implementarea corectă a proiectelor POCU, prin ateliere de lucru virtuale, videoclipuri instructive sau tutoriale; • să se realizeze tutoriale privind procedurile de raportare a proiectelor; • să se organizeze consultări periodice cu beneficiarii proiectului, astfel încât să se găsească consensul cu privire la soluții și să fie integrat în continuare la nivelul programului; • să existe o abordare unificată pentru OI, AM, MEN în ceea ce privește instrucțiunile, deciziile, monitorizarea și verificările;

Sugestii pentru desfășurarea apelurilor ulterioare

- să se efectueze vizite lunare de către personalul AM în diferite locații de implementare, astfel încât deciziile lor să fie conectate la realitatea din domeniu.
- să se evalueze impactul intervențiilor implementate pentru a elabora apeluri mai bune;
- să se acorde prioritate proiectelor care vizează contribuția la digitalizarea școlilor și a elevilor din comunitățile defavorizate;
- să se acorde prioritate proiectelor care vizează creșterea calității învățării digitale, prin formarea profesorilor cu privire la modul de elaborare a conținutului educației digitale;
- să se răspundă nevoii urgente de extindere a acoperirii internetului în bandă largă în zonele rurale îndepărtate din România;
- să se pregătească o serie de cadre și metodologii cuprinzătoare corelate cu perspectivele sociale pe termen lung și cu nevoile elevilor în sprijinul proiectelor educaționale viitoare;
- să se prelungească duratele proiectului pentru a avea rezultate durabile și pentru a produce schimbări reale.

5 CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

5.1 Concluzii

118. Decizia beneficiarilor de a suspenda un proiect a fost comunicată printr-o serie de criterii: domeniul de aplicare al proiectului, stadiul implementării și măsura în care activitățile ar putea fi transferate on-line. Proiectele care au continuat și care se aflau în etapele finale de implementare au avut fie o componentă on-line semnificativă în domeniul lor de aplicare, fie au găsit soluții pentru a-și implementa activitățile on-line. Proiectele care au suspendat activitățile au constatat că restricțiile au făcut imposibilă implementarea unor activități cheie, în special în comunitățile defavorizate, unde decalajul digital persistă, iar activitățile on-line nu sunt fezabile.

119. În timp ce beneficiarii proiectelor suspendate aveau preocupări legate de rambursări, beneficiarii proiectelor nesuspendate se îngrijorau mai mult de fezabilitatea indicatorilor care trebuie îndepliniți. Tipurile de preocupări ale beneficiarilor pentru implementarea generală a proiectului depindeau de suspendarea sau nu a proiectelor. Beneficiarii care au decis să continue proiectele au fost mai preocupați de prefinanțare, rambursări, achiziții, salarii ale personalului și modul în care aceștia urmau să fie rambursați pentru plățile efectuate în timpul pandemiei. Prin comparație, în proiectele care au suspendat activitățile, beneficiarii au fost mai puțin îngrijorați în ceea ce privește gestiunea financiară generală, alocarea bugetară și rambursarea, dar mai îngrijorați în ceea ce privește fezabilitatea obiectivelor indicatorilor. O potențială explicație este faptul că multe dintre proiectele suspendate se aflau, în momentul acestei decizii, într-un stadiu incipient de implementare, în care multe dintre activități nu erau încă începute.

120. Pe baza datelor disponibile, ambele grupuri au anticipat necesități suplimentare pentru proiectele lor după izolare, ceea ce va avea impact asupra indicatorilor și cheltuielilor proiectului. Un număr mare de proiecte au anticipat modificări care afectează indicatorii (aproximativ 45% din cele două grupuri au menționat necesitatea reducerii indicatorilor) sau activitățile preconizate (aproximativ o treime din proiecte au menționat că unele activități trebuie anulate). De asemenea, aproximativ o treime dintre beneficiari au estimat că ar trebui să achiziționeze echipamente IT (pentru membrii echipei sau grupul țintă). Vor fi necesare ajustări la proiectele care provin din această nouă realitate, noi tehnologii, servicii de consiliere pentru părinți cu privire la sprijin psihoterapeutic, servicii de consiliere pentru copii, asistență telefonică pentru familiile cele mai vulnerabile, achiziționarea de echipamente sunt doar câteva dintre activitățile necesare într-o realitate după izolare. Instrucțiuni clare cu privire la modul în care beneficiarii (în special cei care au suspendat proiectele) pot introduce noi activități și în ce măsură, poate fi un pas important în asigurarea unei desfășurări mai rapide a implementării proiectului.

121. Beneficiarii au confirmat că au primit un sprijin semnificativ, în special din partea ofițerilor de proiect POCU, dar au fost mai puțin mulțumiți de sprijinul biroului de asistență (*help-desk*). Beneficiarii proiectelor suspendate consideră că au primit mai puțin sprijin din partea biroului de asistență comparativ cu beneficiarii proiectelor nesuspendate. Aceștia consideră și că liniile directe și instrucțiunile nu au fost de mare folos, în comparație cu beneficiarii proiectelor nesuspendate. Creșterea eficienței sprijinului din partea biroului de asistență va lua de pe umerii ofițerilor de proiect sarcina de a răspunde la întrebări generale.

122. Deși proiectele au putut continua implementarea, calitatea activităților a scăzut din cauza lipsei de infrastructură pentru activitățile on-line. Principala provocare pentru proiectele care au transferat activitățile on-line a fost lipsa infrastructurii TIC a grupurilor țintă (38% dintre proiecte au menționat acest lucru ca fiind o problemă serioasă). De asemenea, motivația grupului țintă de a participa la diferite activități ale proiectului a fost un aspect serios atunci când s-a transferat on-line. Majoritatea beneficiarilor, care au continuat proiectele în perioada COVID-19 prin organizarea de activități on-line, nu sunt de acord cu ideea că activitățile on-line sunt mai eficiente decât activitățile față-în-față. Cu toate acestea, întrucât activitățile on-line vor face parte din noua realitate, eligibilitatea stimulentei pentru participarea la activitățile on-line ar putea fi o soluție pentru a aborda provocarea identificată.

5.2 Concluziile analizei calitative a beneficiarilor AP6

123. Majoritatea beneficiarilor chestionați au continuat activitățile pe perioada măsurilor de izolare și distanțare socială din diverse motive, dintre care se remarcă solidaritatea cu grupul țintă. Cei care au decis să continue au fost motivați de motive care depășesc o simplă abordare pragmatică (proiectul se încheia, activitățile erau ușor de transferat on-line, etc.): dependența grupului țintă de pachetele de sprijin pe care proiectul le oferea era un factor extrem de motivațional pentru mulți beneficiari de proiect, care au identificat soluții pentru a-și satisface nevoile (de bază), în ciuda gradului ridicat de risc al corecțiilor financiare.

124. În timp ce implementarea on-line a fost, cu greu, o opțiune în comunitățile defavorizate, a existat o inovație impresionantă în răspunsurile beneficiarilor proiectului pentru a sprijini grupul țintă cel mai vulnerabil. Majoritatea beneficiarilor au depus eforturi pentru a ajunge la toți membrii grupului țintă prin utilizarea tuturor mijloacelor aflate la dispoziția acestora (apeluri telefonice, aplicații de mesagerie privată, social media, platforme de videoconferință și platforme educaționale), prin organizarea de puncte de colectare pentru materialele tipărite pentru a asigura o flux minim de învățare, prin achiziționarea pe cheltuiala proiectului sau prin mobilizarea altor părți interesate cheie a dotărilor necesare pentru cei care aveau nevoie. Deși aceste eforturi de a răspunde șocurilor provocate de pandemie nu pot garanta rezultate bune ale învățării, cel puțin au reușit să mențină sprijinul de bază (mese, burse), contactul minim cu grupul țintă și expunerea minimă la procesul de educație.

125. Răspunsurile au evidențiat diferențe majore, iar decalajul digital iese în evidență, dar tehnologia singură nu poate garanta rezultate bune ale învățării. Obstacolele din calea învățământului on-line în comunitățile defavorizate includ lipsa sau abilitățile digitale reduse ale elevilor și profesorilor, lipsa de echipamente IT și/sau conectivitate IT, lipsa fiabilității conectivității IT. Elevii cu nevoi speciale, copii antepreșcolari și preșcolari, elevii de școală elementară și elevii cu risc au beneficiat cel mai puțin beneficiile învățământului la distanță. Dar asigurarea tehnologiei fără a se asigura că profesorii au competențele pedagogice necesare pentru a se adapta la nevoile elevilor în acest nou mediu sau la soluțiile disponibile pentru a accesa conținutul digital relevant și capacitatea de a-l transpune în practică va rezolva doar o parte a problemei. Analfabetismul digital pentru populațiile marginalizate va continua să fie un obstacol major în tranziția către educația on-line.

126. În timpul crizei, pachetele de sprijin, de bază, constând din produse în natură (alimente, produse de igienă, haine) au avut o mare importanță pentru grupurile vulnerabile. Aceste pachete au acționat ca

stimulente puternice înainte de criză, sporind înscrierea și frecvența, în special pentru cei care trăiesc în sărăcie extremă, dar și-au dovedit puterea încă o dată în timpul crizei, atâta timp cât proiectele s-au angajat să continue să le distribuie.

127. Pierderile de învățare datorate închiderii prelungite a școlii vor însemna că, pentru elevii vulnerabili, riscul de abandon școlar este ridicat, iar rezultatele educaționale vor fi slabe. Schimbările în modul de predare a educației i-au afectat pe cei care nu aveau resurse și care se aflau deja în situații vulnerabile. Respondenții se tem că închiderea școlii pentru o perioadă prelungită nu numai că va anula progresul și rezultatele proiectului obținute cu grupul țintă înainte de criză, ci va contribui, de asemenea, la creșterea abandonului școlar și a rezultatelor slabe.

128. Pentru a-și îndeplini rolul în comunitate în urma crizei COVID-19, proiectele educaționale finanțate în cadrul activității AP6 POCU au nevoie de sprijinul MFE, prin AM POCU și al MEC. În timp ce beneficiarii sunt în mare parte mulțumiți de ajutorul și informațiile primite de la AM/OI POCU MEN în primele etape ale crizei COVID-19, există loc de îmbunătățiri. Mai precis, AM/OI POCU MEN poate contribui la finalizarea cu succes a proiectelor, permițând redistribuiri bugetare pentru achiziționarea de echipamente digitale, acordând prelungiri ale perioadei de implementare și eficientizând procesele cheie, cum ar fi aprobarea modificărilor contractului și validarea cererilor de rambursare, a cererilor de plată, a cererilor de prefinanțare și a rapoartelor tehnice.

5.3 Recomandări

5.3.1 Recomandări pe termen scurt

129. Măsurile adoptate de AM POCU ar trebui extinse pentru a permite o mai bună implementare a proiectului în perioade de criză pentru toți beneficiarii. Instrucțiunile 4 și 5 emise de AM POCU pentru a asigura o abordare unitară în timpul crizei COVID-19 sunt considerate ca fiind un pas important spre armonizare, dar sunt încă necesare îmbunătățiri, astfel încât chiar și beneficiarii care implementează proiecte în diferite regiuni să primească același tip de soluții și clarificări.

130. În urma sugestiilor făcute de beneficiari, pentru a depăși provocările emergente, AM POCU le-ar putea fi de folos mai bine cu un angajament mai frecvent și o procesare mai rapidă a cererilor de plată. Prelucrarea rapidă a rapoartelor, a cererilor financiare și a actelor adiționale, prelungirea duratei proiectului, o mai mare flexibilitate pentru realocările financiare și o mai mare disponibilitate pentru dialog se numără printre recomandările furnizate de beneficiari autorităților de management. Ambele grupuri de beneficiari au sugestii similare cu privire la tipul de măsuri pe care autoritățile de management (AM POCU și OI POCU, MEC) le-ar putea implementa pentru a accelera implementarea: asigurarea unui flux financiar constant prin procesarea promptă a cererilor de plată, a cererilor de rambursare și a cererilor de prefinanțare, sau aprobarea rapidă a modificărilor Acordurilor de grant se numără printre recomandările frecvent întâlnite. În ceea ce privește calendarul de implementare, beneficiarii recomandă cu tărie să se ajungă la un acord asupra unei durate extinse a proiectului pentru a maximiza șansele de succes. În ceea ce privește comunicarea, o mai mare disponibilitate pentru dialog între beneficiari și reprezentanții autorităților de management ar contribui în mare măsură la discutarea problemelor și la găsirea celor mai potrivite soluții. În ceea ce privește managementul financiar, a fost formulată în mod repetat posibilitatea de a utiliza economiile pentru noile nevoi identificate.

131. Având în vedere dificultățile întâmpinate în atingerea obiectivelor, în circumstanțe dificile cauzate de pandemia de COVID-19, AM POCU ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a acorda beneficiarilor o mai mare flexibilitate în ajustarea indicatorilor lor. Cea mai frecventă recomandare oferită de ambele grupuri de beneficiari se referă la ajustarea obiectivelor indicatorilor fără corecții financiare. Ambele grupuri de respondenți au solicitat sprijin și consiliere cu privire la modul de a face față probabilității de a nu îndeplini indicatorii din cauza circumstanțelor extraordinare care nu pot fi controlate de către aceștia. Sugestii concrete pentru depășirea acestui risc includ furnizarea de definiții noi pentru unii indicatori, o reducere a procentului de prag pentru atingerea indicatorilor și o metodologie revizuită pentru aplicarea corecțiilor financiare în eventualitatea unor indicatori neatinși.

132. Intervențiile viitoare care vor fi lansate în cadrul POCU trebuie să ia în considerare provocările cu care se confruntă proiectele în acest moment. Sugestiile respondenților pentru a aborda provocările emergente cauzate de pandemie cu viitoarele intervenții finanțate prin POCU includ: conceperea apelurilor de proiecte viitoare bazate pe evaluarea impactului intervențiilor curente, acoperirea tuturor școlilor defavorizate printr-un program la nivel național pentru a le sprijini pe cele mai vulnerabile, menținerea pachetelor de sprijin de bază ca stimulent pentru participanții la educație, o concentrare mai puternică asupra intervențiilor educaționale corective, prioritizarea achizițiilor TIC și pregătirea cadrelor și metodologiilor cuprinzătoare corelate cu perspectivele sociale pe termen lung.

5.3.2 Recomandări pe termen lung

133. Procedurile de verificare a implementării proiectului ar trebui trecute de la una normativă care se concentrează pe reguli, procese intermediare și documente, la o abordare orientată spre rezultate, axată pe rezultatele și beneficiile proiectului. Fără a aduce atingere reglementărilor europene de gestionare a programelor pe care AM POCU trebuie să le respecte, dialogul interinstituțional/interministerial ar trebui consolidat pentru a dezvolta un cadru juridic coerent care să se aplice circumstanțelor actuale și să permită implementarea ulterioară a proiectului. Un astfel de dialog interinstituțional va evita redundanța legislativă sau posibilele interpretări eronate ale legislației în vigoare.

134. Comunicarea dintre beneficiari și ofițerii de monitorizare din cadrul OI-urilor este extrem de importantă pentru gestionarea cu succes a proiectelor. Ofițerii de proiect ai OI ar trebui să beneficieze de formare periodică și ateliere comune AM-OI-uri, astfel încât să poată oferi cu succes răspunsuri relevante și unitare tuturor beneficiarilor proiectului. Personalul OI ar trebui să aibă atât o formare specifică proiectului, cât și o formare în domeniul abilităților sociale, deoarece lucrează sub o presiune semnificativă, trebuie să gestioneze conflictele și să fie convingător și politic în orice moment.

135. AM POCU și OI-urile ar trebui să comunice acum mai eficient ca oricând, utilizând o abordare unitară a intervențiilor și sprijinind fiecare beneficiar în funcție de nevoile lor individuale. Ofițerii de proiect ai OI-urilor ar trebui să fie instruiți și încurajați pentru a le permite să răspundă mai bine solicitărilor beneficiarilor. Organismele Intermediare Regionale (OIR) ar trebui să organizeze ateliere de lucru cu privire la abordarea unitară asupra anumitor probleme de implementare a proiectului.

136. Având în vedere importanța esențială a implicării beneficiarului în colaborarea cu un număr mare de părți interesate, în special în situații de criză, sunt necesare mai multe eforturi pentru a consolida

canalele de comunicare cu beneficiarii. Astfel de îmbunătățiri ale comunicării la toate nivelurile ar trebui să sporească atât cooperarea interministerială, cât și performanța beneficiarilor. O mai bună comunicare și cooperare între AM și Autoritatea de Audit va duce la respectarea mai riguroasă a legilor și reglementărilor și la o abordare unitară a implementării proiectului. Funcția de asistență ar trebui să fie reorganizată pentru a prezenta informații coerente în întreaga țară, pentru a avea o abordare pragmatică, pentru a comunica informații utile și pentru a oferi clarificările necesare pentru a permite implementarea cu succes a proiectului. De asemenea, recomandăm formarea unei echipe de specialiști pentru a transmite beneficiarilor informații ușor de înțeles.

ANEXE

Anexa 1. Sondaj pentru beneficiarii proiectelor finanțate prin POCU în contextul crizei COVID-19

1. Informații despre beneficiari și proiecte:

1.1. Tipul organizației dvs. (se poate bifa o singură opțiune):

- a) IMM
- b) Instituții publice/administrație publică locală
- c) ONG-uri
- d) Grup de Acțiune Locală (GAL)
- e) Instituție de învățământ

1.2. Experiența organizației dvs. (se poate bifa o singură opțiune):

1.2.1. generală:

- a) <1 an
- b) 1-3 ani
- c) 4-7 ani
- d) > 7 ani

1.2.2. în implementarea proiectelor finanțate prin POCU

- a) <1 an
- b) 1-3 ani
- c) > 4 ani

1.3. Numărul de proiecte finanțate prin POCU în desfășurare în organizația dvs., în calitate de solicitant sau partener: _____

(se completează de către respondent)

1.4. Cum apreciați importanța finanțării POCU pentru organizația dvs.? Vă rugăm să estimați ponderea finanțării POCU în activitatea organizației dvs.: (se poate bifa o singură opțiune):

1	2	3	4	5
10%	25%	50%	75%	100%

1.5. Cum apreciați impactul crizei COVID-19 asupra organizației dvs.? (se poate bifa o singură opțiune):

0	1	2	3	4	5
Fără impact	Foarte redus	Redus	Mediu	Ridicat	Foarte ridicat
Fără întreruperi ale afacerii; organizația funcționează ca de obicei.	Foarte puține întreruperi ale afacerii, dar activitățile de bază nu sunt afectate.	Au existat unele întreruperi. Cu toate acestea, activitățile de bază sunt doar ușor afectate.	Au existat întreruperi și s-au întâmpinat dificultăți, dar activitățile de bază pot fi realizate în continuare cu resurse complementare.	Au existat întreruperi și s-au întâmpinat dificultăți considerabile, care au făcut ca atingerea obiectivelor organizaționale să fie o provocare.	Organizația este extrem de afectată, activitățile centrale și secundare fiind puternic afectate de criză.

2. Informații despre proiectele suspendate

2.1. Ați optat pentru suspendarea proiectelor POCU din cauza crizei?

DA NU

(SECȚIUNEA de mai jos se completează numai în cazul în care beneficiarul răspunde "da" la întrebarea 2.1.):

2.2. Dacă da, vă rugăm să notați în tabelul de mai jos OS și stadiul proiectelor suspendate:

Obiectiv specific	% din realizarea proiectului	Organism Intermediar
(se completează de către respondent)	(selecționați din listă: 0-30%, 31%-70%, 71%-100%)	(selecționați din listă: Ol, Sud, Sud-Vest, Sud-Est, Nord-Est, Nord-Vest, Centru, Vest)

2.3. Vă rugăm să selectați din lista de mai jos motivele deciziei dvs. de suspendare a proiectelor (se pot bifa mai multe opțiuni):

- a) Dificultăți financiare, asigurând propria contribuție
- b) Acces dificil la grupul (grupurile) țintă din cauza restricțiilor
- c) Dotare tehnologică inadecvată pentru membrii grupului țintă
- d) Abilități digitale reduse ale membrilor grupului țintă
- e) Imposibilitatea de a desfășura activități din cauza distanțării sociale, ceea ce limitează implicarea echipei de proiect
- f) Probleme legate de realizarea indicatorilor de proiect din cauza restricțiilor
- g) Acces redus al organizației dvs. la mijloace tehnologice care ar permite transferul de activități on-line
- h) Probleme juridice și ambiguități, reglementare insuficientă la nivelul AM POCU
- i) Alt motiv: _____

2.4. Vă rugăm să cuantificați impactul negativ al crizei asupra proiectelor suspendate:

Aspect	Fără impact	Foarte redus	Redus	Mediu	Ridicat	Foarte ridicat
Echipă	0	1	2	3	4	5
Financiar/Bugetar	0	1	2	3	4	5
Indicatori	0	1	2	3	4	5
Grup țintă	0	1	2	3	4	5
Proiectul în ansamblu	0	1	2	3	4	5

2.5. Care considerați că sunt șansele ca proiectele suspendate să fie finalizate cu succes, după reluarea activității, conform contractului de finanțare?

Aspect	Fără impact	Foarte redus	Redus	Mediu	Ridicat	Foarte ridicat
Implementarea activităților	0	1	2	3	4	5
Realizarea indicatorilor	0	1	2	3	4	5

3. Informații privind proiectele în curs de implementare

3.1. Ați ales să continuați implementarea proiectelor POCU în contextul crizei?

DA NU

(Secțiunea de mai jos se completează numai dacă beneficiarul răspunde cu "DA" la întrebarea 3.1.):

3.2. Dacă da, vă rugăm să completați în tabelul de mai jos OS și stadiul proiectelor în curs de implementare:

Obiectiv specific <i>(se completează de către respondent)</i>	% din realizarea proiectului <i>(selectați din listă: 0-30%, 31%-70%, 71%-100%)</i>	Organism Intermediar <i>(selectați din listă: Ol, Sud, Sud-Vest, Sud-Est, Nord-Est, Nord-Vest, Centru, Vest)</i>
---	---	--

3.3. Vă rugăm să cuantificați impactul negativ al crizei asupra proiectelor în curs de implementare:

Aspect	Fără impact	Foarte redus	Redus	Mediu	Ridicat	Foarte ridicat
Echipă	0	1	2	3	4	5
Financiar	0	1	2	3	4	5
Indicatori	0	1	2	3	4	5
Grup țintă	0	1	2	3	4	5
Proiectele în ansamblu	0	1	2	3	4	5

3.4. Vă rugăm să selectați din lista de mai jos principalele motive care v-au determinat să continuați să implementați proiectele dvs. în contextul crizei COVID-19 (mai multe opțiuni pot fi bifate):

- a) Organizația mea depinde în mare măsură de finanțarea POCU;
- b) Grupul (grupurile) țintă din cadrul proiectului/proiectelor meu/mele depind(e) de finanțarea POCU și ar fi fost grav afectat/e de o posibilă suspendare a proiectului;
- c) Organizația mea a reușit să adapteze rapid proiectele la noile condiții de criză;
- d) Organizația mea are resurse financiare suficiente pentru a continua implementarea;
- e) Majoritatea proiectelor se află în stadiul final și majoritatea indicatorilor au fost deja realizați;
- f) Organizația mea poate accesa cu ușurință grupurile țintă cu ajutorul tuturor mijloacelor tehnologice necesare;
- g) Alt motiv (vă rugăm să specificați): _____

3.5. Vă rugăm să selectați din lista de mai jos principalele obstacole în calea implementării proiectelor dvs. în contextul crizei COVID-19 (mai multe opțiuni pot fi bifate):

- a) Ajustarea implementării activităților proiectului
- b) Identificarea soluțiilor alternative pentru a avea acces la grupul/grupuri țintă
- c) Dotarea tehnologică și competențele digitale ale echipei
- d) Dotarea tehnologică și competențele digitale ale grupului (grupurilor) țintă
- e) Pregătirea rapoartelor de proiect și a cererilor de rambursare
- f) Prelucrarea modificărilor contractuale
- g) Validarea cheltuielilor proiectului și o bună gestionare a fluxurilor de numerar
- h) Disponibilitatea resurselor financiare proprii pentru implementare
- i) Alte obstacole: _____

3.6. Care considerați că sunt șansele ca proiectele în curs de implementare să fie finalizate cu succes, conform contractului de finanțare?

Aspect	Fără impact	Foarte redus	Redus	Mediu	Ridicat	Foarte ridicat
--------	-------------	--------------	-------	-------	---------	----------------

Implementarea activităților	0	1	2	3	4	5
Realizarea indicatorilor	0	1	2	3	4	5

4. Soluții și măsuri (secțiunea comună)

4.1. Sunteți la curent cu măsurile (instrucțiuni, informații încărcate pe site) luate de AM POCU în contextul crizei COVID-19?

Da Nu

4.1.1. Dacă DA, cât de utile sunt măsurile luate de AM POCU în contextul crizei COVID-19?

0	1	2	3	4	5
Nesatisfăcătoare	Destul de satisfăcătoare	Medii	Bune	Foarte bune	Excelente

4.2. Vă rugăm să selectați din lista de mai jos măsurile cheie pe care AM trebuie să le ia pentru a facilita gestionarea proiectelor POCU în contextul crizei COVID-19? (Se pot bifa mai multe variante)

Aspect	0 Fără folos	1 Foarte redus	2 Redus	3 Mediu	4 Ridicat	5 Foarte ridicat
a) flexibilitatea procedurii de realocare a economiilor proiectului către activități care necesită un buget suplimentar ca urmare a suspendării sau ajustării implementării (referire directă la dezangajare);						
b) ajustarea obiectivelor indicatorilor, fără măsura corecției financiare;						
c) simplificarea implementării și raportării unor activități ca măsură de recuperare a gradului redus de realizare a indicatorilor inițiali;						
d) aprobarea rapidă a modificărilor contractuale (realocări, re-planificare) necesare pentru reluarea sau continuarea proiectelor;						
e) simplificarea temporară a procesului de raportare și depunere a cererilor de rambursare;						
f) crearea unui birou de asistență on-line dedicat soluționării urgente a problemelor legate de COVID-19;						
g) dezvoltarea de materiale de sprijin pentru a facilita reluarea implementării proiectului (ghiduri, șabloane, format de notificare/actele adiționale de re-planificare /reîncepere a proiectelor etc.);						
h) publicarea periodică a listelor cu cele mai frecvente întrebări și răspunsuri unitare furnizate la nivelul AM-OI;						
i) Grupuri de lucru on-line pentru beneficiari, pentru schimbul de idei și bune practici.						

l) Altele (vă rugăm să detaliați):

4.3. Alte propuneri și recomandări pentru măsuri care pot fi luate de AM POCU pentru a facilita implementarea proiectelor în contextul crizei (de exemplu, reglementarea AM, sprijinul OI, schimbări în procesul de raportare, termene, etc.):

4.4. De unde ați obținut informațiile care v-au ajutat să luați decizii legate de proiectele dvs. POCU în timpul crizei?

- a) din presă
- b) de la AM
- c) de la OI
- d) de la consultantul dumneavoastră de proiect
- e) de pe site-uri specializate
- f) de la alte agenții guvernamentale
- g) din alte surse: _____

4.5. Ce canale considerați că sunt utile pentru comunicarea cu AM POCU/OI?

- g) prin e-mail de la ofițerul de monitorizare,
- h) prin e-mail, alertă de la OI/AM,
- i) pe site-ul MFE
- j) printr-un alt site dedicat
- k) prin pagina/grupul de Facebook
- l) printr-un birou de asistență on-line dedicat m) alt canal (de exemplu, telefon/WhatsApp prin intermediul OI):
_____

Chestionar

Sondaj pentru beneficiarii de grant în cadrul Axei prioritare 6 Educație și competențe/POCU

Criza epidemiologică provocată de COVID-19 are efecte importante asupra implementării operațiunilor finanțate de FSE. Închiderea școlii de la data de 11 martie 2020 a avut un impact direct asupra proiectelor incluse în Axa 6 a POCU, având în vedere că acțiunile sunt întreprinse pentru a sprijini grupul țintă relevant (de exemplu, școlari, profesori, elevi) sunt dificil de realizat în contextul măsurilor de distanțare socială.

Scopul acestui sondaj este de a analiza impactul pandemiei de COVID-19 atât asupra proiectelor care au continuat să fie implementate în perioada măsurilor de distanțare socială, cât și asupra proiectelor suspendate de beneficiari, la inițiativa acestora.

Răspunsurile dvs. sunt deosebit de valoroase pentru noi pentru a obține o imagine clară a provocărilor cu care se confruntă beneficiarii în această perioadă. Datele colectate prin intermediul acestui sondaj vor fi utilizate pentru informarea, efectuarea analizelor și formularea măsurilor adaptate nevoilor identificate.

Vă rugăm să acordați 20 de minute din timpul dvs. și să contribuiți oferind răspunsuri obiective la întrebările de mai jos.

-
1. Tipul de organizație:
    - Ministere;
    - Agenții, structuri subordonate sau structuri coordonate de ministere;
    - Instituții de învățământ, instituții de învățământ superior;
    - Autorități publice locale;
    - Organizații neguvernamentale;
    - Organizații private;
    - Organisme publice cu responsabilități în domeniul educației și/sau formării profesionale;
    - Organizații sindicale, asociații patronale, asociații profesionale, camere de comerț, industrie și agricultură.
  2. Tipul de proiect: Competitiv/necompetitiv
  3. Vă rugăm să specificați numărul de apel de proiect și denumirea apelului de propuneri incluse în Axa Prioritară 6 corespunzătoare proiectului/proiectelor pe care le implementați. Numărul de apel de proiect și apel de propuneri (listă derulantă)
  4. Vă rugăm să indicați rolul organizației dvs. în cadrul proiectelor specificate: Solicitant/Partener
  5. Vă rugăm să selectați regiunea în care este/sunt implementat/e proiectul/proiectele (listă derulantă)
  6. Stadiul implementării:
    - Proiectul abia a început;
    - Au fost implementate puține activități;
    - Au fost implementate multe activități;

- Au fost implementate o mulțime de activități;
- Proiectul a fost finalizat.

7. Vă rugăm să indicați dacă ați optat pentru suspendarea proiectelor ca urmare a crizei COVID-19: Alegeți o variantă de răspuns. (Da/Nu) Dacă ați selectat „Nu”, continuați cu întrebarea nr. 16.

8. Vă rugăm să specificați motivele pentru care ați decis să suspendați proiectul/proiectele:

--

9. Considerați că această întrerupere a activităților va fi recuperabilă până la sfârșitul proiectului? Alegeți o variantă de răspuns. (Da/Nu/Nu știu

10. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = scăzut, 2 = mediu, 3 = ridicat și 4 = foarte ridicat) ce impact credeți că ar putea avea perioada de suspendare asupra următoarelor aspecte:

	1	2	3	4
Managementul de proiect				
Comunicare internă în cadrul echipei de proiect				
Selectarea și înregistrarea grupului țintă				
Participarea grupului țintă la activități specifice proiectului				
Recrutarea și selecția experților				
Achiziții				
Realizarea indicatorilor				
Management financiar				
Planificarea bugetară				
Prefinanțare				
Gestionarea fluxului de numerar prin Cerere de plată și Cerere de rambursare				
Bugetul proiectului				
Chestiuni juridice specifice proiectului				
Valoarea contractului financiar				
Stadiul implementării				
Subcontractarea serviciilor				
Contracte de muncă				
Acord de parteneriat				
Contracte de utilități				

11. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) în ce măsură perioada de suspendare afectează activitățile proiectului pentru grupul țintă specific, adică :

	1	2	3	4

Activități formale de învățare (programul A Doua Șansă)				
Acordarea de sprijin financiar (grant de dezvoltare profesională, programul Bani pentru Liceu, grant social, premii, granturi)				
Activități extracuriculare				
Sprijin pentru grupurile vulnerabile pentru accesarea serviciilor sociale/medicale				
Activități de informare/diseminare				
Activități de formare profesională pentru grupul țintă specific al cadrelor didactice				
Activități de consiliere și îndrumare în carieră				
Consiliere educațională				
Activități de mentorat				
Activități practice (stagiul de pregătire, practică, ucenicie)				
Evaluarea învățării la diferite niveluri de educație				
Evaluarea competențelor profesorilor				
Altele (vă rugăm să specificați)				

12. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) în ce măsură considerați că, în perioada post-criză, în cadrul proiectului:

	1	2	3	4
Se vor desfășura noi activități				
Activitățile proiectului vor fi anulate				
Grupul țintă va fi redus				
Valorile indicatorilor vor fi reduse				
Cheltuielile proiectului vor fi restructurate				
Echipamentele IT vor fi achiziționate pentru grupul țintă sau pentru membrii proiectului				

13. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) dacă sprijinul oferit de AM/OI MEN (instrucțiuni, ofițeri de proiect, birou de asistență) în perioada de distanțare socială a satisfăcut nevoile proiectului, adică:

	1	2	3	4
Instrucțiuni și reglementări pentru desfășurarea activităților				
Suport tehnic oferit de ofițerii de proiect				
Birou de asistență tehnică				

14. Vă rugăm să recomandați/sugerați autorităților de management al fondurilor ESIF (AM/OI MEN) măsurile pe care le considerați adecvate pentru a aborda provocările proiectelor afectate de criza COVID-19:

15. Orice alte comentarii despre impactul pandemiei de COVID-19 asupra implementării proiectelor:

Secțiunea de întrebări pentru cei care au răspuns „NU” la Întrebarea 7

16. Vă rugăm să specificați motivele pentru care ați decis să continuați proiectul/proiectele:

17. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) impactul crizei COVID-19 asupra:

	1	2	3	4
Managementul de proiect				
Comunicare internă în cadrul echipei de proiect				
Selectarea și înregistrarea grupului țintă				
Participarea grupului țintă la activități specifice proiectului				
Recrutarea și selecția experților				
Achiziții				
Realizarea indicatorilor				
Management financiar				
Planificarea bugetară				
Prefinanțare				
Managementul fluxului de numerar				
Bugetul proiectului				
Chestiuni juridice specifice proiectului				
Valoarea contractului financiar				
Perioada de implementare				
Activități subcontractate				
Contracte de muncă				
Acord de parteneriat				
Contracte de utilități				

18. Vă rugăm să indicați câteva soluții posibile pe care le-ați identificat și implementat pentru a continua activitățile proiectului în timpul perioadei de distanțare socială și care ar putea fi considerate cele mai bune practici (Vă rugăm să indicați linkurile web, dacă există).

--

19. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 0 = nici unul, 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) în ce măsură activitățile proiectului on-line pentru grupul țintă specific au fost realizate/sunt realizate on-line:

	0	1	2	3	4
Educație formală (Programul A Doua Șansă)					
Acordarea de sprijin financiar (bursă pentru elevii ÎPT, programul Bani pentru liceu, bursă socială, premii, granturi)					
Activități extracuriculare					
Sprijin pentru grupurile vulnerabile pentru accesarea serviciilor sociale/medicale					
Activități de informare/diseminare					
Formarea profesională continuă a cadrelor didactice					
Activități de consiliere și îndrumare în carieră					
Consiliere educațională					
Activități de mentorat					
Stagiu de pregătire, practică, ucenicie)					
Evaluarea învățării la diferite niveluri de educație					
Evaluarea competențelor profesorilor					

20. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) provocările cu care v-ați confruntat atunci când ați desfășurat activitățile proiectului on-line în perioada de distanțare socială:

	1	2	3	4
Indisponibilitatea/lipsa infrastructurii TIC				
Lipsa echipamentelor TIC în cadrul grupului țintă				
Abilități TIC la nivel scăzut ale grupului țintă				
Motivația grupului țintă de a participa la activitățile specifice				
Altele: vă rugăm să specificați				

21. Din câte știți, ce tip de activități de predare și învățare au fost realizate cu grupul țintă al proiectului în perioada de distanțare socială:

Predarea și învățarea bazate pe platforme interactive precum Moodle	
Predarea și învățarea prin intermediul platformelor de comunicare precum Zoom, Facebook, WhatsApp	
Predarea și învățarea bazate pe schimbul de e-mail (trimiterea temelor și conținutul de învățare din manual)	
Predarea și învățarea pe baza lecțiilor televizate	
Nu se aplică	

22. Sunteți de acord cu următoarea afirmație: activitățile grupului țintă (formare, mentorat, coaching, lecții de remediere, consiliere în carieră) sunt mai eficiente atunci când sunt desfășurate on-line, mai degrabă decât față-în-față?

- Complet de acord
- De acord
- Parțial de acord
- Nu sunt de acord

23. Vă rugăm să estimați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = scăzut, 2 = în mică măsură, 3 = ridicat și 4 = foarte ridicat) impactul crizei COVID-19 asupra:

	1	2	3	4
Activităților proiectului				
Rezultatelor așteptate ale proiectului				
Indicatorilor conveniți				
Resurselor umane ale proiectului				
Bugetului proiectului				

24. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) în ce măsură considerați că, în perioada post-criză, în cadrul proiectului:

	1	2	3	4
Se vor desfășura noi activități				
Activitățile proiectului vor fi anulate				
Grupul țintă va fi redus				
Valorile indicatorilor vor fi reduse				
Cheltuielile proiectului vor fi restructurate				
Echipamentele IT vor fi achiziționate pentru grupul țintă sau pentru membrii proiectului				

25. Vă rugăm să indicați pe o scară de la 1 la 4 (unde 1 = puțin, 2 = în mică măsură, 3 = destul de mult și 4 = foarte mult) dacă sprijinul oferit de AM/OI MEN (instrucțiuni, ofițeri de proiect, birou de asistență) în perioada de distanțare socială a satisfăcut nevoile proiectului, adică:

	1	2	3	4
Instrucțiuni și reglementări pentru desfășurarea activităților				

Suport tehnic oferit de ofițerii de proiect				
Suport tehnic oferit de biroul de asistență				

26. Vă rugăm să recomandați/sugerați autorităților de gestionare a fondurilor ESIF (AM/OI MEN) măsurile pe care le considerați adecvate pentru a aborda provocările proiectelor afectate de criza COVID-19:

27. Orice alte comentarii în legătură cu impactul pandemiei de COVID-19 asupra implementării proiectelor:

Eșantionul final al sondajului beneficiarilor AP6

Eșantionul a fost generat prin selectarea în primul rând a 24 de proiecte din cele 158 de proiecte finanțate în cadrul celor două apeluri distribuite proporțional pe cele opt regiuni de dezvoltare. Au fost aplicate în continuare criterii suplimentare precum tipul de beneficiari și dimensiunea proiectului, pentru a se asigura că interviurile vizează toți beneficiarii și dimensiunile proiectelor din toate regiunile în curs de dezvoltare. Eșantionul final este inclus în tabelul de mai jos:

	Proiecte mici (până la 4 mil. lei)	Proiecte medii (până la 7 mil. lei)	Proiecte mari (peste 7 mil. lei)	Total
ONG-uri, organizații private	3	6	3	12
Autorități publice din administrația centrală (inspectorate școlare, casa corpului didactic)	-	2	3	5
Autorități locale (unități administrativ teritoriale)	1	2	1	4
Instituții de învățământ (școli publice, universități)	1	1	1	3
Total	5	11	8	24

Anexa 2. Ghid de interviu pentru beneficiarii proiectului

GHID DE INTERVIU pentru beneficiarii proiectului POCU

Impactul crizei COVID-19 asupra proiectelor finanțate prin POCU

(Școală pentru toți și Profesori motivați)

Interviul va fi realizat cu managerul de proiect. Durata estimată a interviului este de maximum 60 de minute (15 min. pregătirea interviului și 45 min. interviul efectiv).

Întrebările vor fi puse în mod clar, respectând structura logică a ghidului de interviu.

Aspecte generale pentru realizarea interviurilor.

- a. Interviul va comunica durata aproximativă a discuției; se recomandă să nu dureze mai mult de 60 de minute;
- b. Intervenția de lansare a operatorului va include o scurtă introducere a scopului cercetării;
- c. Intervenția operatorului în discuție ar trebui să fie cât mai limitată; acesta intervine doar pentru a pune o nouă întrebare;
- d. Operatorul va înregistra interviul;
- e. Participanții vor asigura confidențialitatea informațiilor furnizate și li se va cere permisiunea de a înregistra discuția (de ex. „Vă cer permisiunea de a înregistra discuțiile care vor avea loc, deoarece este dificil să vă scrieți toate opiniile. În același timp, vreau să vă asigur că numele dvs. va rămâne confidențial”);
- f. Atunci când întrebarea nu a fost înțeleasă în mod clar sau este necesar să se exploreze în profunzime unele dintre problemele discutate, vor fi adresate întrebări suplimentare;
- g. Respectarea ordinii întrebărilor din ghid nu este obligatorie, dar este extrem de important ca toate problemele menționate în ghid să fie abordate;
- h. În cazul în care operatorul consideră că este necesar să pună o întrebare care nu a fost menționată în ghid, dar oferă informații suplimentare, acesta o poate pune;
- i. Formularea întrebărilor precum „De ce ...?” vor fi evitate și întrebări precum „Care sunt motivele ...?” sau „Care sunt argumentele?”;
- j. Formularea întrebărilor trebuie adaptată la specificul persoanelor care participă la interviu.

Finalizarea interviului.

Participanții sunt încurajați să menționeze alte probleme decât cele discutate, pe care le consideră relevante pentru discuție și pe care nu au avut ocazia să le menționeze. Operatorul va mulțumi participanților și îi va asigura de relevanța informațiilor pe care le-au furnizat pentru analiză.

1. Cum evaluați implementarea proiectului până la criza COVID-19? Ce activități ați implementat până la criza COVID-19? Au fost acestea implementate conform planului original? Au existat întârzieri, abateri de la plan care au necesitat o abordare diferită a activităților? Unele/toate rezultatele așteptate au fost obținute; ați putea menționa câteva? Ce probleme ați întâmpinat în timpul implementării proiectului până la criza COVID-19?

Răspuns.....

2. Ați suspendat activitățile în perioada de distanțare socială? Care au fost motivele pentru care v-ați suspendat/ați continuat activitățile?

Răspuns.....

3. Cum a afectat criza COVID-19 implementarea proiectului? Cum a afectat închiderea școlilor activitățile proiectului în general (gestionarea și implementarea activităților cu grupul țintă? Ne puteți oferi mai multe detalii?)

Răspuns.....

4. Care sunt principalele (trei) obstacole cu care v-ați confruntat în asigurarea implementării activităților proiectului în această perioadă?

A.....

B.....

Răspuns.....

5. Ce instrumente on-line ați folosit pentru a implementa activitățile? Cum ați asigurat accesul la grupul țintă necesar pentru a continua sarcinile proiectului în mod virtual? A existat asistență suplimentară pentru grupul țintă în această perioadă (de exemplu, achiziționarea de echipamente IT)? Și cum au făcut profesorii și elevii pentru a fi on-line? Care au fost problemele care i-au împiedicat, după părerea dvs., să acceseze și să participe la activitățile proiectului desfășurate on-line?

Răspuns.....

6. Cum ați reușit să acordați sprijin financiar grupului țintă (burse, premii, granturi) în timpul măsurilor de distanțare socială?

Răspuns.....

7. Ce părere aveți despre efectul închiderii școlilor asupra elevilor cu risc (de exemplu, copii săraci/copii din familii cu un nivel scăzut de educație/copii din familii dezorganizate/copii cu părinți în străinătate etc.)? A propus proiectul măsuri speciale pentru aceștia după reluarea activităților?

Răspuns.....

8. Cum se va realiza implementarea proiectului post-pandemie? Proiectul va putea fi implementat în același timp și în același cadru bugetar? Cu același grup țintă? Credeți că nevoile identificate în faza de redactare a proiectului vor continua să fie relevante? Considerați că este important să introduceți noi activități pentru grupul țintă?

Răspuns.....

9. Credeți că modificările care au avut loc vor afecta atingerea rezultatelor așteptate, a indicatorilor asumați și a obiectivelor proiectului? Dacă da, ne puteți da exemple? Credeți că realizarea indicatorilor inițial asumați este încă posibilă până la sfârșitul proiectului? Care credeți că ar putea fi cele mai importante provocări în ceea ce privește implementarea post-COVID-19?

Răspuns.....

10. Cum apreciați sprijinul AM/OI în această perioadă oferit de instrucțiuni, birou de asistență, ofițeri de proiect?

Răspuns.....

11. Aveți sugestii pentru AM/OI legate de anumite măsuri pe care le considerați adecvate în contextul post COVID-19?

Răspuns.....